

วารสารไทย
THAI JOURNAL

ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๒๖ เมษายน - มิถุนายน ๒๕๓๐

...การทำงานใดๆ ไม่ว่าเล็ก ใหญ่ ง่าย ยาก ถ้าย่อหย่อนจากความ
เพียรแล้ว ยากที่จะให้สำเร็จเรียบร้อยทันเวลาได้ การฝึกฝนความ
เพียร ถึงหากแรก ๆ จะรู้สึกเหน็ดเหนื่อยลำบาก แต่พอได้เพียรจนเป็น
นิสัยแล้ว ก็จะกลับเป็นพลังอย่างสำคัญที่คอยกระตุ้นเตือนให้ทำงาน
อย่างจริงจัง ด้วยใจร่าเริง และเมื่อใดพลังของความเพียรนี้เกิดขึ้น
เมื่อนั้นการงานทั้งหลายก็สำเร็จได้โดยง่ายดายและรวดเร็ว...

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร แก่
ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
๒๑ มิถุนายน ๒๕๒๒

“วารสารไทย” เป็นวารสารเผยแพร่ข้อมูล ความรู้เชิงสารคดีที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนชาวไทย เพื่อสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

ที่ปรึกษา	นายเสฐียร พันธงชัย												
บรรณาธิการ	นางสุนีย์ สินธุเดชะ												
ผู้ช่วยบรรณาธิการ	นางสาวชมภูภา หงษ์สุวรรณ												
กองบรรณาธิการ	<table> <tr> <td>นายประพัฒน์ ตรีณรงค์</td><td>นายวิจิตร อวาทกุล</td></tr> <tr> <td>นายสุวิทย์ ยอดมณี</td><td>นายชาคริต จุลกะเสรี</td></tr> <tr> <td>นางคณิดา เลชะกุล</td><td>นายเย็นใจ เลหาวนิช</td></tr> <tr> <td>นายบำรุง สุขพรรณ</td><td>นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์</td></tr> <tr> <td>นายบุญทัน ดอกไธสง</td><td>นางกรรณิการ์ สัจกุล</td></tr> <tr> <td>นางศิริวิไลย์ เหมะจันทร์</td><td></td></tr> </table>	นายประพัฒน์ ตรีณรงค์	นายวิจิตร อวาทกุล	นายสุวิทย์ ยอดมณี	นายชาคริต จุลกะเสรี	นางคณิดา เลชะกุล	นายเย็นใจ เลหาวนิช	นายบำรุง สุขพรรณ	นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์	นายบุญทัน ดอกไธสง	นางกรรณิการ์ สัจกุล	นางศิริวิไลย์ เหมะจันทร์	
นายประพัฒน์ ตรีณรงค์	นายวิจิตร อวาทกุล												
นายสุวิทย์ ยอดมณี	นายชาคริต จุลกะเสรี												
นางคณิดา เลชะกุล	นายเย็นใจ เลหาวนิช												
นายบำรุง สุขพรรณ	นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์												
นายบุญทัน ดอกไธสง	นางกรรณิการ์ สัจกุล												
นางศิริวิไลย์ เหมะจันทร์													
จัดรูปเล่ม	นางสาวชมภูภา หงษ์สุวรรณ ร.ต.ท. (ญ) กนกพรรณ ทองอ่อน												
ฝ่ายจัดการ	นางสาวสุวิพร พุทธสุวรรณ นางอติฉินดา หงษ์พงษ์												

สำนักงานวารสารไทย สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
อาคาร ๖ ชั้น ตึกสำนักงานประมาณ (เก่า) ชั้น 3
โทร. ๒๕๑๔๕๙๐, ๒๕๒๗๕๒๒

วารสารไทย เป็นเอกสารเผยแพร่เป็นนิตินันทนาการแก่ประชาชนทั่วไป วรรณคดีและข้อคิดเห็นที่ปรากฏในวารสารนี้ เป็นของผู้เขียนแต่ละท่าน ซึ่งไม่จำเป็นต้องตรงกับความเห็นของบรรณาธิการ และคณะผู้จัดทำ

คณะอนุกรรมการจัดทำวารสารไทย ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ

นายเสฐียร พันธงชัย อนุกรรมการที่ปรึกษา
นายสุธี อากาศฤกษ์ ประธานอนุกรรมการ
นายวิจิตร อวาทกุล รองประธานอนุกรรมการ

นายประพัฒน์ ตรีณรงค์	นายชาคริต จุลกะเสรี
นายสุวิทย์ ยอดมณี	นางสุนีย์ สินธุเดชะ
นางคณิดา เลชะกุล	นายเย็นใจ เลหาวนิช
นายสฤติชัย เล็งไธสง	นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์
นายบำรุง สุขพรรณ	นางกรรณิการ์ อัครเดชา
นายบุญทัน ดอกไธสง	นางศิริวิไลย์ เหมะจันทร์
นางกรรณิการ์ สัจกุล	นางดวงกมล พิทักษ์ดำรงกิจ
นางสาวอนงค์ ณ บางช้าง	นายยศ สันตสมบัติ
นางสาวชมภูภา หงษ์สุวรรณ	นายธนวัฒน์ ศาสตราประเสริฐ
นางสาวสุวิพร พุทธสุวรรณ	ร.ต.ท. (ญ) กนกพรรณ ทองอ่อน
นางอติฉินดา หงษ์พงษ์	

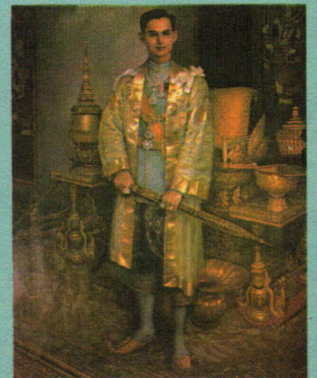
พิมพ์ที่ ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล สามเจริญพาณิชย์

๒๔๘/๔๗ ถนนเจริญสุขุมวิท บางกอก กรุงเทพฯ โทร. ๔๒๔๑๙๖๕, ๔๒๔๑๙๖๓
นายภักดี เอื้อจงประสิทธิ์ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

วารสารไทย THAI JOURNAL

ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๒๖ เมษายน – มิถุนายน ๒๕๓๐
หมายเลขสากลประจำวารสาร ISSN 0125-572X

ปก :
พระบรมสาทิสลักษณ์
ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

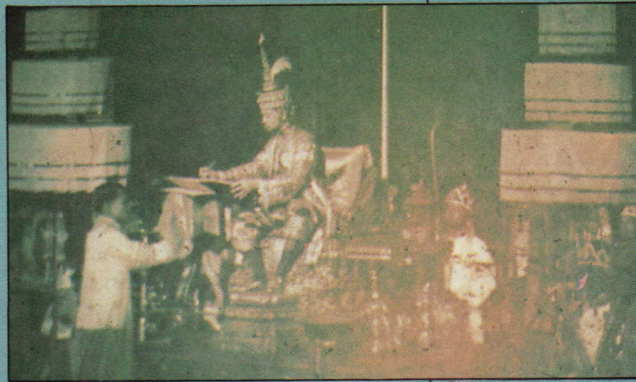
เผยแพร่เพื่อเป็นนิตินันทนาการ
จาก

สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

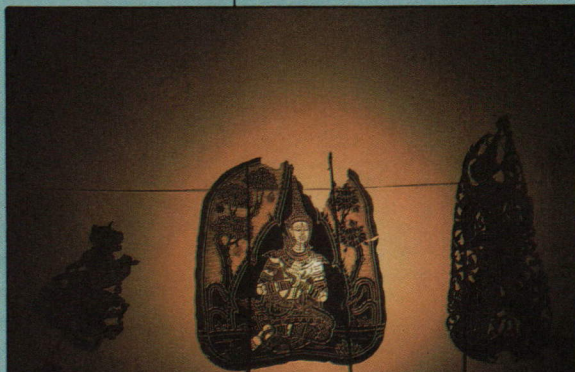
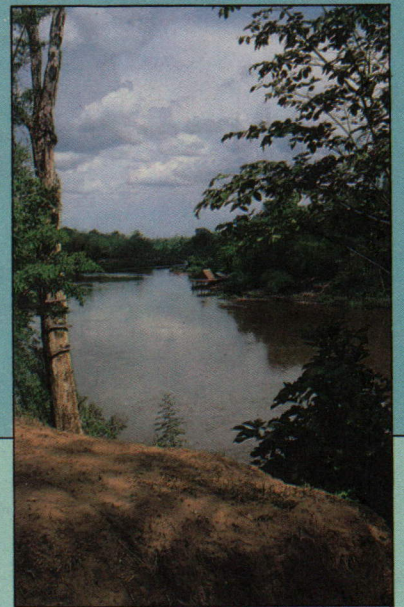
ห้ามจำหน่าย

สารบัญ

จากบรรณาธิการ	๓
งานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	๗
โครงการและกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	๑๓

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว กับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	๑๗
หนังสือ	๒๕
ภาษาไทยของเรา	๓๒
การจัดดอกไม้แบบไทยประยุกต์	๓๔
ปราสาทเมืองสิงห์	๔๑
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	๔๕
“ผงเข้าตา”	๕๖
ข้าวโพดฝักอ่อนกำลังเฟื่อง	๕๗
“คือ หญิงสาว”	๗๑
อุตสาหกรรมอาหารไทย	๗๓
การส่งเสริมการลงทุนกับการจ้างงาน	๗๗
คติน้ำท่วมนา	๘๑
กิจกรรมและปฏิทินของสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ	๘๕

ปัจจุบัน - ปัญญา	๙๑
ข่าวดีสามเดือน	๙๒
สุสานสงครามสหประชาชาติ	๙๖

จากบรรณาธิการ

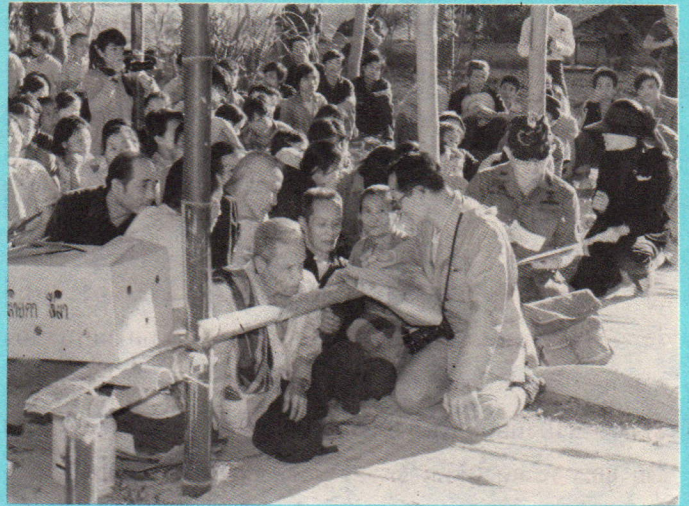
จาก บรรณาธิการ

จากวัน เป็น วัน แต่ละวัน ทุกท่านคงคิดเหมือนกันว่า วันเวลาช่างผ่านไปรวดเร็ว หากเราไม่คิดอะไรก็คงไม่มีอะไรจะคิด แต่ถ้าจะคิด หากไม่ได้ทำอะไรเลยก็น่าเสียดาย เราย้อนหลังไปแล้วมีงานค้างมากมาย แต่ก็ไม่ทราบจะทำไม ความสามารถไม่มี หน้าที่ไม่ได้รับมือหมาย คิดไปปนไป จนมาถึงเวลาที่ วารสารอีก ๑ ฉบับ มาพบกับท่านผู้อ่านแล้วเสียดายเวลาที่ผ่านไปอย่างที่สุด หากท่านผู้อ่านคิดว่า วารสารไทย ควรจะมีเรื่องอะไรที่จะให้ข้อคิด และให้ความเห็น หรืออยากจะให้วารสารไทยเป็นอย่างไรในทัศนะของท่าน ส่งข้อคิดเห็นมายังกองบรรณาธิการ ก็จะเป็นพระคุณยิ่ง

แนวคิดในการจัดเนื้อหาสาระของวารสารไทย ในปีพุทธศักราช ๒๕๓๐ นี้ เราจะถือว่าเป็นปีแห่งมหามงคลดังที่เราท่านได้ทราบกันแล้ว การเฉลิมพระเกียรติคุณองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเรานั้น นับเป็นงานสำคัญของวารสารไทยด้วย หากท่านผู้อ่านได้เขียนบทความหรือคำประพันธ์ที่จะร่วมเฉลิมพระเกียรติคุณพระองค์ท่าน เชิญส่งมาร่วมลงในวารสารไทยได้ แต่ต้องเรียนว่า คณะอนุกรรมการผู้จัดทำวารสารไทยและกองบรรณาธิการจะขอตรวจก่อน หากของท่านผู้ใดได้ลงพิมพ์ เราจะมีสิ่งสมนาคุณท่านตามสมควร

ในฐานะบรรณาธิการขอใช้หน้ากระดาษของ “บทบรรณาธิการ” เป็นบทความสำคัญด้วยบทหนึ่งที่จะกล่าวถึง คือ “พระราชกรณียกิจทางด้านอักษรศาสตร์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว”

พระราชกรณียกิจทางด้านอักษรศาสตร์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของไทยเรานั้น มักจะเป็นที่เข้าใจกันว่าเป็นผลงานพระราชนิพนธ์ซึ่งหมายถึงวรรณคดี วรรณกรรม แต่งานอักษรศาสตร์นั้นแท้จริงย่อมหมายถึงงานด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับศิลปภาษาและวัฒนธรรม ความสนพระทัยในด้านอักษรศาสตร์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันนับว่ามีอยู่มากพอที่จะนำมากล่าวในที่นี้

ประการแรกที่จะหยิบยกมากล่าวก็คือ ทรงมีความห่วงใยในภาษาของชาติ ดังพระราชดำรัสพระราชทานแก่บัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๐๒ เป็นใจความตอนหนึ่งดังนี้

“ในปัจจุบันปรากฏว่า ได้มีการใช้ถ้อยคำออกจะฟุ่มเฟือย และไม่ตรงกับความหมายอันแท้จริงอยู่เนือง ๆ ทั้งการออกเสียงก็ไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี ถ้าปล่อยให้เป็นดังนี้ ภาษาของเราก็จะมีแต่ทรุดโทรม ชาติไทยเรามีภาษาของเราใช้เอง เป็นสิ่งอันประเสริฐอยู่แล้ว เป็นมรดกอันมีค่าตกทอดมาถึงเรา ทุกคนจึงมีหน้าที่จะต้องรักษาไว้ ฉะนั้นขอให้บรรดานิสิตและบัณฑิต ตลอดจนครูอาจารย์ ได้ช่วยกันรักษาและส่งเสริมภาษาซึ่งเป็นอุปกรณ์และหลักประกัน เพื่อความเจริญของประเทศชาติ”

พระราชดำรัสดังใจความที่ได้ัญเชิญมากล่าวไว้นี้ ย่อมแสดงให้เห็นว่าทรงฝากให้บัณฑิตและผู้เป็นเจ้าของประเทศทั้งหลายได้ตระหนักและเห็นความสำคัญว่า “ภาษา” แสดงความเป็นชาติอย่างไร ถ้าเราอยู่เป็นเจ้าของภาษาใช้ภาษาไม่ถูก ไม่ช่วยกันรักษาภาษาของชาติไว้ นั่นก็หมายถึงเราไม่รักษาประเทศชาติของเราด้วย ด้วยความสนพระทัยในเรื่องนี้ จึงได้ทรงมีพระราชกรณียกิจที่ประทับใจแก่ผู้ที่ได้เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทอย่างซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณยิ่งนัก นั่นก็คือ พระองค์ได้เสด็จมาทรงเป็นองค์ผู้ดำเนินการอภิปราย ในการประชุมทางวิชาการของชุมนุมภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๕ เป็นการประชุมเพื่อปรึกษาหารือถึงปัญหาความเสื่อมโทรมและข้อบกพร่องในการศึกษาวิชาภาษาไทย

ในการประชุมครั้งนี้ ทรงมีพระราชดำรัสว่า

“ก่อนอื่นต้องขอขอบใจและแสดงความยินดีที่มีต่อการตั้งชุมนุมภาษาไทยเพื่อรักษาและศึกษาเรื่องภาษาไทย และขอขอบใจที่ต้อนรับในวโรกาสนี้ ซึ่งท่านทั้งหลายไม่ได้เชิญมา แต่ว่าเชิญตัวเองมา เพราะ

สุดแสนจะทนทาน การที่มีชุมชนภาษาไทยเป็นสิ่งสมควรอย่างยิ่ง เพราะว่าภาษาไทยนั้นเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของชาติ ภาษาทั้งหลายเป็นเครื่องมือของมนุษย์ชนิดหนึ่ง คือ เป็นทางสำหรับแสดงความคิดความเห็นอย่างหนึ่ง เป็นสิ่งสวยงามอย่างหนึ่ง เช่นในทางวรรณคดี เป็นต้น ฉะนั้น จึงจำเป็นต้องรักษาเอาไว้ให้ดี ประเทศไทยนั้นมีความภาษาของเราเองซึ่งต้องหวงแหน”

จากบทพระราชดำรัสตั้งอัญเชิญมานี้ ผู้อ่านจะได้ตระหนักดีว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสนพระทัยในเรื่องของภาษาประจำชาติเพียงใด ถ้าจะพิจารณาถึงพระปรีชาสามารถในการวางเรียบเรียงถ้อยคำในการพูดแล้วจะเห็นว่า ทรงใช้คำที่เข้าใจง่าย และทรงแสดงให้เห็นถึงพระราชอัธยาศัยอันดีที่มีพระมหากรุณาธิคุณอาณาประชาราษฎร์ ดังความในพระราชดำรัสว่า “ซึ่งท่านทั้งหลายไม่ได้เชิญมา แต่ว่าเชิญตัวเองมา เพราะสุดแสนจะทนทาน” หากผู้ใดได้เข้าฟังการประชุมครั้งนี้ด้วยตนเองแล้ว ยากที่จะลืมในพระมหากรุณาธิคุณได้

ไม่แต่จะทรงห่วงใยภาษาเท่านั้น ทรงเป็นนักสังเกตที่ดีอีกด้วย ดังทรงมีพระราชดำรัสว่า

“แต่ปัญหาเรื่องการออกเสียงนั้นก๊อตรายอย่างยิ่ง นึกถึงคำว่า “มหาวิทยาลัย” เดียวนี้ทางโทรทัศน์หรือทางวิทยุได้ยินว่า “หมาวิทยาลัย” กลายเป็น “วิทยาลัยหมา” ออกจะอันตรายเป็นเรื่องขำไม่ได้ บางอย่างเรายอมได้อย่างคำว่า “ฉัน” ที่จริงเขียนว่า ฉัน แต่พูดว่า “ซัน” ทั้งนั้นก็เป็นที่ยอมไว้บ้าง แต่บางทีก็เกินไปหน่อยกลายเป็นอย่างอื่น คำว่า “น้ำม” เขียน “น้ำ” แต่ออกเสียงว่า “น้ำม” นี่เราก็ต้องยอมบ้าง อย่างนี้ไม่เป็นไร แต่คำว่ามหาวิทยาลัยเราอย่ายอม”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชปรารภถึงการบัญญัติศัพท์ภาษาไทยว่า ควรจะบัญญัติให้ประชาชนส่วนใหญ่มีความเข้าใจ ทั้งนี้เพราะ “เมื่อคนบัญญัติศัพท์คำที่พูดยากหรือเข้าใจยาก ก็อาจจะผิดความหมายไปได้ ต่อไปอีก ๕๐ ปี ๑๐๐ ปี ก็จะไม่ทราบว่คำมาจากอะไร”

พระปรีชาสามารถในทางด้านอักษรศาสตร์ของพระองค์ ได้ทรงแสดงไว้เป็นที่ประจักษ์แก่ผู้ที่ได้พบเห็นในวันนั้นอย่างมาก กล่าวคือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำรัส สรุปและเพิ่มเติมตลอดจนทรงแทรกความรู้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ในทุกตอนที่ผู้ร่วมอภิปรายกล่าวจบพระองค์จะทรงให้ทัศนะส่วนพระองค์ นอกจากความรู้แล้วยังทรงสามารถสร้างบรรยากาศให้แก่ผู้เข้าประชุมได้รับความเพลิดเพลินอีกด้วย ดังพระราชดำรัสตอนหนึ่งว่า

“ที่จริงจบไว้ก็ดีเหมือนกัน เพราะว่าถ้าไม่จบเดียวเป็นการดีกว่าที่ระหว่างอาจารย์บุญเหลือกับอาจารย์ตึกฤทธิ์ อย่างนี้ทราบดี ถ้าเป็นเช่นนั้นแล้วพรุ่งนี้เช้าก็ยังไม่เลิก เพราะว่าเวลาเริ่มแล้วก็หยุด

ยาก แล้วก็เลยเกิดไปเรื่องอื่นต่าง ๆ ขณะนี้มีผู้ถามปัญหา มาขอให้กรมราช ทรงตอบ”

จากพระราชดำรัสตอนหนึ่งของการสรุปอภิปรายทรงมีว่า “เราได้ฟังหมออวยได้พูดถึงปัญหาโดยเฉพาะของการบัญญัติศัพท์หรือภาษาของสาขาวิชาหนึ่ง แต่ว่ามีข้อสังเกตอย่างหนึ่งซึ่งน่าจะยำ คือการบัญญัติศัพท์ว่า ภาษาไทยที่เอาคำสองคำมาประกอบกันเป็นคำใหม่ได้ ซึ่งเป็นคุณสมบัติของภาษาไทยอย่างหนึ่ง การประสมสองคำหรือสองส่วนมาเป็นคำหนึ่งนั้นย่อมต้องทำตามหลักวิชาของภาษา ต้องระวังไม่ให้เป็นปิศาจหรือตัวที่เป็นคำไม่สมประกอบ คือเอาสองภาษามาประสมกันอย่างภาษาฝรั่งก็มีเหมือนกันที่เอาสองภาษามาประสมคำเดียว เขาเรียกว่า monster เพราะเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามหลักภาษา เช่นคำว่า รถยนต์ automobile ซึ่งเป็นการประสมภาษารีกกับภาษาละติน ก็กลายเป็น monster ภาษาไทยก็ยังมีหลายคำ มีข้อสังเกตอีกอย่างเกี่ยวกับที่คุ้นเคยก็ดูได้พูด ไม่ใช่โจมตีนะ มองอย่างเป็นห่วง เห็นด้วยในการที่ควรจะรักษาภาษาภาคเหนือ ภาคใต้ ต้องระวังภาษาให้ดี ๆ เพราะเป็นแหล่งที่จะไปศึกษาภาษาโดยแท้ เป็นความจริง เพราะว่าคนเราในกรุงเทพฯ ได้พบปะกับชาวต่างประเทศ ทั้งแขก ฝรั่งเศส จีน มากมาย ทำให้ภาษาของเราพูดจาแล้วบางทีก็ไม่รู้เรื่อง เพราะคิดแบบฝรั่ง คิดแบบจีน หรือแบบแขก นี่ก็เป็นความจริง

การรักษาภาษาในชนบทนั้นก็ต้องทำ ทำให้คิดถึงศิลปทางการร่ายรำของชาวบ้าน เดียวนี้เวลาไปต่างจังหวัดก็ไปดูการแสดง ร่ายรำพื้นเมืองไว้ใจไม่ได้แล้วว่าเป็นพื้นเมืองจริงหรือไม่จริง เพราะว่าดูแล้ว เขาบอกว่าของจริงของจังหวัดนั้น ๆ แต่แท้จริงศิลปการทั้งนั้น เพราะว่าศิลปการได้ไปหาการร่ายรำของการพื้นเมืองแล้วเอามาดัดแปลง เพราะเห็นว่าเป็นชาวบ้านเกินไป ไม่สวยงาม เอามาประกอบขึ้นเพื่อให้พอใจ อาจเป็นการกลั่นกรองผู้ใหญ่ที่บอกว่าการร่าเท้าเปล่าไม่ดี อะไรเป็นต้น ก็ต้องมาใส่รองเท้าหรือการแต่งตัว รุ่มร่าม ต้องเอามาแปลงให้หรูหรา จนกระทั่งเป็นแบบอย่าง ชาวจังหวัดที่เป็นบ่อเกิดของการร่ายรำหรือศิลปแบบนั้นก็ต้องเอาอย่างศิลปการ เพราะครูบาอาจารย์ที่ไปสอนเด็ก ๆ ก็มาจากส่วนกลางอย่างหนึ่ง อีกอย่างหนึ่งอะไรมาจากในกรุงต้องสวยงาม และถูกต้องตามผู้ใหญ่ต้องการจนกระทั่งเดี๋ยวนี้ไม่ทราบว่าการร่ายรำพื้นเมืองเป็นของจริงหรือไม่จริง กระทั่งต้องทะเลาะกันว่า อันนี้แท้หรือไม่แท้ นี่เป็นข้อเปรียบเทียบศิลปกับภาษา ภาษาถ้าเป็นศิลปเหมือนกัน อาจจะ ไม่ทราบว่ภาษามาจากไหน ภาษาของไทยเราเป็นของจริง อยู่ที่ไหน เพราะว่าเราพยายามก่อกำขึ้นโดยไม่มีหลักฐาน ไม่มีความรอบคอบพอ แล้วก็ไปแพร่ไปต่างจังหวัด ไปทำลายภาษาพื้นเมืองซึ่งเป็นหลักประกันความบริสุทธิ์ของภาษา”

จากพระราชดำรัสข้างต้นนี้ ย่อมแสดงให้เห็นชัดว่า

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชกรณียกิจที่ต้องทรงศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพื่อทั้งเพิ่มพูนความรู้ของพระองค์เองแล้ว ยังจะเป็นประโยชน์ต่อการปกครองประเทศชาติอีกด้วย

พระราชกรณียกิจที่ควรกล่าวถึงอีกประเด็นหนึ่งก็คือ ทรงมีพระบรมราโชบายในการจัดทำหนังสือ “สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน” จากข้อความในพระราชปรารภจะทำให้ผู้อ่านได้ตระหนักว่า พระองค์ทรงสนพระทัยในงานด้านอักษรศาสตร์เพียงใด พระราชปรารภนั้นมีใจความดังนี้

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชปรารภว่า การเรียนรู้ในเรื่องราวและวิชาการสาขาต่าง ๆ โดยกว้างขวาง เป็นเหตุให้เกิดความรู้ ความคิดและความฉลาด ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดสำหรับชีวิต ช่วยให้บุคคลสามารถสร้างประโยชน์สุข สร้างความเจริญมั่นคงให้แก่ตนเองทั้งแก่สังคมและบ้านเมืองอันเป็นที่พึ่งอาศัยได้ทุกคน จึงควรมีโอกาสที่จะศึกษาหาความรู้ได้ตามความประสงค์และกำลังความสามารถโดยทั่วไป

ทรงพระราชดำริว่า หนังสือประเภทสารานุกรมนั้นบรรจุสรรพวิชาการอันเป็นสาระไว้ครบทุกแขนง เมื่อมีความต้องการหรือพอใจจะเรียนรู้เรื่องใด ก็สามารถค้นหาอ่านทราบได้โดยสะดวก นับว่าเป็นหนังสือที่มีประโยชน์ก่อกุลการศึกษา เพิ่มพูนปัญญาด้วยตนเองของประชาชนอย่างสำคัญโดยเฉพาะในยามที่มีปัญหาการขาดแคลนครูและที่เล่าเรียนเช่นขณะนี้หนังสือสารานุกรมจะช่วยคลี่คลายให้บรรเทาเบาบางลงได้เป็นอย่างดี จึงมีพระราชดำริให้ตั้งโครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนขึ้นดำเนินการสร้างหนังสือสารานุกรมฉบับใหม่อีกชุดหนึ่ง มีความมุ่งหมายที่จะนำวิชาการแขนงต่าง ๆ ที่ควรศึกษาออกเผยแผ่แก่เยาวชนให้แพร่หลายทั่วถึง เพื่อเยาวชนจักได้หาความรู้ช่วยเหลือตัวเองได้จากการอ่านหนังสือ และเพื่อให้ได้ประโยชน์อันกว้างขวางยิ่งขึ้น ทรงกำหนดหลักการทำคำอธิบายเรื่องต่าง ๆ แต่ละเรื่องเป็นสามตอนหรือสามระดับ สำหรับให้เด็กรุ่นเล็กอ่านเข้าใจได้ระดับหนึ่ง สำหรับเด็กระดับกลางอ่านเข้าใจได้ระดับหนึ่ง และสำหรับเด็กรุ่นใหญ่รวมถึงผู้ใหญ่ผู้สนใจอ่านได้อีกระดับหนึ่ง เพื่ออ่านวยโอกาสให้บิดามารดาสามารถใช้หนังสือนั้นเป็นเครื่องมือแนะนำวิชาแก่นุตรธิดา และให้พี่แนะนำวิชาแก่น้องเป็นลำดับกันลงไป นอกจากนั้นเมื่อเรื่องหนึ่งเรื่องใดมีความเกี่ยวพันต่อเนื่องถึงเรื่องอื่น ๆ ก็ให้อ้างอิงถึงเรื่องนั้น ๆ ด้วยทุกเรื่องไปด้วยประสงค์จะให้ผู้ศึกษาทราบตระหนักว่าวิชาการแต่ละสาขามีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องถึงกัน พึงจะศึกษาให้ครบถ้วนทั่วถึง

บัดนี้ การจัดเตรียมต้นฉบับสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนได้สำเร็จเรียบร้อยลงส่วนหนึ่งแล้วพร้อมที่จะจัดพิมพ์เป็นเล่มที่หนึ่งได้ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้คณะกรรมการตามโครงการฯ จัดการพิมพ์ขึ้นเผยแพร่งแก่ประชาชนเป็นวาระแรก

ตามพระราชประสงค์

พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๖

ในการจัดทำหนังสือ สารานุกรมสำหรับเยาวชนนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จเป็นองค์ประธานในที่ประชุมทุกครั้งที่มีการประชุมคณะกรรมการผู้จัดทำ และทรงมีพระราชดำรัสที่ประทับใจผู้ใกล้ชิดอย่างมากหลายครั้งด้วยกัน แต่ละครั้งจะทรงให้ข้อคิดแก่คณะกรรมการทั้งในด้านความรู้และการติชมเพื่อให้ผลการดำเนินงานเป็นไปด้วยดี และทรงเล็งเห็นประโยชน์ที่มีต่อชาติบ้านเมืองเป็นสำคัญดังพระราชดำรัสว่า

“จุดประสงค์ของการทำสารานุกรมสำหรับเด็กนี้ มีเหตุผลว่าในปัจจุบันนี้เด็กไม่มีที่เรียนพอแล้วก็ไม่มีวันที่จะมีที่เรียนพอ เพราะว่าครูและโรงเรียนยังไม่มี จึงมีโรงเรียนไม่พอ” พระองค์ทรงหวังให้สารานุกรมนี้นี้เป็นครูให้แก่เด็ก ทรงกล่าวว่า “แม้แต่ผู้ใหญ่ที่ต้องการหาความรู้ ก็สามารถหาจากสารานุกรมนี้นี้ได้ ตามปกติควรที่จะให้บิดามารดาเป็นผู้อบรมบุตรธิดา แต่ว่าบิดามารดาเองมีความรู้ไม่พอ ถ้าอาศัยสารานุกรมได้จะทำให้ช่วยขึ้น”

พระราชดำรัสที่พระราชทานแก่คณะกรรมการผู้จัดทำนั้น นับว่าเป็นสิ่งแสดงว่าพระองค์ทรงมีความรอบรู้ในศิลปวิทยาการหลายแขนง รวมทั้งการที่ทรงมีความรู้ที่จะแนะนำให้ผู้จัดทำได้คิดถึงรูปแบบของหนังสือ เป็นต้นว่า หนังสือเล่มนี้ควรประกอบด้วยศาสตร์ทุกศาสตร์ รวมทั้งศิลปของการจัดทำด้วย ตลอดจนภาษาในการใช้เขียนจะต้องคำนึงถึงวัยของผู้อ่านและทรงมีส่วนร่วมในการนี้ด้วยด้วยพระราชดำรัสว่า

“ภาษาก็ต้องตรวจ ช่วยกันตรวจ ไม่ใช่เสร็จแล้วก็ส่งไปให้พวกภาษาตรวจ บางทีก็ไม่รู้ภาษาเทคนิคบางอย่างก็ไม่กล้าที่จะแก้บ้าง เดี่ยวจะทำให้โยนกันไปโยนกันมาเสียเวลา แต่ว่าก็พยายามที่จะให้ใส่ภาษาที่เข้าใจ โดยเฉพาะภาษาเด็กก็ต้องนึกถึงว่าตัวเด็กนี้เข้าใจและมีความรู้ และอายุ ๑๒ ปีก็ไม่ได้ประสบอะไรมากมาย คำใหม่ ๆ ก็ใส่เข้าไปได้ แต่ว่าต้องอธิบายคำใหม่ ๆ ไม่อย่างนั้นก็ไม่มีความประโยชน์”

สิ่งที่น่าประทับใจและควรแก่การสนใจของเราชาวไทยก็คือ ทรงมีพระราชประสงค์ที่จะให้สารานุกรมสำหรับเยาวชนนี้เป็นครูประจำบ้านเป็นผู้ช่วยครูประจำโรงเรียน และเป็นที่รวมแห่งความใกล้ชิดของพ่อแม่มูลูกซึ่งเป็นกำลังสำคัญของชาติต่อไป

พระราชกรณียกิจที่เว้นจะกล่าวถึงเสียมิได้ก็คือ การที่เสด็จไปในพิธีการและโอกาสต่าง ๆ ดังที่ได้แจ้งแล้วในหนังสือ “ประมวลพระราชดำรัสและพระบรมราโชวาทที่พระราชทานในโอกาสต่าง ๆ ตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๑๒ จนถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๑๓” มีทั้งหมด ๑๒๗ บท แต่ละบทจะแสดงถึงพระปรีชาสามารถในการเรียบ

เรียงถ้อยคำ ถึงแม้ว่าจะมีฝ่ายราชเลขาธิการส่วนพระองค์อยู่ก็ตาม แต่ โดยส่วนพระองค์แล้ว หากข้อความใดมิชอบหรือต้องพระราชหฤทัยก็จะโปรดให้แก้ไข และด้วยพระราชดำรัสที่ตรัสด้วยพระองค์เอง เช่น พระราชดำรัสในโอกาสที่เสด็จออกมหาสมาคม พระราชดำรัสในวันทรงดนตรีพระราชทานแก่นิสิตหลายสถาบัน ถ้อยคำในพระราชดำรัสล้วนแล้วด้วยความซาบซึ้งจับใจ และได้แง่คิดแก่ผู้ที่ได้ฟังยิ่งนัก

พระบรมราโชวาทก็เช่นเดียวกัน มีหลายบทที่พระราชทานในโอกาสที่มีผู้เข้าเฝ้าเพื่อดำเนินกิจการต่าง ๆ พระองค์จะทรงให้ข้อคิดทั้งในทางปฏิบัติและวิชาการแก่คณะผู้ดำเนินการนั้น ดังพระบรมราโชวาทที่พระราชทานแก่คณะนาฏศิลป์จากกรมศิลปากร ซึ่งจะเดินทางไปเผยแพร่ศิลปและวัฒนธรรมไทย ใจความสำคัญของพระบรมราโชวาท ได้แสดงถึงควมมีพระปรีชาสามารถในด้านศิลปและวัฒนธรรมเป็นอย่างดี ทรงกล่าวถึงความสำคัญของศิลปวัฒนธรรมว่า

“ถ้าสังเกตดูในประเทศต่าง ๆ เขาก็ใช้ศิลปเป็นการเมือง เพื่อที่จะให้คนรู้จักบ้านเมืองเขาและแข่งขันกัน แสดงว่าบ้านเมืองเขามีของดีกว่าบ้านเมืองเรา เช่นในด้านการดนตรีก็ประกวดประชันกันว่าประเทศไหนมีศิลปินที่เก่งที่สุด ให้เป็นการถ่วงการข่มขวัญกัน แม้ในทางกีฬาเขาก็ข่มขวัญกันด้วยสิ่งที่ไม่ใช่เรื่องที่ควรจะนำมาใช้ในทางแสดงควมใหญ่โต แต่เมื่อเป็นไปเช่นนี้ คือ เป็นไปในทางที่ไม่ควรเป็น เราจะต้องนึกว่า หน้าที่ของศิลปินต้องมีย่างหนัก โดยเฉพาะศิลปินไทยอย่างที่จะไปแสดงนั้นเป็นศิลปินที่สำคัญมาก เพราะเป็นการแสดงจิตใจ เป็นการแสดงความเป็นไปของประเทศ ของประชาชนคนไทย หมายความว่าถ้าต่างประเทศเขาเห็นว่าเรามีศิลปินทั้งดงามที่ลึกซึ้ง เขาก็เกรงใจเรา นับถือเรา”

ในการใดที่ทรงมีพระบรมราโชวาท ได้กล่าวไว้ในตอนหนึ่งแล้วว่า มิใช่แต่จะทรงให้ข้อคิดแก่ผู้ปฏิบัติเท่านั้น ยังทรงมีความรู้ในเรื่องที่ผู้ปฏิบัติจะจัดทำอีกด้วย จากพระบรมราโชวาทเดียวกันนี้ ทรงให้ทัศนะเกี่ยวกับวัฒนธรรมว่า

“คำว่า “วัฒนธรรม” นี้จะแปลว่าอะไรก็ได้แล้วแต่จะตีความความจริงแปลว่า ความเจริญ ความก้าวหน้า แต่วัฒนธรรมในที่นี้ก็จะบ่งถึงว่ามีความเจริญมาช้านาน ไม่ใช่ว่ามีความเจริญก้าวหน้าแต่มีความเจริญมาเป็นเวลาช้านานต่อเนื่องมา และจนกระทั่งยังอยู่ในสายเลือด แต่ว่าถ้าเราไปแสดงตนว่ามีวัฒนธรรม ว่ามีฝีมือเท่านั้นเองก็ไม่พอ ต้องแสดงว่าวัฒนธรรมของเราอยู่ในสายเลือด วัฒนธรรมไทยมีความอ่อนโยน ก็ต้องเป็นคนอ่อนโยน ทั้งในเวลาที่มาแสดงทั้งนอกเวลาแสดง วัฒนธรรมหมายถึงว่าเป็นคนที่มีความคิดสูงด้วย อย่างเราบอกว่า คนนี้มีวัฒนธรรมหรือคนนี้ไม่มีวัฒนธรรมหมายความว่า คนนี้หยาบคาย หรือคนนี้อ่อนโยน มีความสุภาพ

เรียบร้อย ก็ต้องแสดงความสุภาพอ่อนโยนทั้งในเวลาการแสดงและนอกเวลาการแสดงเหมือนกัน ให้เห็นว่าความสุภาพอ่อนโยนนั้นอยู่ในเลือดของคนไทย อันนี้จะทำให้การไปแสดงศิลปไทย และการที่ได้มุ่งหมายที่จะให้เป็นการติดต่อสัมพันธ์ไมตรีอย่างดีกับต่างประเทศเป็นผลสำเร็จอย่างดีที่สุด”

กระแสพระราชดำรัสที่ดี พระบรมราโชวาทที่ดี หลายครั้งหลายโอกาสที่เดียวที่ทรงมีพระราชกระแสรับสั่งจากพระราชหฤทัยที่ทรงไว้ซึ่งความบริสุทธิ์ และทรงห่วงใยประเทศชาติ และทรงแสดงให้เห็นถึงความมั่นใจในพระราชหฤทัยที่จะทรงทำนุบำรุงบ้านเมืองให้เจริญยิ่งขึ้น และคงความเป็นเอกราชชั่วกาลนาน

พระมหากษัตริย์ทุกพระองค์ของไทยทรงอาศัยงานอักษรศาสตร์เป็นทางนำเข้าถึงประชาชนและใช้หนังสือใช้ถ้อยคำเป็นส่วนที่จะชี้ทางให้ประพฤติปฏิบัติตนในอันที่จะนำสันติสุขมาสู่ชาติบ้านเมือง

ด้วยพระปรีชาสามารถพิเศษของพระองค์ที่จะนับว่าเป็นงานอักษรศาสตร์ด้วยก็เห็นจะไม่ผิด นั่นก็คือ พระปรีชาสามารถในการดนตรี ตัวเราท่านทั้งหลายได้ตระหนกอยู่แล้ว จึงขอวันที่จะกล่าวอย่างละเอียดในที่นี้ เพราะเท่าที่กล่าวมาแต่ต้น ท่านผู้อ่านก็ย่อมจะได้ตระหนกแล้วว่าพระราชกรณียกิจด้านอักษรศาสตร์ของพระองค์นั้น เป็นเรื่องที่น่านำมากล่าวเฉลิมพระเกียรติคุณเพียงใด ความซุ่มเย็นจากเพลงพระราชานิพนธ์สายฝน ความน่าคิดของบทเพลงพระราชนิพนธ์ชะตาชีวิต ใกล้รุ่ง ฯลฯ ล้วนแต่สร้างทั้งความเพลิดเพลินและความน่าคิดในแง่ของชีวิต

ในวาระแห่งวันมหามงคลคล้ายวันพระราชสมภพแห่งพระองค์ท่าน ขอถวายความจงรักภักดี ด้วยบทพระราชนิพนธ์ว่า

“ทวยราษฎร์รักบาทแม่ ยิ่งด้วยบัตรรงค์”

“เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม
เพื่อประโยชน์สุข
แห่งมหาชนชาวสยาม

พระราชปณิธานของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

งานเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร เสด็จ
เถลิงถวัลยราชสมบัติสืบราชสันตติวงศ์เป็นพระมหากษัตริย์ และพระประมุขแห่งราชอาณาจักรไทยตามระบอบประชาธิปไตย เมื่อ
วันที่ ๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๘๙ และในวาระที่ทรงรับพระบรมราชาภิเษก เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๙๓ ได้พระ
ราชทานพระปฐมบรมราชโองการว่า “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรมเพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม” นับตั้งแต่บัดนั้น
เป็นต้นมาก็ทรงพระราชอุตสาหะปฏิบัติบำเพ็ญพระองค์ให้เป็นประโยชน์ทุกเมื่อ เพื่อความเจริญมั่นคงของประเทศชาติและความผาสุก
ของพสกนิกร

พระราชกรณียกิจน้อย
ใหญ่นานาประการ ที่ทรง
ปฏิบัติมาตลอดเวลาอันยาวนาน
นั้น ล้วนเป็นไปเพื่อบำบัดทุกข์
บำรุงสุขและแผ่ความร่มเย็น
ไปทั่วพระราชอาณาเขต เห็น
ได้ชัดจากการที่ทรงพระราช
วิริยะอุตสาหะเสด็จพระราช
ดำเนินไปเยี่ยมราษฎรในภูมิ-
ภาคต่าง ๆ เพื่อสอดส่องดูแล

สภาวะความเป็นอยู่และการ
ประกอบอาชีพของราษฎรอย่าง
ใกล้ชิดทุกหนแห่งโดยมิได้ทรง
คำนึงถึงความยากลำบากเหน็ด-
เหนื่อยพระวรกายหรือภัยอัน-
ตรายใด ๆ ข้อนี้เป็นเหตุให้ทรง
รอบรู้สภาวะและปัญหาของ
ประเทศและประชาชนตามที่
เป็นจริงอย่างลึกซึ้ง และทำให้
ทรงสามารถจัดวางโครงการ

พัฒนาต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและสำเร็จประโยชน์ครบถ้วน เป็นการวางแนวทางให้ทางราชการรับไปศึกษาและปฏิบัติให้บังเกิดผลกว้างขวางสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โครง

สมัยที่จะต้องรวมจิตรวมใจกันประกอบความดีถวายเป็นราชสักการะเฉลิมพระเกียรติและเพิ่มพูนพระบุญญาธิการสมการบารมีให้ยิ่งปรากฏแผ่ไพศาลในวันที่ ๕ ธันวาคม พุทธ

การที่ส่วนราชการต่าง ๆ รับพระราชทานพระราชดำริไปปฏิบัติเหล่านี้ ในปัจจุบันเรียกชื่อเป็นอย่างเดียวกันว่า “โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงทรงเป็นที่พึ่ง ทรงเป็นหลักรวมใจ และทรงเป็นที่เคารพสักการะของประชาชนชาวไทยอย่างสูงสุด ประดุจดวงประทีปอันส่องสว่างในกายในใจอยู่เป็นนิรันดร์ รัฐบาลและประชาชนชาวไทยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเหนือเกล้าเหนือกระหม่อมนั้นแนบแน่นสนิทใจ และพากันตั้งความปรารถนาปรารถนากันโดยสมานฉันท์ไว้ว่า โอกาสสำคัญอันใดที่เนื่องในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จักถือเป็นมหามงคล

ศักราช ๒๕๓๐ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะทรงเจริญพระชนมพรรษา ๕ รอบ และต่อไปอีกเพียงเจ็ดเดือน คือ ในวันที่ ๒ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๓๑ จะเป็นวาระที่เสด็จดำรงราชย์ยืนนานกว่าพระมหากษัตริย์พระองค์ใด ๆ อันปรากฏในประวัติศาสตร์ชาติไทย กล่าวได้ว่ามหามงคลวโรกาสทั้งสองเพ็งจะมีขึ้นในรัชกาลนี้เป็นครั้งแรก ดังนั้นรัฐบาลและประชาชนชาวไทยจึงถือเป็นมหามงคลสมัยอันประเสริฐสุด ที่ควรจัดงานเฉลิมฉลองครั้งยิ่งใหญ่ เพื่อแสดงความกตัญญูกตเวทิตะและความจงรักภักดี ทั้งเพื่อเผยแพร่เกียรติคุณของชาติไทยว่าเป็นชาติที่มีพระมหากษัตริย์ผู้ทรงเพียบพร้อมด้วยทศพิธราช

ธรรม และพระมหากษัตริย์คุณอันประเสริฐเป็นพระประมุขและเป็นชาติเอกราชที่เจริญรุ่งเรืองด้วยศิลปวัฒนธรรมอันดีงามสืบเนื่องมานานกว่า ๗๐๐ ปี

เพื่อให้การจัดงานเฉลิมฉลองเป็นไปโดยพร้อมสรรพรัฐบาลจึงแต่งตั้ง “คณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว” โดยมี ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน รองนายกรัฐมนตรี เป็นรองประธาน รัฐมนตรี ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นกรรมการ และปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นกรรมการ และเลขานุการ ทำหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดงานเฉลิมพระเกียรติในมหามงคลสมัยทั้งสอง คือ “พระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ” ในวันที่ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๓๐ และ “พระราชพิธีรัชมังคลาภิเษก” ในวันที่ ๒ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๓๑ โดยมีมอบหมายให้คณะอนุ-

กรรมการ ๘ คณะ ดำเนินการจัดงานเฉลิมพระเกียรติให้ครอบคลุมสอดคล้องประสานกันทุก ๆ ด้าน ให้สำเร็จสมบูรณ์ สมพระเกียรติตามโบราณราชประเพณี

คณะอนุกรรมการทั้ง ๘ คณะ มีหน้าที่ดังนี้

๑. คณะอนุกรรมการฝ่ายรัฐ ประกอบด้วย รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นรองประธาน ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานต่าง ๆ เป็นอนุกรรมการ มีหน้าที่จัดพิธีถวายพระพรชัยมงคลในมหามงคลสมัยเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ และพระราชพิธีรัชมังคลาภิเษก จัดงานเฉลิมฉลองให้ถูกต้องตามโบราณราชประเพณี และดำเนินโครงการสร้างสิ่งอนุสรณ์กับกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติทั้งปวง

๒. คณะอนุกรรมการฝ่ายศาสนา ประกอบด้วย รอง

นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นรองประธาน คณะที่ปรึกษา ฝ่ายสังฆราชจากศาสนาต่าง ๆ และอนุกรรมการอื่น ๆ อีก มีหน้าที่จัดกิจกรรมทางศาสนา เพื่อเฉลิมพระเกียรติ และพิจารณาโครงการร่วมเฉลิมฉลอง

๓. คณะอนุกรรมการ ฝ่ายพระราชพิธี ประกอบ

ด้วย รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการ และ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นรองประธาน ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญจาก หน่วยงานต่าง ๆ เป็นอนุกรรมการ มีหน้าที่จัดพระราชพิธี เฉลิมพระเกียรติให้ถูกต้องตาม ราชประเพณี

๔. คณะอนุกรรมการ

เสด็จฯ ไปทอดพระเนตร
เนตรหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ
ดอยอินทนนท์ และศูนย์พัฒนาดอย
อินทนนท์ อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่

ฝ่ายประสานงานกิจกรรม
เอกชน ประกอบด้วย รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย และเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เป็นรองประธาน ผู้ทรงคุณวุฒิ และหน่วยงานภาคเอกชนอีกหลายท่าน เป็นอนุกรรมการ มีหน้าที่ประสานงานจัดกิจกรรมของฝ่ายเอกชน พิจารณา กิจกรรมร่วมกับภาคเอกชน ให้ความร่วมมือสนับสนุนโครงการภาครัฐบาลในส่วนที่เป็น

โครงการระยะยาว และโครงการระยะสั้น เตรียมหาทุน ฝึกกำลังรณรงค์การหาทุน ในการสร้างสิ่งอนุสรณ์ร่วมกับ ภาครัฐบาลและคณะอนุกรรมการอื่น ๆ

๕. คณะอนุกรรมการ
ฝ่ายรักษาความปลอดภัยและ
การจราจร ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงมหาดไทย และผู้บัญชาการ

เสด็จฯ ทอดพระเนตรโครงการฝาย
ทดน้ำบ้านหงษ์บึงและโครงการ
ฝายทดน้ำป่าลอบาติ และทรงเยี่ยม
ราษฎร อำเภอยี่งอ จังหวัดนราธิวาส

ทหารสูงสุด เป็นรองประธาน ผู้ทรงคุณวุฒิและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นอนุกรรมการ มีหน้าที่อำนวยความสะดวกความปลอดภัยระหว่างการประกอบพระราชพิธี วางแผนการดำเนินงานเพื่อจัดระเบียบเส้นทางจราจรและบริเวณจัดงานในพระราชพิธีให้เรียบร้อยและปลอดภัย ประสานงานกับคณะกรรมการฝายต่าง ๆ เพื่อรับทราบความเห็นและแนวทางการจัดพระราชพิธี

๖. คณะอนุกรรมการฝายประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วย รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ เป็นรองประธาน และอนุกรรมการอื่น ๆ อีก มีหน้าที่ดำเนินการ

ประชาสัมพันธ์งานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และเชิญชวนประชาชนให้มีส่วนร่วมในงาน เพื่อน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของชาติ และสร้างความเข้าใจอันดีต่อการจัดงาน เชิญชวนภาคเอกชนเพื่อสนับสนุนในกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ และเผยแพร่งานในต่างประเทศ และเชิญชวนชาวต่างประเทศให้มีส่วนร่วมในการเฉลิมฉลองทั้งด้านโทรทัศน์ วิทยุ เอกสาร สิ่งพิมพ์ และสื่อสารต่าง ๆ

๗. คณะอนุกรรมการฝายติดตามและประเมินผล ประกอบด้วย รัฐมนตรีประจำ

สำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธาน และอนุกรรมการอื่น ๆ อีก มีหน้าที่ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการเฉลิมพระเกียรติ

๘. คณะอนุกรรมการฝ่ายเลขานุการและประสานงาน ประกอบด้วย ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นรองประธาน ผู้ทรงคุณวุฒิและอนุกรรมการอื่น ๆ อีก มีหน้าที่ประสานงานกับคณะกรรมการต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย รวดเร็ว และสอดคล้องกัน รวบรวมแผนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการต่าง ๆ เพื่อจัดทำปฏิทินงาน

๙. คณะอนุกรรมการฝ่ายดำเนินการจัดสร้างเมืองเฉลิมพระเกียรติฯ ประกอบด้วย รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธาน และผู้แทนจากหน่วยงาน หน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง ร่วมเป็นอนุกรรมการ โดยมีผู้อำนวยการผังเมือง เป็นอนุกรรมการ และเลขานุการ มีหน้าที่กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการดำเนินการจัดสร้างเมืองเฉลิมพระเกียรติฯ และพิจารณาจัดทำผังเมืองเฉลิมพระเกียรติฯ

โครงการและกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เนื่องในวโรกาส

มหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ (๕ ธ.ค. ๒๕๓๐) และรัชมิ่งคลาภิเษก (๒ ก.ค. ๒๕๓๑)
โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๑. โครงการภาคีรัฐบาลที่นำเสนอ ครม. รับทราบแล้วเมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๒๙

ลำดับที่	ชื่อโครงการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
		สำนักนายกรัฐมนตรี
๑.	โครงการจัดทำหนังสือเฉลิมพระเกียรติฯ เรื่อง “พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช กับการศึกษาไทย”	— สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
๒.	โครงการจัดทำหนังสือและภาพยนตร์เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสทรงมีพระชนมพรรษาครบ ๖๐ พรรษา	— สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๓.	โครงการก่อสร้างสนามกีฬากลาง	— การกีฬาแห่งประเทศไทย
๔.	โครงการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จัดรายการเกี่ยวกับพระราชพิธี พระราชกรณียกิจ และพระบรมราโชวาทในเชิงสารคดี	— องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย
๕.	โครงการปีท่องเที่ยวไทย พ.ศ. ๒๕๓๐	— การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
๖.	โครงการโรงไฟฟ้าพลังน้ำเขื่อนเชี่ยวหลาน	— การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
		กระทรวงกลาโหม
๗.	โครงการปรับปรุงพื้นที่พุทธมณฑล	— กรป.กลาง และกองบัญชาการทหารสูงสุด
๘.	โครงการปลูกต้นไม้พุทธมณฑลให้เกิดความร่มรื่น	— กรป.กลาง และกองบัญชาการทหารสูงสุด
๙.	โครงการก่อสร้างโรงเรียนในท้องถิ่นทุรกันดาร — โรงเรียนรัชมังคลาภิเษกบ้านโนนป่าเลา จังหวัดอุบลราชธานี — โรงเรียนรัชมังคลาภิเษกบ้านนายอ จังหวัดกาฬสินธุ์ — โรงเรียนรัชมังคลาภิเษกบ้านศรีวังทด จังหวัดอุดรธานี	— กองทัพบก (กองทัพบกภาคที่ ๒ และ กอ.รมน.ภาค ๒)
๑๐.	โครงการต่อเรือตรวจการณ์ใกล้ฝั่ง (ต.๙๙) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	— กรมอุทกหารเรือ กองทัพเรือ
๑๑.	โครงการจัดหาเครื่องมือแพทย์ให้โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช	— กรมแพทย์ทหารอากาศ กองทัพอากาศ
		กระทรวงการคลัง
๑๒.	โครงการจัดสร้าง “เหรียญเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว” เนื่องในมหามงคลสมัยพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ	— กรมธนารักษ์
๑๓.	โครงการจัดสร้าง “เหรียญเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว” เนื่องในมหามงคลสมัยพระราชพิธีรัชมังคลาภิเษก	— กรมธนารักษ์
		กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๑๔.	โครงการอ่างเก็บน้ำไถลบ้าน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมืองฯ จังหวัดนราธิวาส	— กรมชลประทาน
๑๕.	โครงการอ่างเก็บน้ำคลองท่ากะบาก อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอสระแก้ว จังหวัดปราจีนบุรี	— กรมชลประทาน
๑๖.	โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยนาวันเป็รียง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภออุบลบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	— กรมชลประทาน

ลำดับที่	ชื่อโครงการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๑๗.	โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยเดียก อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมืองฯ จังหวัดสกลนคร	— กรมชลประทาน
๑๘.	โครงการศูนย์การศึกษาการพัฒนาภูพาน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมืองฯ จังหวัดสกลนคร	— กรมชลประทาน
๑๙.	โครงการศูนย์การศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่	— กรมชลประทาน
๒๐.	โครงการอ่างเก็บน้ำแม่ฆาน อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่	— กรมชลประทาน
๒๑.	โครงการนาฬิกาอาหารสัตว์	— กรมปศุสัตว์
๒๒.	โครงการปฏิรูปที่ดินเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	— สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
๒๓.	โครงการพัฒนาสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ตำบลเขาใหญ่ จังหวัดเพชรบุรี	— กรมส่งเสริมสหกรณ์
๒๔.	โครงการพัฒนาแหล่งน้ำด้วยวิธีสหกรณ์ ตำบลมะค่า อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม	— กรมส่งเสริมสหกรณ์
๒๕.	โครงการศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้ม จังหวัดราชบุรี	— กรมพัฒนาที่ดิน และหน่วยงานในสังกัด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวข้อง
๒๖.	โครงการอุทยานสัตว์น้ำแห่งชาติบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร	— กรมประมง
๒๗.	โครงการสวนป่าสมุนไพรมะ ๗ แห่ง — สถานีทดลองเกษตรหลวงขุนาว จ.เชียงใหม่ — ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย จ.เชียงราย — ศูนย์วิจัยพืชไร่อุบลราชธานี จ.อุบลราชธานี — สถานีทดลองยางทุ่งพล จ.จันทบุรี — ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี — ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท จ.ชัยนาท — สถานีทดลองยางในช่อง จ.กระบี่	— กรมวิชาการเกษตร
๒๘.	โครงการจัดสร้างสวนพฤกษศาสตร์วรรณคดีประจำภาค — ภาคกลาง ที่เขาประทับช้าง จ.ราชบุรี — ภาคเหนือ ที่ไร่สาธิต แม่เหียะ จ.เชียงใหม่ — ภาคตะวันออกที่เจียงเหนือ ที่ถ้ำผาน้ำทิพย์ จ.ร้อยเอ็ด — ภาคใต้ ที่ควนเขาวัง อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา	— กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (โดยสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรฯ)
๒๙.	โครงการสร้างตราไปรษณียากรที่ระลึกมหามงคลพระชนมพรรษา ๕ รอบ และรัชมิ่งคลาภิเษก	กรมทรวงคมนาคม — การสื่อสารแห่งประเทศไทย
๓๐.	โครงการทางด่วนเฉลิมมหานคร สายดาวคะนอง-ท่าเรือ (เฉพาะส่วนสะพานแขวนข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา)	กรมทรวงมหาดไทย — การทางพิเศษแห่งประเทศไทย
๓๑.	โครงการน้ำสะอาด	— กรมการพัฒนาชุมชน

ลำดับที่	ชื่อโครงการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๓๒.	โครงการส่งเสริมปฎิบัติตามแนวพระราชดำริ	— กรมการพัฒนาชุมชน
๓๓.	โครงการรณรงค์การข้าวตามแนวพระราชดำริ	— กรมการพัฒนาชุมชน
๓๔.	โครงการก่อสร้างศูนย์เยาวชนบางมด (ศูนย์เยาวชนราชบุรีบูรณะ)	— สำนักสวัสดิการสังคม กรุงเทพมหานคร
๓๕.	โครงการก่อสร้างถนนรัชดาภิเษก เฉพาะช่วงล่าง คือ ช่วงที่เชื่อมต่อกับโครงการทางด่วนสาย ดาวคะนอง - ท่าเรือ ช่วงสะพานแขวนข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา ของ การทางพิเศษฯ ประกอบด้วย ๑. ช่วงถนนสุขุมวิท ถึง ถนนสุนทรโกษา ๒. ช่วงถนนนางลิ้นจี่ ถึง ถนนเลียบแม่น้ำเจ้าพระยา ๓. ช่วงจากทางรถไฟสายมหาชัย ถึง คลองบางกอกใหญ่	— สำนักการโยธา กรุงเทพมหานคร
๓๖.	โครงการพัฒนาบึงกุ่ม เพื่อป้องกันน้ำท่วมและสร้างสวนสาธารณะ	— เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการ พลังงาน
๓๗.	โครงการตั้งโรงงานฉายรังสีอาหารและผลิตผลการเกษตร	— สำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ
๓๘.	โครงการอุทยานสมุนไพร	— สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่ง ประเทศไทย กระทรวงศึกษาธิการ
๓๙.	โครงการจัดตั้งโรงเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนนวมินทราชูทิศ	— กรมสามัญศึกษา
๔๐.	โครงการจัดตั้งโรงเรียนสารพัดช่างไกลกังวล	— กรมอาชีวศึกษา
๔๑.	โครงการก่อสร้างสังเวียนนิยสถาน ๔ ตำบล ณ พุทธมณฑล มีสถานที่ ประสูติ ตรัสรู้ ปฐมเทศนา และปรินิพพาน	— กรมศิลปากร
๔๒.	โครงการหอภาพยนตร์แห่งชาติ “คลังภาพยนตร์ ในพระบาทสมเด็จพระ พระเจ้าอยู่หัว”	— กรมศิลปากร
๔๓.	โครงการพิมพ์หนังสือที่ระลึกเนื่องในพระราชพิธีมหามงคลเฉลิม พระชนมพรรษา ๕ รอบ และพระราชพิธีรัชมังคลาภิเษก	— กรมศิลปากร
๔๔.	โครงการพุทธมณฑล	— กรมการศาสนา และกรมศิลปากร
๔๕.	โครงการสังคายนาพระธรรมวินัย ตรวจชำระพระไตรปิฎก	— กรมการศาสนา ทบวงมหาวิทยาลัย
๔๖.	โครงการก่อสร้างตึกผ่าตัดรวม (ตึกอนุสรณ์ ๑๐๐ ปี ศิริราช) โรงพยาบาลศิริราช	— คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัย มหิดล หน่วยงานอิสระ
๔๗.	โครงการปรับปรุงพระราชฐานชั้นใน ในพระบรมมหาราชวัง	— สำนักพระราชวัง
๔๘.	โครงการจัดพิมพ์หนังสือเฉลิมพระเกียรติ เรื่อง “การศึกษา วิวัฒนาการทางสถาปัตยกรรม ในพระบรมมหาราชวัง”	— สำนักราชเลขาธิการ

(ต่อหน้า ๔๕)

หมายเหตุ ตัดโครงการปรับปรุงพันธุ์สุกร ของกรมปศุสัตว์ ออกตามมติคณะกรรมการอำนวยการฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๓๐ เมื่อวันที่
๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๐

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ เป็นพระมหากษัตริย์ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐของไทยพระองค์หนึ่ง ด้วยได้ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจสำคัญเป็นคุณประโยชน์แก่ชาติบ้านเมืองอย่างยิ่งใหญ่ไพศาล เช่น การที่ได้ทรงพระกรุณาพระราชทาน

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว กับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ประพัฒน์ ตรีณรงค์

รัฐธรรมนูญแก้ปวงชนชาวไทย อันเป็นพระราชกรณียกิจที่เฉลิมพระเกียรติให้พระองค์ทรงดำรงอยู่ในพระราชฐานแห่งพระมหากษัตริย์ไทยพระองค์แรกที่พระราชทานกฎหมายสูงสุดสำหรับปกครองประเทศดังกล่าวนั้นและเป็นพระมหากษัตริย์ในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขของไทยเป็นพระองค์แรก

แต่อย่างไรก็ตาม รัฐธรรมนูญอันมีชื่อว่า “ธรรมนูญการปกครองแผ่นดินชั่วคราว พุทธศักราช ๒๔๗๕”

ที่พระราชทานเมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕ หลังเปลี่ยนแปลงการปกครองเพียง ๓ วัน (เหตุการณ์เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงการปกครองเกิดขึ้นเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕) และรัฐธรรมนูญอันมีชื่อว่า “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม (พุทธศักราช ๒๔๗๕)” ซึ่งพระราชทานในวันที่ ๑๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๗๕ รัฐธรรมนูญทั้งสองฉบับนั้น เป็นร่างรัฐธรรมนูญที่คณะผู้เปลี่ยนแปลงการปกครองหรือคณะราษฎรได้ร่างทูลเกล้าฯ ถวายให้ทรงลงพระ-

ปรมาภิไธย พระราชทานพระบรมราชานุมัติให้ตราเป็นพระราชบัญญัติขึ้นใช้

บทความนี้มีความประสงค์จะเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวกับพระราชทรงสนทนากับร่างรัฐธรรมนูญอันมีมาก่อนร่างรัฐธรรมนูญสองฉบับของคณะราษฎรที่นำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายซึ่งท่านรัฐบุรุษอาวุโส ปรีดี พนมยงค์ ผู้ร่วมอยู่ในคณะบุคคลสำคัญของคณะราษฎรท่านหนึ่ง ยอมรับว่ามีจริง ดังข้อความตอนหนึ่งในเรื่อง “เกี่ยวกับการก่อตั้งคณะราษฎรและ

ระบบประชาธิปไตย” อันเป็นบทความที่เขียนไว้ในหนังสือ **รัฐศาสตร์ ๑๔** ว่า

“เมื่อก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒ นายไซ้ เรืองศิลป์ ป.ม. และเนติบัณฑิตไทย ซึ่งรับราชการอยู่ที่กระทรวงธรรมการ ได้มาหาข้าพเจ้า ถามความจริงจากการที่เขาได้ยินผู้หนึ่งซึ่งเคยเป็นเสนาบดีสมัย ๒๔ มิถุนาฯ ว่า พระปกเกล้าฯ ได้มีร่างรัฐธรรมนูญอยู่แล้ว ซึ่งคณะราษฎรรู้ แต่ได้ช่วงชิงทำการเสียก่อน ข้าพเจ้าได้ชี้แจงตามความที่ต่อมาข้าพเจ้าได้กล่าวในสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๔๗๕ ดังต่อไปนี้

คณะราษฎรเพิ่งทราบเมื่อ ๖ วัน ภายหลังที่ได้เปลี่ยนแปลงการปกครองแล้ว คือเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ได้มีพระราชกระแสรับสั่งให้พระยาพลพลพยุหเสนา พระยาปริชาชลยุทธ พระยามโนปกรณนิติธาดา พระยาศรีวิสารวาท พร้อมทั้งข้าพเจ้า ไปเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท และเจ้าพระยามหิธร ซึ่งเป็นราชเลขาธิการขณะนั้นเป็นผู้จัดบันทึก มีพระราชกระแสรับสั่งว่ามีพระราชประสงค์จะพระราชทานรัฐธรรมนูญ แต่เมื่อได้ทรงปรึกษาข้าราชการมีตำแหน่งสูงในขณะนั้นก็ไม่เห็นพ้องกับพระองค์ ในสุดท้ายเมื่อเสด็จกลับจากประพาสอเมริกา ได้ให้บุคคลคนหนึ่งซึ่งไปเฝ้าในวันนั้นพิจารณาบุคคลนั้นก็ถวายความเห็นว่ายังไม่ถึงเวลาและที่ปรึกษาก็กลับเห็นพ้อง

ด้วยบุคคลนั้น คณะราษฎรมิได้รู้พระราชประสงค์มาก่อน การเปลี่ยนแปลงได้กระทำโดยบริสุทธิ์ ไม่ได้ช่วงชิงดังที่มีผู้ปลุกเสกข้อเท็จจริงให้เป็นอย่างอื่น ความจริงทั้งหลายปรากฏในบันทึกการเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทในวันนั้นแล้ว และโดยที่พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าฯ ทรงมีพระราชประสงค์มาก่อนแล้ว หากมีผู้ขัดทานไว้ ฉะนั้นเมื่อคณะราษฎรได้ขอพระราชทานรัฐธรรมนูญ พระองค์จึงพระราชทานด้วยดี พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงมีพระมหากรุณาธิคุณแก่ชาวไทย ข้าพเจ้าจึงขอให้ท่านทั้งหลายที่อยู่ ณ ที่นี้ และบรรดาชาวไทยทั้งหลายจงระลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณและเทอดพระเกียรติของพระองค์ไว้ชั่วกาลปาวสาน

ข้าพเจ้าจำภาพประทับใจในวันเข้าเฝ้านั้นได้ว่า ทรงตรัสด้วยน้ำพระเนตรคลอเมื่อชี้หัตถ์ไปยังพระยาศรีวิสารวาทที่ไปเฝ้าด้วยในวันนั้นว่า “ศรีวิสารฉันส่งเรื่องไปให้แกพิจารณา แกก็บันทึกมาว่ายังไม่ถึงเวลาแล้วส่งบันทึกของสติเวเนส (ที่ปรึกษาการต่างประเทศเป็นชาวอเมริกัน) มาด้วยว่าเห็นพ้องกับแก”

เรื่องร่างรัฐธรรมนูญฉบับที่ท่านรัฐบุรุษอาวุโส กล่าวถึงว่ามีมาก่อนร่างรัฐธรรมนูญของคณะราษฎรนั้น เป็นร่างรัฐธรรมนูญที่พิมพ์อยู่ในหนังสือ “พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก

พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว” ซึ่งรัฐสภาจัดพิมพ์ในวโรกาสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดพระบรมราชานุสาวรีย์ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว วันที่ ๑๐ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๒๓ ร่างรัฐธรรมนูญที่ปรากฏในหนังสือเล่มนี้มีทั้งร่างรัฐธรรมนูญของนายเรมอนส์ บี. สตีเวนส์ และพระยาศรีวิสารวาท มีบันทึกของนายเรมอนส์ บี. สตีเวนส์ เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงรูปรัฐบาลและบันทึกแสดงความคิดเห็นของพระยาศรีวิสารวาท แต่เรื่องดังกล่าวนี้เป็นภาษาอังกฤษทั้งหมด และมีความยาวเกินกว่าที่จะนำลงในบทความนี้ แต่อย่างไรก็ตามขอเน้นคำอธิบายของคณะทำงานที่กล่าวไว้เป็นเบื้องต้นมีข้อความว่า

“พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชปณิธานอย่างแรงกล้าที่จะเห็นประเทศไทยมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยในรัชกาลของพระองค์ ได้ทรงพระราชอุตสาหะให้มีการพัฒนาการเมืองอย่างมีขั้นตอนและสร้างสถาบันทางการเมืองขึ้นในขณะที่สถาบันที่ทรงสร้างกำลังดำเนินการไปตามแนวทางนั้น พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ก็ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เตรียมการร่างรัฐธรรมนูญอันเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประชาธิปไตยไปพร้อมกัน แรกทีเดียวมีพระราชดำริว่าจะ

พระราชทานรัฐธรรมนูญในวาระที่มีงานพระราชพิธีฉลองกรุงเทพมหานครครบรอบ ๑๕๐ ปี ใน พ.ศ. ๒๔๗๕ การเตรียมพระราชทานรัฐธรรมนูญนี้เป็นไปอย่างเปิดเผย ดังจะเห็นได้จากปี พ.ศ. ๒๔๗๔ ขณะที่เสด็จไปรักษาพระเนตรและเยี่ยมประเทศสหรัฐอเมริกา ได้พระราชทานสัมภาษณ์แก่หนังสือพิมพ์ ว่าทรงเตรียมการ

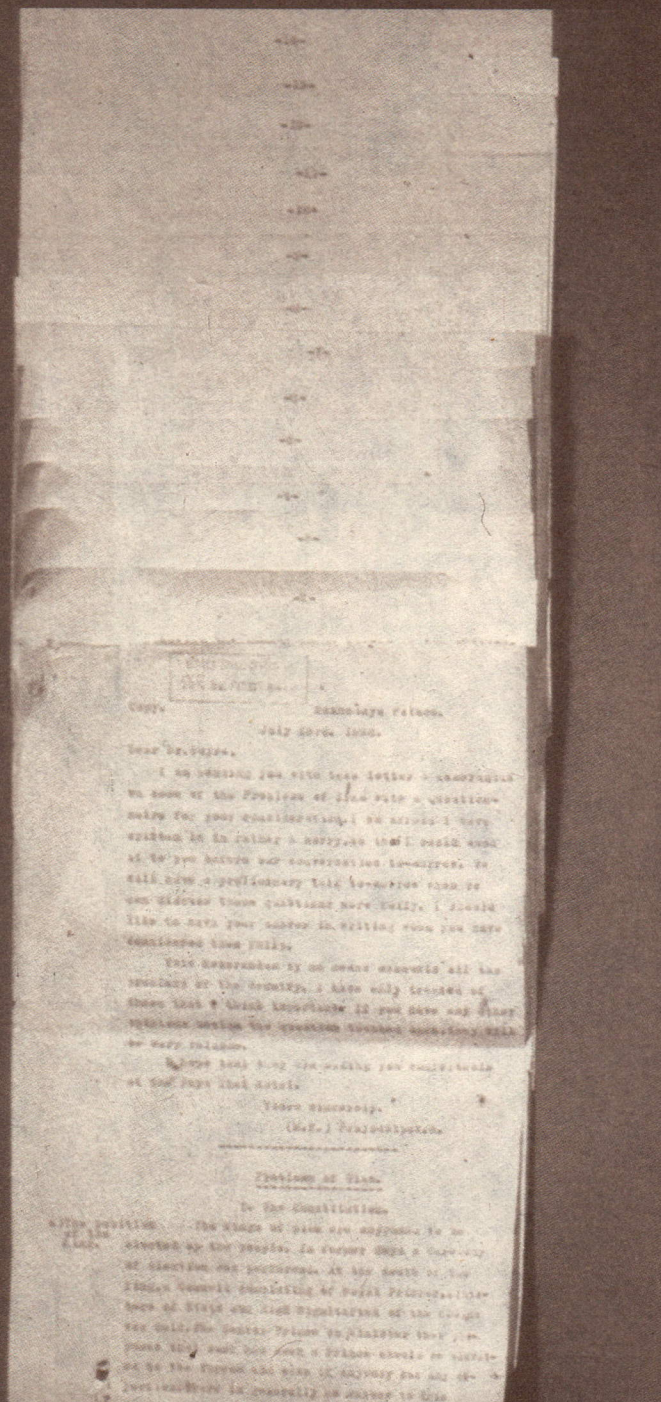
เมื่อครั้งเสด็จประพาสสหรัฐฯ เพื่อทรงรักษาพระเนตร พ.ศ. ๒๔๗๕ นั้น ได้พระราชทานสัมภาษณ์แก่สื่อมวลชนอเมริกันด้วย กระแสพระราชดำริในครั้งนั้นแสดงถึงพระราชปณิธานว่า ทรงพระราชดำริที่จะให้ประชาชนชาวไทยได้มีส่วนร่วมในการปกครองประเทศในระบอบประชาธิปไตย และมหาวิทยาลัยของยอร์ควอชิงตัน ณ กรุงวอชิงตัน ได้ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ด้านกฎหมาย เพื่อเฉลิมพระเกียรติในพระปรีชาสามารถทางรัฐประศาสน์

ที่จะให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ โดยเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นประชาธิปไตย หนังสือพิมพ์อเมริกันฉบับหนึ่งได้เขียนภาพการขึ้นเป็นภาพพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระมหาพิชัยมงกุฎ ประทับ

เหนือพระราชอาสน์ กำลังพระราชทานม้วนกระดาดซึ่งหมายถึงรัฐธรรมนูญแก่ราษฎรไทยคนหนึ่ง

เมื่อเสด็จกลับจากประเทศสหรัฐอเมริกา ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระยาศรวิสิธวาจา(เทียนเลี้ยง สุนทระกุล)

สำเนาพระราชหัตถเลขา และพระราชบันทึก ในพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เรื่อง Problems of Siam ที่ทรงมีไปถึงพระยา-กัลยาณไมตรี (ดร.ฟรานซิส บี แชร) ๒๓ กรกฎาคม ๒๔๖๔

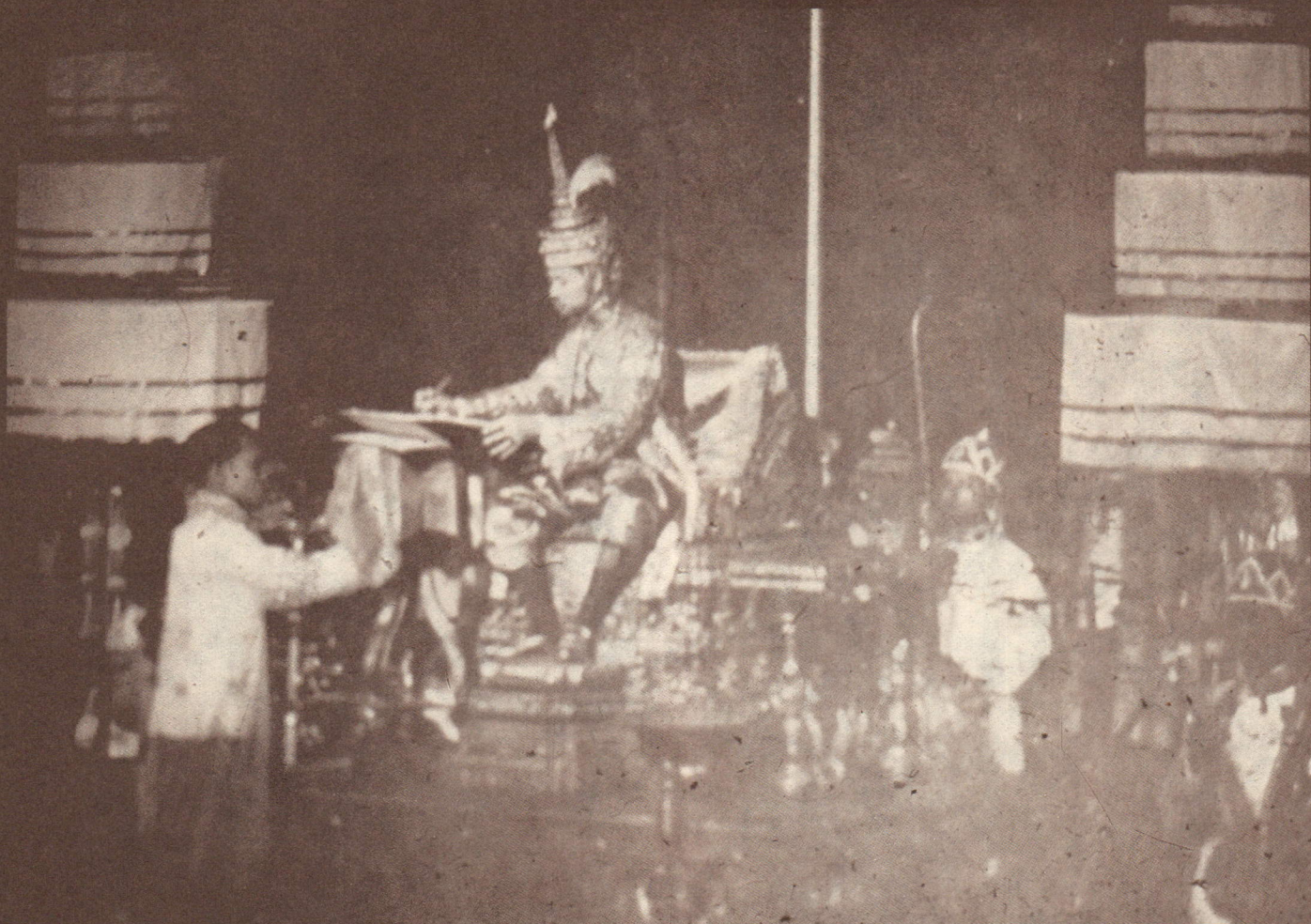
ปลัดทูลฉลองกระทรวงต่าง
ประเทศ ผู้สำเร็จเนติบัณฑิต
จากประเทศอังกฤษและนาย
เรมอนด์ บี. สตีเวนส์ (Ray-
mond B. Stevens) ที่ปรึกษา
กระทรวงการต่างประเทศ ผู้
สำเร็จวิชากฎหมายจากมหา
วิทยาลัยฮาร์วาร์ด (HARVARD)
เคยเป็นผู้แทนราษฎรรัฐนิว
แฮมเชียร์ สังกัดพรรคดีโมแครต
รองประธานการเดินเรือแห่ง
สหรัฐและเป็นผู้แทนอเมริกัน
ในสภา การขนส่งทางทะเล
ของฝ่ายสัมพันธมิตรในสงคราม
โลกครั้งที่ ๑ ทั้งสองท่านนี้เข้า
เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทและ
มีพระบรมราชโองการให้เป็น
กรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

พระยาศรีวิสารวาทและ
นายเรมอนด์ บี. สตีเวนส์ ดำเนิน
การร่างรัฐธรรมนูญเสร็จใน
วันที่ ๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๔
(ปลายปี) ร่างรัฐธรรมนูญฉบับ
นี้ร่างเป็นภาษาอังกฤษใช้ชื่อว่า
“An Outline of Changes in
the Form of Government”
ร่างดังกล่าวได้กำหนดรูปแบบ
การปกครองความสัมพันธ
ระหว่างอำนาจบริหารและนิติ-
บัญญัติ ตลอดจนการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไว้
ด้วย พร้อมกันนี้ พระยาศรี-
วิสารวาทและนายเรมอนด์
บี. สตีเวนส์ ได้นำบันทึกความ
เห็นของตน แสดงเหตุผลว่ายัง
ไม่ถึงเวลาสมควรที่จะมีการ
ประกาศใช้รัฐธรรมนูญ จน
กว่าประชาชนจะมีการศึกษา
และมีประสบการณ์ในการ
ปกครองตนเองอย่างเพียงพอ
เสียก่อน

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดให้ส่งสำเนาร่างรัฐธรรมนูญ ตลอดจนความเห็นของพระยาศรีวิสารวาจาและนายเรมอนด์ บี. สตีเวนส์ ให้แก่อภิรัฐมนตรีในวันที่ ๑๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๔ เพื่อประชุมพิจารณาในที่ประชุมอภิรัฐมนตรีสภา แต่ไม่ปรากฏหลักฐานว่าได้มีการประชุมพิจารณากันอย่างไรหรือไม่ เข้าใจว่าหากมีการประชุมก็คงได้รับการคัดค้าน ฉะนั้นจึงไม่มีการพระราชทานรัฐธรรมนูญในพระราชพิธีฉลองพระนครครบ ๑๕๐ ปี ในเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๔๗๕”

บรรยากาศการเมืองในเวลานั้น
สำหรับเรื่องที่ทรงปรารภมี ๓
เรื่องด้วยกันคือ เรื่องอิทธิสุนทร
สภา เรื่องการตั้งตำแหน่งนายก
รัฐมนตรีและเรื่องสภาผู้แทน
ราษฎร”

สำเนาบันทึกของพระยาภิรมย์ภักดี
(ดร.พรานจิต บิ แพร่) เรื่อง Outline of Preliminary
Draft

เสด็จออกมหาสมาคม ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม
พระราชวังดุสิต เมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม พุทธศักราช
๒๔๗๕ ทรงลงพระปรมาภิไธยในรัฐธรรมนูญฉบับ
ถาวรสำหรับพระราชทานให้ใช้เป็นกฎหมายสูงสุด
ในการปกครองประเทศในระบอบประชาธิปไตย

เรื่องรัฐธรรมนูญตามร่างของ
นายเรย์มอนด์ บี. สตีเวนส์ และ
พระยาศรีวิสารวาทา ถึง ๖ ปี

พระยาภิรมย์ภักดีในพระราชนัดดา
ที่กล่าวถึงในพระราชบันทึกนั้น
คือ ฟรานซิส บี. แซร์ อดีตที่
ปรึกษาราชการฝ่ายต่างประเทศ
ชาวอเมริกัน เคยมาทำงาน
ให้รัฐบาลไทยในสมัยพระบาท
สมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
รัชกาลที่ ๖ เคยเข้ามาอยู่กรุง-
เทพฯ ประมาณ ๑ ปี รับหน้าที่
เป็นผู้แทนรัฐบาลไทยไปเจรจา
แก้ไขสนธิสัญญาเกี่ยวกับการ
แก้ไขและยกเลิกสิทธิสภาพนอก
อาณาเขตอันไม่เป็นธรรมแก่
ประเทศไทยในยุโรปอีก ๒ ปี
ท่านผู้นี้ทำงานประสบความสำเร็จ

สำเร็จในการทำงานมากจน
กระทั่งได้รับพระราชทาน
บรรดาศักดิ์เป็นพระยาภิรมย์-
ภักดี และเมื่อพ้นจากตำแหน่ง
หน้าที่ในประเทศไทย กลับ
สหรัฐอเมริกาแล้ว ก็ยังคอย
ช่วยเหลือประเทศไทยตลอดมา
และท่านผู้นี้ได้ถวายร่างรัฐ-
ธรรมนูญแด่พระบาทสมเด็จพระ
มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวมากับ
คำตอบพระราชบันทึก

ร่างรัฐธรรมนูญฉบับของ
พระยาภิรมย์ภักดีนั้น แดม-
สุข นุ่มนนท์ ได้นำมาเปิดเผยไว้
ในเรื่อง “การเมืองและการ
ต่างประเทศในประวัติศาสตร์
ไทย” และขออนุญาตนำมาลง
ไว้เพื่อท่านผู้อ่านได้พิจารณา

“มาตรา ๑ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจสูงสุดในราชอาณาจักร

มาตรา ๒ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีคนหนึ่ง ทำหน้าที่บริหารราชการแผ่นดิน และพระมหากษัตริย์ทรงไว้ ซึ่งพระราชอำนาจในการปลดและถอดถอนนายกรัฐมนตรีได้ทุกเมื่อ

มาตรา ๓ นายกรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งและถอดถอนเสนาบดี กระทรวงต่าง ๆ ทำหน้าที่บริหารและต้องรับผิดชอบต่อองค์พระมหากษัตริย์ในหน้าที่ของตนและเป็นผู้ทำหน้าที่ดำเนินนโยบายของรัฐบาล ตามพระราชประสงค์ขององค์พระมหากษัตริย์

มาตรา ๔ เสนาบดีกระทรวงต่าง ๆ แต่ละกระทรวงต้องอยู่ในความรับผิดชอบของนายกรัฐมนตรีและบริหารงานตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรี

มาตรา ๕ คณะเสนาบดีประกอบด้วย เสนาบดีกระทรวงต่าง ๆ ทุกกระทรวง มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน เสนาบดีมีสิทธิพิจารณาปัญหาทั่ว ๆ ไปของประเทศ แต่นายกรัฐมนตรีผู้เดียวมีอำนาจตัดสินใจ

มาตรา ๖ นายกรัฐมนตรีทำหน้าที่ดูแลและเสนอนโยบายทั่วไปของประเทศ แก่องค์พระมหากษัตริย์เพื่อให้ทรงตัดสินใจ

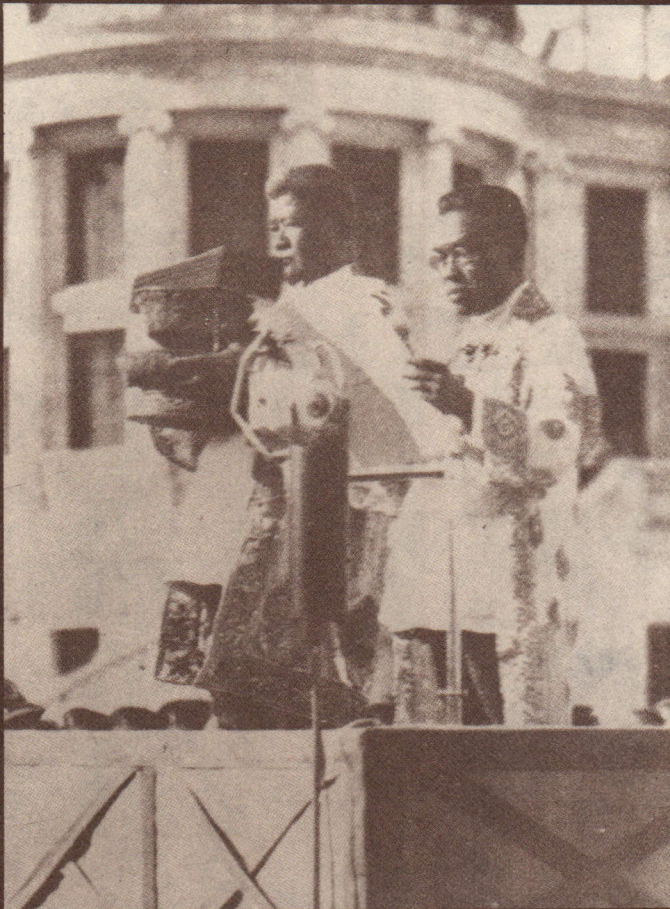
มาตรา ๗ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งอภิรัฐมนตรีสภา ประกอบด้วยสมาชิกห้าคน มีนายกรัฐมนตรีเป็นสมาชิกสมทบ เสนาบดีกระทรวงต่าง ๆ

จะเป็นสมาชิกอภิรัฐมนตรีสภามิได้ อภิรัฐมนตรีสภาทำหน้าที่เพียงให้คำปรึกษาเกี่ยวกับนโยบายทั่วไปของประเทศ แต่ไม่มีอำนาจบริหารประเทศ

มาตรา ๘ พระมหากษัตริย์เป็นผู้ทรงแต่งตั้งและถอดถอนสภาองคมนตรีสภาได้ทุกเมื่อ

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินเปิดสภาผู้แทนราษฎร วันที่ ๑๐ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕

เจ้าพระยาพิชัยญาติ ประธาน
สภาผู้แทนราษฎร อัญเชิญรัฐธรรมนูญ
ฉบับถาวร ๑๐ ธันวาคม ๒๔๗๕
แสดงต่อประชาชนหน้าพระที่นั่ง
อนันตสมาคม

มาตรา ๙ หลังจากขึ้น
ครองราชย์สามวัน พระมหา-
กษัตริย์จะทรงแต่งตั้งผู้สืบ
ราชสันตติวงศ์ ทั้งนี้โดยข้อเสนอ
และคำแนะนำของคณะองค-
มนตรี ผู้สืบสันตติวงศ์จะต้อง
เป็นพระราชโอรสของพระ-
มหากษัตริย์อันประสูติจาก
พระราชินีหรือจากเชื้อพระวงศ์
โดยมิต้องคำนึงถึงลำดับชั้น
พระวงศ์หรือลำดับอาวุโสและ
ในทุกๆ ๕ ปี จะมีการเสนอ
พระนามผู้เลือกและจำนวน
องคมนตรีที่เลือก จะต้องมิไม่
ต่ำกว่า ๓ ใน ๔ ของจำนวน
องคมนตรีที่อยู่ในราชอาณาจัก
ในขณะนั้น

มาตรา ๑๐ พระมหา-
กษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราช

อำนาจสูงสุดทางตุลาการ

มาตรา ๑๑ พระมหา-
กษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราช
อำนาจสูงสุดทางนิติบัญญัติ

มาตรา ๑๒ พระมหา-
กษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราช
อำนาจแก้ไขกฎหมายต่าง ๆ
ทั้งนี้โดยความยินยอมและเห็น
ชอบจากคณะองคมนตรีจำนวน
ไม่น้อยกว่าสามในสี่”

นี่คือร่างรัฐธรรมนูญ
ของไทยฉบับแรกที่ปรากฏใน
เอกสารประวัติศาสตร์ ท่าน
ผู้อ่านที่สนใจในรายละเอียด
เพิ่มเติมโปรดดูในหนังสือที่อ้าง
การนำเสนอในที่นี้ ก็เพื่อเฉลิม
พระเกียรติพระบาทสมเด็จพระ
ปกเกล้าเจ้าอยู่หัว พระ-
มหากษัตริย์ผู้ทรงพระคุณอัน
ประเสริฐว่า พระองค์ทรงมี
พระราชทรรศนะเกี่ยวกับการ
พระราชทานรัฐธรรมนูญแก่
ปวงชนชาวไทยมาตั้งแต่ต้น
รัชกาลแล้วและขอแนะนำพระนิพนธ์
ของ **พลตรี กรมหมื่นนราธิป-
พงศ์ประพันธ์** ตอนหนึ่งใน
หนังสือ **“ขุมขุมพระนิพนธ์
ของท่านบรรณา”** มาเป็นราช
สดุดีพระองค์เพื่อรำลึกถึงพระ-
มหากษัตริย์ผู้ทรงพระคุณอีกครั้งดังนี้

“พระบาทสมเด็จพระ-
ปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ก็ทรงเป็น
มหाराชเหมือนกัน ทรงเป็น
นิติธรรมิกมหาราช เพราะได้
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
พระราชทานพระบรมราช-
านุมัติให้มีรัฐธรรมนูญขึ้น ทั้งนี้
ได้โปรดเกล้าฯ พระราชทาน
ด้วยความเต็มพระราชหฤทัย
เพราะพระองค์ได้ทรงนิยมแบบ
รัฐประศาสน์ทำนองนี้อยู่ก่อน

แล้วและได้ทรงสนพระราช
หฤทัยในอันที่จะประสพพระ-
ราชทานอยู่แล้วด้วย

อันว่ารัฐธรรมนูญนั้น
จะมีชีวิตชีวาอยู่ได้ก็โดยอาศัย
ความอาทรเอื้อเฟื้อของผู้ดำเนิน
การ ถ้ามิฉะนั้นก็จะเป็นแต่เพียง
เครื่องจักรกลไกพิสดารแต่หา
ดำเนินมิได้

พระบาทสมเด็จพระเจ้า
อยู่หัว ทรงเป็นองค์ดำเนินการ
พระองค์หนึ่ง ซึ่งเป็นประมุข
ขององค์ดำเนินการทั้งหลาย
ย่อมเป็นส่วนสำคัญที่สุดส่วน
หนึ่ง ถ้าช่างกลพระองค์นี้ไม่
ทรงร่วมพระหัตถ์ด้วยอย่างเต็มที่
ก็ยากที่กลไกจะเดินไปได้โดย
เรียบร้อย

ก็การที่เปลี่ยนจากราช-
าธิปัตย์สิทธิขาดมาเป็นราช-
าธิปัตย์จำกัด หรือราชาธิปัตย์
รัฐธรรมนูญนั้น เป็นการเปลี่ยน
กลับหน้าเป็นหลัง เป็นการ
ปฏิวัติโดยแท้ ถ้าพระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัวไม่ทรงมีพระราช
อัธยาศัยเสรีนิยมจริง ๆ แล้ว
ก็คงจะไม่ทรงสามารถปฏิบัติ
พระราชกรณียกิจฐานพระเจ้า
แผ่นดินรัฐธรรมนูญได้สนิท

แต่เราทั้งหลายย่อมทราบ
อยู่แล้วว่า ทรงมีพระอัธยาศัย
เสรีนิยมจริง ๆ ทั้งทรงเปี่ยม
ไปด้วยพระเมตตากรุณาต่อ
อาณาประชาราษฎร์ ทรงไม่ตี
หวังดี เจตนาดี ต่อประชาชาติ
สยามอยู่เนื่องนิตย์ ทรงสถิต
อยู่ในรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญ
ธรรม สมควรที่ชาวเราทั้งหลาย
จะทูลเกล้าฯ ถวายพระสมัญญา
พิไชยว่าพระมหाराช พระ-
นิติธรรมมิกมหาราช”

หนังใหญ่

ปัญญา นิตยสุวรรณ

หนังใหญ่เป็นมหรสพของไทยที่เก่าแก่ และเป็นที่นิยมกันในสมัยโบราณ บัดนี้กำลังจะสูญสิ้นไปแล้วจากเมืองไทย ทั้ง ๆ ที่ในสมัยโบราณการแสดงหนังใหญ่นับเป็นมหรสพชั้นสูง จะมีแสดงได้เฉพาะในงานใหญ่ ๆ เท่านั้น เช่น ในงานพระราชพิธี เป็นต้น ดังปรากฏในหนังสือเรื่อง **บุญไฉน**ของ พระมหานาค วัดท่าทราย บรรยายเกี่ยวกับเรื่อง มหรสพที่แสดงสมโภชพระพุทธรบาท ในเวลากลางคืน ว่า

“ครั้นสุริยเสด็จอัมพร” เลี้ยวลับเมรุลง

ชรอุ่มชราอำมพร

บัดนี้ตั้งให้กำธร

สองพระทรงศร

ฉลักเฉลิมเฉลิมจง

เทียนติดปลายศรสอง

พากย์เพี้ยเสียงกลอง

ก็ท่อมตระโพนทำทาย

สามตระโพนวันทนบุรี

ชูเชิดพระนารายณ์

นรินทร์เริ่มอนุวัน

บัดพาลาสองสองขยัน

ปล่อยวานรพัน-

ธนาที่เต้าเดียวจร

ถวายโคบุตรมิให้มรณ

ปละปล่อยวานร

นิवासสถานเทวคง

เริ่มเรื่องไมยราพณ์ฤทธิรงค์

สะกดอุ้มองค์

นเรศดลบาดาล”

○ ผนังใหญ่เป็นศิลปะไทยที่มีมาแต่ครั้งกรุงศรีอยุธยา ใช้ขีดโดยให้เห็นเป็นเงาดำเด่นหน้าจอ ศิลปะลีลาในการขีดผนังใหญ่อยู่ที่ตัวบุคคลผู้ขีด ผนังใหญ่มี ๒ ชนิด คือ ผนังกลางคืน และผนังกลางวัน ผนังกลางคืน (ซ้าย) เป็นผนังสลักมีลายดำ เว้นช่องขาวบางช่อง ส่วนผนังกลางวัน (ล่าง) เป็นผนังที่ระบายสีปิดทอง สีที่ใช้ระบายใช้สีฝุ่นผสมน้ำกาว แบบภาพเขียนฝาผนัง

ในสมัยปัจจุบันนี้น้อยคนนักจะได้ชมการแสดงผนังใหญ่ นอกจากทางราชการจะจัดให้มีการแสดงเพื่อสาธิตเป็นครั้งคราว หรือจัดแสดงในงานพิเศษนาน ๆ ครั้งเท่านั้น ที่จะจัดแสดงเป็นประจำหรือหาดูได้ง่าย ๆ อย่างไหนะครนั้นไม่มี การที่ผนังใหญ่เสื่อมความนิยมนั้นมีสาเหตุอยู่หลายประการ เช่น

ประการที่ ๑ การแสดงผนังใหญ่ ดำเนินเรื่องล่าช้าอืดอาด ตัวหนังที่ต้องมีคนขีดก็เคลื่อนไหวไม่ได้ แกะสลักเป็นรูปอะไร ทำท่าไหนก็อยู่เท่านั้น ทำให้คนดูเกิดความเบื่อหน่าย ในสมัยโบราณคนดูหนังใหญ่นิยมดูลวดลายของตัวหนังที่แกะสลักอย่างวิจิตรบรรจงสวยงามอย่างหนึ่ง กับฟังบทพากย์-เจรจา ที่คนพากย์เจรจาประกอบ การแสดงอีกอย่างหนึ่ง แต่ปัจจุบันนี้มีภาพยนตร์ทันสมัยฉาย ตัวแสดงที่ปรากฏภาพบนจอก็เคลื่อนไหวไปมาเหมือนธรรมชาติ จึงทำให้คนเสื่อมความนิยมหนังใหญ่เป็นประการที่หนึ่ง

ประการที่ ๒ เมื่อผู้ชมเสื่อมความนิยมหนังใหญ่ ก็เป็นผลพลอยให้ผู้ที่จะแสดงหนังใหญ่เลิกแสดงไปด้วย เพราะถ้าแสดงแล้วไม่มีคนดู ใครจะทนฝืนแสดงต่อไปได้

ประการที่ ๓ ในปัจจุบันหาตัวหนังใหญ่ที่ฉลุลวดลายสวยงามและอยู่ในสภาพดีครบชุดได้ยาก และไม่มีการสร้างเพิ่มเติมแต่อย่างใด เวลาจะจัดแสดงหนังใหญ่แต่ละครั้ง จึงไม่สามารถหาตัวหนังได้ครบชุด

ประการที่ ๔ ในขณะที่หนังใหญ่กำลังเสื่อมความนิยม ก็เกิดมีการแสดงโฆษณาขึ้นมาแทน คนจึงหันไปนิยมดูโฆษณาซึ่งใช้คนจริง ๆ แสดง

ด้วยเหตุผลเหล่านี้เอง ทำให้หนังใหญ่เสื่อมความนิยมไปจากคนดู และคนดูที่จะดูเพื่อความสนุกสนานนั้นอาจจะผิดหวัง นอกจากจะดูเพื่อเป็นการศึกษา

ตัวหนังใหญ่นั้นฉลุสลักจากหนังโคทั้งผืนเป็นรูปต่าง ๆ ทั้งยักษ์ ลิง พระนาง ในเรื่องรามเกียรติ์ ผนังใหญ่ทุก ๆ ผืนจะมีไม้ตบคาบหนังสำหรับคนขีดถือ เหตุที่เรียกว่าผนังใหญ่คงจะหมายถึงว่า ผนังชนิดนี้มีขนาดใหญ่กว่าผนังตะลุม แผ่นหนังที่สลักเป็นภาพดังกล่าวนี้ยังต้องระบายสีให้ถูกต้องตามลักษณะอีกด้วย การระบายสีนั้น ถ้าเป็นหนังที่ใช้แสดงตอนกลางคืน การระบายสีไม่ค่อยพิถีพิถันนัก เพราะเวลาขีดผู้ดูจะไม่แลเห็นสีมากเท่าใด เพราะผู้ขีดหนังนำหนังไป تابกับจอทางด้านใน แสงไฟที่สุ่มไว้ในโรงจะมีกำลังขบสีให้แลเห็นเพียงเล็กน้อย นอกจากหนังผืนใดที่มีคุณภาพดี โปร่งแสงในตัว เรียกตามศัพท์ว่า **หนังแก้ว** ผนังชนิดนี้จึงจะแสดงสีที่ระบายได้ชัดเจน สีที่ระบายแผ่นหนังนั้นถ้าต้องการสีเขียว ข้างก็จะใช้จูนสีกับน้ำมะนาวทา ถ้าต้องการสีแดง ก็ใช้น้ำฝางกับสารส้ม ถ้าต้องการสีเหลืองก็ทาด้วยน้ำฝางแล้วถูด้วยมะนาว นอกจากจะมีหนังที่ใช้แสดงในเวลากลางคืนแล้ว ยังมีหนังอีกชนิดหนึ่งใช้แสดงในเวลากลางวัน เรียกว่า **ผนังกลางวัน** การระบายสีตัวหนังกระทำกันอย่างวิจิตรพิสดารมีสีหลายสี สอดสลับกันอย่างสวยงามเช่นเดียวกับภาพเขียนที่ฝาผนังโบสถ์วิหาร สีที่ใช้ระบายเป็นสีจำพวกรงค์ หรือคราม บางทีก็ถึงกับปิดทอง อย่างเช่น หน้าพระลักษมณ์ ซึ่งเป็นสีเหลืองทอง แทนที่จะใช้สีทากปิดทองแทนเป็นต้น

ตัวหนังใหญ่ แบ่งออกเป็น ๖ ชนิด คือ

๑. **หนังเผ้า** บางทีก็เรียกว่า**หนังไห** เป็นหนังภาพเดียว หน้าเสี้ยว นั้งพนมมือ ถ้าหนังตัวนั้นมีการถืออาวุธ ก็จะพนมมือถืออาวุธโดยให้ปลายอาวุธสอดรักแร้ มาทางเบื้องหลัง ผนังชนิดนี้จะมีความสูงอย่างมากประมาณ ๑ เมตร ใช้ในตอนตัว

หนังคนजर

หนังคนजर

หนังปราสาทโลม

หนังปราสาท

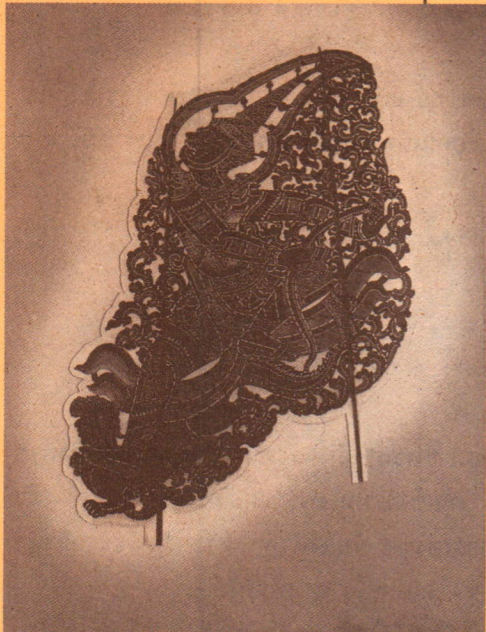
แสดงเข้าเฝ้า หรือกราบทูลเรื่องราวต่อพระราชา เป็นต้น

๒. **หนังคนजर** บางทีก็มีผู้เรียกว่า **หนังเดิน** เป็นหนังภาพเดี่ยวหน้าเสี้ยว ทำเดิน สูงประมาณ ๑.๕๐ เมตร หนังชนิดนี้ใช้ในตอนที่ตัวแสดงมีบทบาทเดินตรวจพล หรือยกทัพ เป็นต้น

๓. **หนังง่า** เป็นหนังภาพเดี่ยว หน้าเสี้ยว ทำหะเห คือ ตัวหนังยกขาข้างหนึ่ง กระดกขึ้น อย่างทำหะเหในท่าโชนละคร แต่ถ้าตัวหนังทำท่าโก่งศร ก็เรียกว่า **หนังโก่ง** หรือถ้าตัวหนังทำท่าแผลงศร ก็เรียกว่า **หนังแผลง** ตัวหนังชนิดนี้สูงประมาณ ๑.๕๐ เมตร ใช้ในตอนที่ตัวแสดงหะเห โก่งศร แผลงศร เป็นต้น

๔. **หนังเมือง** คือ หนังที่มีเพียงตัวเดียว หรือหลายตัวอยู่ในภาพหนึ่ง ๆ ก็ได้ ข้อสำคัญทางเบื้องหลังของภาพจะต้องสลักเป็นรูปปราสาทราชวัง หรือตัวอาคาร โดยมีตัวแสดงในเรื่องนั่งอยู่ หรืออาจจะอยู่ในอิริยาบถอย่างอื่นก็ได้ เช่น ภาพทศกัณฐ์นั่ง

หนังจับ

หนังง่า

เมือง หรือ ทศกัณฐ์นั่งปรีการาชการกับอินทรชิต เป็นต้น หนังประเภทนี้ยังแยกเป็นหนังปราสาทพุท คือ ตัวหนังทำท้าวขานการเมือง และหนังปราสาทโลม คือ บทเข้าพระเข้านาง ขนาดความสูงของตัวหนังประมาณ ๒.๐๐ เมตร

๕. หนังจับ เป็นหนังที่มีภาพตั้งแต่ ๒ ตัวขึ้นไป ทำท่ารบกัน หรือจับกัน เช่น ทศกัณฐ์รบกับพระราม หรือลิงขาวรบกับลิงดำ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีหนังบางผืนไม่ได้ทำท่าจับแต่ทำท่าแหว่ง เช่น หนังวิรุณจำบังแทงลิง ก็นับเป็นหนังจับด้วยเช่นกัน หนังจับมีขนาดสูงประมาณ ๒.๐๐ เมตร

๖. หนังเบ็ดเตล็ด คือ หนังที่ไม่ได้จัดเข้าอยู่ในประเภทหนึ่งประเภทใดโดยเฉพาะ เช่น หนังตัวตลก หนังราชรถ หนังรูปลูกศร หรือรูปอาวุธอื่น ๆ นอกจากนี้ก็ยังมีหนังอีกตัวหนึ่งที่น่าจะจัดอยู่ในประเภทหนังเบ็ดเตล็ด คือ หนังวิรุณจำบัง ตอนถูกข่ายเพชรล้อม เฉพาะหนังตัวนี้สูงประมาณ ๒.๐๐ เมตร ยังมีหนังอยู่อีกตัวหนึ่งคือ หนังที่เป็นภาพลิงขาวมัดลิงดำเดินแฉ่นอก หนังผืนนี้ไม่จัดอยู่ในประเภทหนังจับ เพราะตัวหนังทำท่าเดิน จึงเรียกหนังผืนนี้ว่า **หนังเดี่ยว**

การแสดงหนังใหญ่ประกอบด้วยตัวหนังดังกล่าวมาแล้ว ส่วนเรื่องที่ใช้แสดงโดยปกติแสดงเรื่องรามเกียรติ์ แต่เข้าใจว่าบางทีในสมัยโบราณ เช่น สมัยอยุธยา อาจจะแสดงเรื่องสมุทโฆษ หรืออุณรุท บ้างก็ได้ เพราะปรากฏว่ามีบทพากย์หนัง ๒ เรื่องนี้ตกค้างมาถึงสมัยปัจจุบัน

สถานที่แสดงหนังใหญ่ แสดงกับพื้นดินนี้เอง แต่ต้องมีจอยาวประมาณ ๑๖ เมตร สูงประมาณ ๖ เมตร ผ้าที่ทำจอแบ่งเป็น ๓ ส่วน ส่วนกลางใช้ผ้าโปร่งสีขาว ยาวราว ๘ เมตร ส่วนซ้ายและขวา ใช้ผ้าขาวธรรมดา ยาวข้างละ ๔ เมตร มีผ้าสีแดงทาบริมรอบ ๆ ทั้ง ๔ ด้าน บางทีก็อาจจะเพิ่มผ้าสีน้ำเงินทาบทอจากสีแดงออกไปอีกชั้นหนึ่งได้ ปักเสาสูง ๔ ต้น เรียงกันห่าง ๆ ให้พอกับความยาวของจอ ดังบทพากย์ที่ว่า

“ตัดไม้มาสีลำ

สีมุมแดงยอ

ปักทำขึ้นเป็นจอ

กลางก็ติดด้วยผ้าขาว”

เสาทั้ง ๔ ต้นนี้ ส่วนมากจะปักปลายเสาด้วยหางนกยูงและธง ตรงกลางหลังจอปลูกเป็นร้านเล็ก ๆ ๒ ร้าน สูงประมาณ ๑ เมตร มีระยะห่างกันพอสมควร ปลูกด้วยสังกะสีสำหรับจุดกองไฟให้ลุกเป็นแสงสว่างที่จะส่องตัวหนัง ครั้นต่อมาเปลี่ยนเป็นใช้ตะเกียงแมงดาแขวนกับเสาแทนกองไฟ จนกระทั่งสมัยปัจจุบันใช้ไฟฟ้า แต่แสงสว่างจากไฟฟ้า ไม่มีเปลวระยิบระยับเหมือนแสงไฟ ดังนั้นภาพตัวหนังที่ทาบทอจึงทำให้ผู้ชมแลเห็นลวดลายแข็งเกินไป ไม่สวยเหมือนกับแสงไฟในสมัยโบราณ

เครื่องดนตรีประกอบการแสดง ใช้ปี่พาทย์เครื่องห้า เครื่องคู่ หรือเครื่องใหญ่ก็ได้ตามฐานะของงาน แต่ต้องมีปี่กลอง กลองตั้ง และโกร่ง เพิ่มขึ้น โกร่งเป็นเครื่องดนตรีประกอบชนิดหนึ่ง ทำด้วยไม้ไผ่แห้งลำใหญ่ เจาะปล้องเป็นรูยาว เยื้องกันคล้ายเกราะ เวลาตีต้องใช้กรับตีลงไปบนโกร่งนั้น การตีโกร่งก็เพื่อให้เกิดจังหวะและความครึกครื้น เช่น ตอนตรวจพล ที่ผู้เชิดหนังเดินสวนกันไปมา เป็นต้น คนเชิดหนังจะต้องมีอย่างน้อย ๑๐ คน จึงจะหมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกันแสดงได้ดี ส่วนคนพากย์-เจรจา นั้นต้องใช้ผู้ที่ชำนาญในการจดจำเรื่องราว และมีปฏิภาณไหวพริบดีในการแต่งบทพากย์-เจรจา และจะต้องมีจำนวนอย่างน้อย ๒ คน จึงจะเจรจาโต้ตอบกันได้ดีทันการ

วิธีแสดงหนังใหญ่นั้น เมื่อได้เวลาผู้เป็นครูของคณะหนังใหญ่ก็นำหนังเข้า

หนังเบ็ดเตล็ด

คือหนังฤษี หนังพระอิศวร หนังพระนารายณ์ หนังพระอิศวรและหนังพระนารายณ์
นี้ นิยมเรียกกันว่า **หนังพระแสง** เพราะสลักเป็นท่าแผลงศร ออกมาปักไว้ที่จอ
ด้านนอก โดยให้หนังฤษีอยู่กลาง ต่อจากนั้นปีพาทย์ก็จะโหมโรง เมื่อปีพาทย์บรรเลง
จบเพลงเสมอก็หยุด ผู้แสดงหนังใหญ่จะให้สามลา จากนั้นปีพาทย์ทำเพลงเชิด ครูก็
จะนำหนังฤษีเข้าไปเก็บในโรง คนเชิดหนัง ๒ คน จะออกมาจับหนังพระอิศวรและ
พระนารายณ์ เชิดด้วยท่าทางต่าง ๆ ที่หน้าจอ พอเชิดเสร็จก็นำหนังไปทาบจอตาม
เดิม ปีพาทย์หยุด คนพากย์จะเริ่มพากย์สามตระ อันเป็นการพากย์ไหว้ครู ซึ่งมีอยู่
ด้วยกัน ๓ ทวย คำว่าทวย จะมีคำแปลว่าอย่างไร ยังค้นไม่พบ บทพากย์ทวยที่ ๑
เริ่มด้วย คำว่า

“ข้าไหว้พระเสร็จเรื่องฤทธา ทศรตมหา

เป็นเจ้าสำหรับพระธรณี”

คนพากย์จะพากย์ต่อไปจนถึงคำว่า

“เบื้องซ้ายข้าจะไหว้ทศกัณฐ์ เบื้องขวาอภิวันทน

สมเด็จพระรามจักรี”

พอจบบทพากย์คำนี้ คนพากย์จะบอกหน้าพาทย์ว่า “ทวย” ปีพาทย์บรรเลง
เพลงเชิด คนเชิดนำหนังพระแสงทั้งคู่ออกมาเชิดอีก แล้วก็นำไปทาบจอ ปีพาทย์
หยุด คนพากย์พากย์ทวยที่ ๒ ตั้งต้นด้วยคำว่า

“โอมฤษีสิทธิฤทธิเดชไชยเดชพระเลิศไกร

ประสิทธิพรมงคล”

ไปจนถึงคำว่า

“ข้าขอคุณพระลักษมณ์พระราม เทพเจ้าผู้ทรงนาม

สถิตอยู่ทั่วทุกตัวหนัง”

จบคำพากย์ คนพากย์ก็บอกหน้าพาทย์ อย่างครั้งก่อน ปีพาทย์ก็บรรเลง และ
คนเชิดหนังก็เชิดอย่างเมื่อทวยที่ ๑ เมื่อคนเชิดนำหนังไปทาบจอ คนพากย์จึงเริ่ม
พากย์ทวยที่ ๓ ต่อไป โดยเริ่มต้นคำว่า

“สำเร็จสนธยานันท์สำแดง เขียนแล้วดัดแปลง

เป็นเกียรติยศพระราม”

จนถึงคำสุดท้ายที่ว่า

“เร่เร็วเกิดนายได้

เอาเพลิงใส่เข้าหนหลัง

ส่องแสงอย่าให้บัง

จะเล่นให้ท่านทั้งหลายดู”

จบคำพากย์แล้ว คนพากย์ก็จะบอก “ทวย” อีกครั้งหนึ่ง คนคุมร้านเพลิงก็จะ
จุดไฟให้ลูกโพลง ปีพาทย์ทำเพลงเชิด คนเชิดนำหนังพระแสงทั้งสองมาเชิด แล้ว
นำเข้าไปเก็บในจอ ต่อจากนั้นก็เริ่มแสดงชุด จับลิงหัวดำ หรือ ชุดลิงขาวลิงดำ
เมื่อจบชุดนี้ก็จะแสดงเรื่องรามเกียรติ์ ชุดใดชุดหนึ่ง ตามที่กะไว้ต่อไป

บทพากย์สามตระ มีอยู่ ๓ ความ ที่ยกตัวอย่างมาข้างต้นเป็นความที่ ๔ ส่วน
ความที่ ๒ มีเพียงทวยเดียว ความที่ ๓ มีครบ ๓ ทวย ต่อมาในภายหลังได้มีผู้แต่ง
คำพากย์สามตระความที่ ๔ เพิ่มขึ้น (บทพากย์สามตระพิมพ์รวมอยู่ในประชุม
คำพากย์รามเกียรติ์ภาค ๑)

ศิลปะของการเชิดหนังใหญ่อยู่ที่ผู้เชิดต้องใช้ท่าทางแสดงออก โดยการใช้ลำตัว
และแขนขาเป็นสิ่งสำคัญ กล่าวคือ มือทั้งสองที่จับไม้ทาบตัวหนัง จะต้องสั่นไหวและ
เอนเอียงไปมาบ้างตามบทพากย์-เจรจา ลำตัวต้องเยื้องกรายและยกเอว ส่วนขาที่ยก

ขึ้นเดินไปตามจังหวะเพลงและบทบาทของตัวหนัง ผู้เชิดหนังจะต้องสามารถเดินได้
ตามจังหวะเพลงหน้าพาทย์ทุกเพลงที่บรรเลง นอกจากนี้ผู้เชิดยังจะต้องระวังในการ
หันหน้าไปทางเดียวกับตัวหนังที่ตนกำลังเชิดอยู่ และจะต้องสามารถกลับตัวหนังให้
พลิกไปมาจากขวาไปซ้าย และซ้ายไปขวา โดยมีให้ตัวหนังกระทบจออีกด้วย

เกี่ยวกับเรื่องการแสดงหนังใหญ่ในตอนเล็กการแสดงเรียกว่า “ลัมบอน” ใน
หนังสือลัทธิธรรมเนียมภาค ๖ กล่าวไว้ว่า ในสมัยโบราณแสดงเป็น ๒ ตอน ตอน
หัวค่ำมักแสดงเรื่อง *ทูตขจรตรีเศียร* จนถึง *พญาขรลัม* จึงหยุดพัก เรียกว่า *ขรลัม* หรือ
ลัมขร ในขณะที่หยุดพักผ่นนั้นเรียกว่า *หนังฮับ* ครั้นใกล้สว่างจึงเริ่มแสดงอีกตอน
หนึ่ง จนถึงรุ่งสว่างจึงเรียกกันว่า “*เล่นหนังยังรุ่ง*” ต่อมาภายหลังการแสดงหนัง
ใหญ่นิยมแสดงกันตั้งแต่หัวค่ำไปจนถึงเที่ยงคืนก็เลิกการแสดง เป็นอันจบตอนขรลัม
หรือลัมขร จึงเลยติดปากเรียกตอนเล็กการแสดงหนังใหญ่ว่า “*ลัมบอน*” ถึงแม้จะ
แสดงชุดอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวกับพญาขร แต่คนก็ยังเรียกว่า *ลัมบอน* อยู่เช่นเดิม

การแสดงหนังใหญ่ในสมัยโบราณ แสดงกันแต่หนังใหญ่โดยเฉพาะ ต่อมาสมัย
หลังได้มีผู้คิดเอาคนจริง ๆ แต่งกายตามแบบพระ นาง ยักษ์ ลิง ที่ใช้ในการแสดง
โขนปัจจุบันออกมาแสดงสลับที่หน้าจอเป็นบางตอนเฉพาะตอนสำคัญ ๆ เพื่อที่จะ
อวดความสวยงาม เช่น ตอน ทศกัณฐ์ลงสวน ตัวทศกัณฐ์จะออกมารำเพลงฉุยฉาย
ไปจนกระทั่งพบนางสีดา ครั้นหมดตอนสวยงามแล้วก็จะแสดงหนังใหญ่ต่อไปตาม
เดิม การที่ใช้ผู้แสดงแต่งกายออกมาแสดงสลับกับการเชิดหนังนี้ ก็เกิดความจำเป็นที่
จะต้องมีทางเข้าออก ดังนั้น จึงได้แก้ไขจอหนังใหญ่ให้มีประตูเข้าออก ๒ ข้าง ทั้ง
ด้านซ้ายและด้านขวา นอกจากนี้ยังเขียนภาพเป็นเมืองลงกาทางด้านซ้ายของจอ และ
เขียนภาพพลับพลาพระรามทางด้านขวาของจอ เมื่อมีการใช้ผู้แสดงออกมารำจริง ๆ
ที่จอบ่อย ๆ เข้า และผู้ชมก็เกิดความนิยม ในที่สุดการเชิดหนังใหญ่ก็เลิกไปโดย
ปริยาย การแสดงแบบที่เข้ามาแทนหนังใหญ่ก็คือโขนหน้าจอ ที่ปรากฏในปัจจุบันนี้เอง

การแต่งกายของผู้เชิดหนังใหญ่

แบบที่ ๑ นุ่งผ้าเกี้ยว (ผ้าลายดอกดวงโตสีทึบ ๆ มีเชิง) การนุ่งเป็นแบบโจง-
กระเบน สวมเสื้อแขนยาวคอตั้ง คาดผ้าคาดพุง สිරະสวมหมวกหูกกระต่าย (การ
แต่งกายของผู้เชิดหนังใหญ่แบบนี้คล้ายการแต่งกายของตัวเสนาในการแสดงละคร)
เครื่องแต่งกายแบบนี้เป็นการแสดงหนังใหญ่ของหลวง

แบบที่ ๒ เครื่องแต่งกายของผู้เชิดหนังใหญ่แบบชาวบ้าน นุ่งผ้าโจงกระเบน
สีต่าง ๆ สวมเสื้อคอกลมแบบสั้น ปลอกชายไว้ข้างนอกผ้านุ่ง คาดพุงด้วยผ้าขาวม้า
ศิริระไม่สวมหมวก

แบบที่ ๓ เป็นการวิวัฒนาการของผู้เชิดหนังใหญ่ในสมัยปัจจุบัน ที่นิยมแต่ง
กายให้สวยงาม มีการแต่งหน้า ทาปาก เขียนคิ้ว และมีผ้าสีสด ๆ ประดับเพชรเทียม
คาดศิริระ นุ่งสนับเพลาแบบที่มีปักลวดลายสวยงาม นุ่งผ้าสีสด ๆ และสวมเสื้อแขน
สั้นเอวชายเลื้อวไว้ในผ้านุ่ง มีผ้าคาดพุง และมีเข็มขัดคาดทับนอกเสื้อ ประดับสังวาล
เพชร สวมถุงเท้ายาวสีขาว การแต่งกายของผู้เชิดหนังใหญ่แบบนี้เป็นลักษณะเดียว
กับเครื่องแต่งกายของลิเกลูกบท

การแสดงหนังใหญ่ในปัจจุบันนี้ นอกจากจะมีการแสดงของกรมศิลปากรแล้ว
ยังมีหนังใหญ่ของวัดখনอน จังหวัดราชบุรี ที่ตัวหนังค่อนข้างจะสมบูรณ์ สามารถ
จัดแสดงได้หลายชุด นับเป็นโชคดีที่เมืองไทยยังมีหนังใหญ่ไว้ให้นุชนรุ่นหลังได้ชม
และศึกษาหาความรู้ต่อไปในอนาคต

หนังเบ็ดเตล็ด

ภาษาไทยของเรา

ท่านผู้หญิงสมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา

ข้าพเจ้ามักเก็บคำไทย (ไทยกลาง) ซึ่งในปัจจุบันใช้ผิดจากที่เคยใช้กันมาแต่ก่อน (๕-๕๐ ปี) จากสื่อสารมวลชนประเภทต่าง ๆ บ้าง จากสังคมต่าง ๆ บ้าง ตลอดจนจากสถานที่สาธารณะ คำที่เก็บสะสมไว้นั้น มีตั้งแต่ประเภทคำพยางค์เดียว หลายพยางค์ คำคู่ คำซ้อน คำซ้ำ ตลอดจนคำที่เป็นสำนวน ไวยากรณ์ (ข้อความ) คำที่เก็บมานั้นใช้ผิดจากที่เคยนิยมใช้อย่างถูกต้องกันมาแต่เก่าก่อน และตามที่ครูบาอาจารย์เคยสั่งสอน การใช้ให้ผิดไปนั้นอาจเกิดจากคน ๆ เดียวเริ่มขึ้นก่อน เปลี่ยนแปรรูปของคำและความหมายของคำโดยมิได้ตั้งใจ หรือมิได้ศึกษาคำนั้นเสียก่อนจะใช้ เพราะคิดว่าที่ตนใช้นี้ถูกต้องแล้ว ต่อมาก็มีเยาวชน หรือคนรุ่นเดียวกันนี้กว่าคำ

นั้น ๆ ถูกต้อง จึงนิยมใช้ตาม ๆ กันจนแพร่หลาย ในที่สุดสังคมจำต้องยอมรับ เพราะถึงจะมีผู้ทักท้วงไว้ไม่ให้ทำนั้นต้องเสียหาย ผิดพลาด แต่ไม่อาจทักท้วงทัดทานไว้ได้ คำที่ใช้ผิดรูป ผิดความหมายนั้น เมื่อใช้มาก ๆ จนติด ดังที่ข้าพเจ้ากล่าวไว้ สังคมจำต้องยอมรับ คำนั้นก็มิโอกาสเข้าไปอยู่ในพจนานุกรม คำเช่นนี้มีหลายคำ เช่น คำว่า “จรรยาบรรณ” ซึ่งเดิมมีผู้ผูกขึ้น เพื่อหมายถึง ใบแสดงประมวลความประพฤติของผู้ประกอบอาชีพการงาน แสดงคุณวุฒิ เกียรติคุณ และหน้าที่การงานของตนในแต่ละปี กรอกเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ผู้บริหารของตนพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนให้ ต่อมาคำว่า “จรรยาบรรณ” มีผู้นำไปใช้หมายถึง ความประพฤติ ศีล-

ธรรม จรรยาของบุคคล ดังที่เคยมีคำสำหรับใช้คือ “จรรยา” ไม่มีคำ “บรรณ” อยู่ด้วย เพราะ “บรรณ” แปลว่า ปึก, หนังสือ ใบไม้ (จรรยาบรรณ แปลเอาความว่า แผ่นกระดาษ แบบกรอกข้อความดังกล่าว เพื่อขอเงินเดือนขึ้น) ปัจจุบันจึงกลายเป็นความนิยมใช้คำว่า “จรรยาบรรณ” แทนคำว่า “จรรยา” คำว่า “จรรยา” จึงหายไป ข้าพเจ้าคิดว่า ต่อไปคำว่า “ภาพพจน์” ซึ่งมีผู้นำเอาไปใช้ผิด ๆ แทนคำว่า “มโนภาพ” ก็คงจะเข้าไปอยู่ในพจนานุกรม เพราะใช้กันจนสังคมยอมรับ ส่วนคำว่า “มโนภาพ” นั้นหายไปแล้วยังสิ้นเชิง ในปัจจุบันนี้ มีผู้คิดคำว่า “จินตภาพ” ขึ้นแทนก็มีติด

ต่อไปนี้ข้าพเจ้าจะยก “คำ” ที่เก็บมาจากแหล่งต่าง ๆ ดังกล่าว มาเล่าให้ท่านผู้อ่านช่วยสังเกต พิจารณาว่า “คำ” นั้น ๆ ใช้แตกต่างจากที่เคยใช้มาอย่างถูกต้องแล้ว ท่านผู้อ่านก็จะได้เห็นถนัดว่า สาเหตุหนึ่งที่คำเก่า ๆ ที่ยังดีงามและถูกต้องเคยใช้มาแล้วด้วยดีในภาษาไทย (มาตรฐาน) ต้องสูญหาย เปลี่ยนแปรรูป แปรความหมายเป็นอื่นเรื่อยมา เมื่อสูญหายไป ก็ต้องผูกคำ สร้างคำใหม่มาใช้แทน โดยไม่ยากเสียเวลาค้นคำเก่า ๆ ดี ๆ นั้นคืนมารักษาไว้ใช้เพื่อความงามของภาษา คำที่สูญหายและคำที่สร้างใหม่จึงเป็นข้ออ้างที่ว่า ภาษานั้นมีชีวิต มีเกิด แล้วก็มีดับ นักภาษาบาง

คนก็บ่นเสียดยะหล่ำคำที่ตายไปว่า เป็นคำดี เป็นคำไทย ๆ พุดง่าย ฟังง่าย ไพเราะหู ก็มีมาก คำ ส่วนคำสร้างใหม่ขึ้นมาแทนคำที่ตายไปก็ต้องไปขอยืมภาษาที่ไม่ใช่ไทยมาใช้ จึงฟังยาก พุดยาก (ยกเว้นคำภาษาวิชาการที่คิดบัญญัติใช้เพราะจำเป็น) บางทีเคยพูดแบบไทย ๆ เช่น “ส่งข้าวเป็นสินค้ำออก” “นำบริณเณสซีเป็นสินค้ำเข้า” บัดนี้ภาษาวิชาการบริหารธุรกิจต้องพูดว่า “ส่งออกข้าวเป็นสินค้ำ” “นำเข้าบริณเณสซี”

คำที่เก็บมาผืนนี้

๑. บิดตะกวด คำนี้ข้าพเจ้าอ่านพบในคอลัมน์ล้อสังคม “เจ้เจริญจิตแก่กบิตตะกวด”

คำนี้เป็นสำนวน คำที่ถูกคือ “บิตตะกวด” ตะกวด หมายถึง หางเสือเรือ จังกูดหรือจะกูด ก็ใช้ ความหมายแท้ของ บิตตะกวด คือ จับไม้คุมตะกวด บิตเพื่อเหวี่ยง เปลี่ยนทิศทาง ความหมายที่ใช้เป็นสำนวน หมายถึง การบ่ายเบี่ยง ไม่ทำตามคำแนะนำ ว่าให้มาวันนั้นก็ขอเปลี่ยนเป็นวันอื่น (ด้วยอาการบ่ายเบี่ยงไม่เต็มใจ) เหมือน บิดหางเสือไปทางอื่น ภาษาคนองอาจตรงกับคำว่า “เบี้ยว” กระมัง

ดังนั้นคำว่า บิตตะกวด ไม่ต้องเติมอักษร ร ควบตัวพยัญชนะต้น ก เพราะไม่ใช่ “มะกวด” ข้าพเจ้าสงสัยว่า นาน ๆ ไปอาจกลายเป็น “บิตมะกวด” ก็ได้

๒. พิศิโรตรอง ข้าพเจ้า

ได้ยื่นคำนี้ทั้งในบทความทาง
การจากวิทยุหลายครั้ง และ
บทความในหนังสือพิมพ์ด้วย
“งานนี้ต้องจัดให้เป็นพิธีรีตอง”
คำนี้ได้ยินจากโทรทัศน์ก็มี

คำที่ถูกต้องคือ **พิธีรีตอง**
คำว่า **พิธี** หมายถึง งานที่จัด
ขึ้นตามลัทธิเพื่อความขลัง แบบ
อย่าง ธรรมเนียม การกำหนด
ส่วนคำว่า **รีตอง** นั้น นักภาษา
เก่า ๆ ท่านว่า คือคำว่า **รีต**
หมายถึง แบบแผน ประเพณี
(บาลี - จาริตุต สันสกฤต -
จาริทร ไทย - จาริต) เช่น
นอกรีต ที่กลายเป็นคำว่า **รีตอง**
อาจมาจากสำเนียงคำภาษา
ฝรั่งเศส la rite (รีต (เดอะ)) จึง
อาจใช้คำนี้ว่า “รีตอง” มาแล้ว
ตั้งแต่สมัยสมเด็จพระนารายณ์
มหาราชก็ได้ เพราะมีฝรั่งเศส
เข้ามามาก เช่น พวกบาทหลวง
มาเผยแผ่ศาสนาคริสต์ ทูคน
ไทยพึงอย่างไทย ๆ ออกสำเนียง
อย่างไทย จึงเกิดคำ “รีตอง”
ขึ้น อังกฤษคำว่า rite (ไรต์)
และคำฝรั่งเศสว่า rite (รีตเดอะ)
นั้น คงมีรากคำจากสันสกฤต
ก็ได้ เพราะภาษาตะวันตกนำ
รากของคำสันสกฤตไปใช้ หรือ
บางทีนำไปทั้งคำ เช่น หงส์
เป็น hansa ฮันซาในภาษา
เยอรมันก็มี

การผูกคำซ้ำ คำซ้อน
ของไทยนั้นนิยมสัมผัส คำ**พิธี**
รีตอง จึงเข้าไปอยู่ด้วยกัน ดัง
นั้น ไม่ต้องเติมอักษร ร ในคำ
ว่า ตอง เพราะคำนี้พยัญชนะ
ต้นไม่ใช่ ต ควบ ร

ข้อวิพากษ์ของนักภาษาลิง

เพิ่มขึ้นอีกข้อหนึ่งโดยใช่เหตุ
คือปัจจุบันคนไทยส่วนใหญ่ออก
เสียงควบกล้ำไม่ชัด เช่น “ปลา
กรอบ” ออกเสียงเป็น “ปากอบ”
“ไตร่ตรอง” ออกเสียงเป็น
“ไต่ตอง” บัดนี้ต้องวิตกอีกข้อ
หนึ่งว่า คำที่มีได้ออกเสียง **ควบ**
กล้ำ เพราะพยัญชนะต้นเป็น
พยัญชนะ **เคี้ยว** มีคนปัจจุบัน
กลับนิยมออกเสียง **ควบกล้ำ**
เช่น “ตะกูด” เป็น “ตะกรูด”
“พิธีรีตอง” เป็น “พิธีรีตรอง”
“เฉพาะ” เป็น “ฉเพาะ” (ได้
ยินบ่อย ๆ)

๓. คำว่า **อุดม** หมายถึง
ความว่า สูงสุด ยิ่งเลิศ มากมาย
บริบูรณ์ เป็นคำวิเศษณ์ที่มี
ความหมายในทางดีอย่างยิ่ง
ควรใช้ในข้อความซึ่งคืออย่าง
บริบูรณ์พูนสุข เช่น ท้องทะเล
อุดมด้วยปลานานาพันธุ์ เมือง
ไทย**อุดม**ด้วยผลไม้ นานาชนิด
ตลอดปี

ข้าพเจ้าได้ยืมบทความ
ทางราชการจากวิทยุในตอน
เช้าวันหนึ่งว่า “อีสานทุกวันนี้
อุดมด้วยความแห้งแล้ง” คำ
อุดม ในข้อความนี้ จึงหมาย
ถึงอุดมด้วยสิ่งไม่ดีที่จะนำความ
ทุกข์ยากอดอยากมาสู่คนไทย
(เกิดแต่ความแห้งแล้ง)

จึงน่าจะพูดง่าย ๆ ว่า
อีสานทุกวันนี้**มีแต่**ความแห้ง
แล้ง หรือ**เต็มไปด้วย**ความแห้ง
แล้ง ก็จะฟังง่ายกว่า และถูก
ต้องมากกว่า

๔. ขอบบทความนี้ด้วย
คำสำนวนว่า **เคาะกะลา** ความ
หมายแท้ของคำ คือ เคาะกะลา

เรียกสุนัขมากินอาหาร คน
โบราณใช้กะลาเป็นภาชนะใส่
อาหารสุนัข เมื่อจะเรียกสุนัข
มากิน ก็เอาไม้เคาะกะลาเรียก
ให้มันได้ยิน มั่นดีใจจะรีบวิ่ง
มาทันที

คำว่า **เคาะกะลา** จึงใช้
กับ**สุนัข** ทำให้เกิดคำคล้องจอง
คำหนึ่งขึ้น “**เคาะกะลาให้**
หมาคีใจ” แต่ชาวไทยอีสาน
เคาะกะดัง เพราะใช้กะดังใส่
ข้าวให้สุนัข (มีอยู่ในคำแอ่ว)
คำ **เคาะกะลา** นี้ถ้าแปลเป็น
ภาษาสมัยใหม่ก็ว่า เอาไม้เคาะ
กะลา **ให้เสียง** สุนัข จึงมิได้
หมายถึง เคาะเรียกคน เตือน
คน เหมือนเคาะกระาะ หรือเคาะ
ระฆัง หรือเคาะโต๊ะ (ครูเรียก
นักเรียน) ซึ่งใช้กับ **คน**

ข้าพเจ้าอ่านบทความ
จากหนังสือพิมพ์ ตอนหนึ่งมี
ความว่า “เราได้ **เคาะกะลา**”
ตกเดือนแล้วหลายครั้ง แต่ผู้
ที่เกี่ยวข้องก็มีได้ฟังเสียง แล้ว
ความยุ่งยากเสียหายที่เกิดขึ้นนี้
ผู้รับเคราะห์ก็คือ ประชาชน
ตาตา ๆ”

บทความครั้งต่อไป อาจ
หยิบเอาคำทำนองนี้ที่เก็บได้ใน
ที่ต่าง ๆ มากล่าวต่อไป เพื่อน
ของข้าพเจ้ามักเตือนว่า “เขียน
เรื่องอย่างนี้ ระวังหัวจะแตก”
ซึ่งทั้งนี้ก็แล้วแต่ท่านผู้อ่านจะ
กรุณา ที่ข้าพเจ้าต้องเขียนบท
ความ “ภาษาไทยของเรา”
ในวารสารนี้ ก็เพราะถูกบังคับ
และทวงเรื่องอยู่เรื่อย ๆ ก็อาจ
มีวันหนึ่งที่ต้องถูกตีหัวแตก
จะได้เลิกเขียนเสียที

การจัดดอกมะลิแบบไทยประยุกต์

การจัดดอกมะลิโดยใช้กิ่งเสริมตามธรรมชาติ

มณีรัตน์ จันทะนะผลิน

แจกันมะลิร้อยกิ่งเล็บครุฑ

แจกันนี้ควรตั้งมุมขวาของโต๊ะรับแขก หรือมุมขวาของหลังตู้เตี้ย ๆ จัดเป็นกอโปร่ง ๆ มองเห็นได้รอบด้าน

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ภาชนะ แจกันทรงเตี้ยรูปไต ความกว้างของภาชนะ ๑๐ นิ้ว
๒. ที่ยึด ตะปูแหวงรูปกลม เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ นิ้ว
๓. ดินน้ำมัน ๑ ก้อน
๔. กิ่งเล็บครุฑ ๔ กิ่ง
๕. มะลิ ๑ ถ้วยตวง
๖. แพนไม้ไผ่ ๑ แพน
๗. นกประดิษฐ์ ๒ ตัว
๘. หินสีต่าง ๆ

วิธีทำ

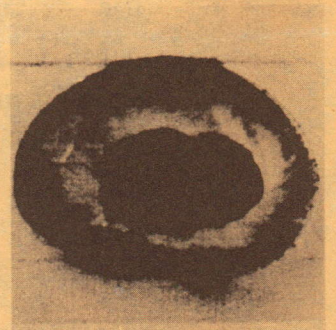
๑. ยึดตะปูแหวงติดกับภาชนะทางมุมขวา โดยใช้ดินน้ำมันปั้นเป็นเส้นก่อดรอบ ๆ ขอบอย่าให้ตามเข้าไประหว่างซี่ตะปูจะทำให้เอาออกยาก

๒. ขลิบใบเล็บครุฑออกบ้างเหลือก้านไว้ร้อยมะลิ แต่งแต่ละซอกตามที่เห็นสมควร

๓. ปักช่อเล็บครุฑตามลักษณะธรรมชาติ เป็นกอทั้งแนวตั้งและแนวนอน เลื้อยทอดไปตามลักษณะของกิ่ง

๔. ใช้ดินกลบที่ยึดไม้ให้มองเห็น และวางตั้งเมื่อตั้งบนแพไม้ไผ่

๕. เหนาก ๒ ตัวเกาะกิ่งตั้งรูป

แจกันมะลิร้อยก้านใบ หางนกยูง

ใช้สำหรับประดับสถานที่
ในโอกาสพิเศษ จะตั้งกลางโต๊ะ
รับแขกหรือตั้งโต๊ะขนม, ผลไม้
ที่จัดเลี้ยงชุดน้ำชา หรืออาหาร
ว่าง หรือที่อื่น ๆ ตามความ
เหมาะสม

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ภาชนะ แก้วสีฟ้าสดใส
ทรงกระบอก ปากตัววี
สูง ๘ นิ้ว
๒. ก้านผักตบ ๗ ก้าน
๓. ดอกบัวหลวง หรือ
กล้วยไม้แคทลียา ครีนิลริกิตี
๒ ดอก
๔. ดอกมะลิ ๒๐ ดอก
๕. ก้านใบหางนกยูง
๓๐ ช่อ
๖. ใบเฟิร์นมะขาม ๓๐
ช่อ
๗. ก้านไม้ไผ่ ยาว ๘
นิ้ว ๒๐ อัน
๘. ฟลอร่าเทป ๒ ม้วน

วิธีทำ

๑. ตัดก้านผักตบบรรจุ
ใส่แจกันให้แน่น แล้วใส่น้ำให้
ท่วม

๒. ปักดอกบัว ๒ ดอก

๓. ขลิบใบเล็บครุฑให้
เหลือก้านใบ ๑ - ๑ ๑/๒ นิ้ว แล้ว
รูดใบทั้ง ๒ นำไปแช่น้ำในกะละมัง
๓๐ นาที

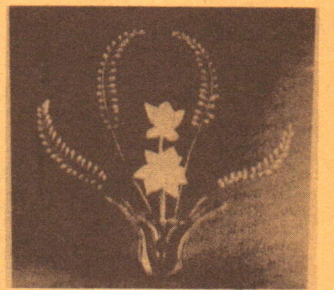
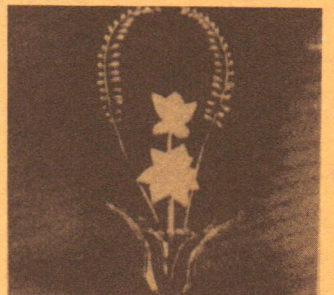
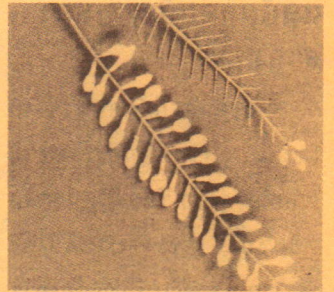
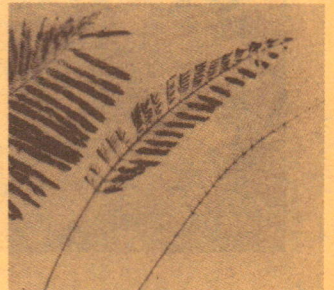
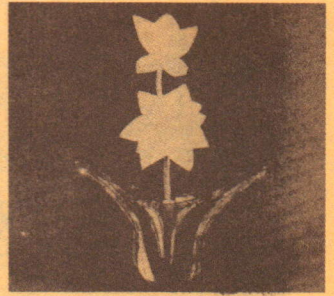
๔. ปลิดขั้วกลีบเลี้ยงดอก
มะลิออกแล้วนำมาร้อยใส่ก้าน
ที่แช่น้ำแข็งตัว แล้วเรียงดอก
เล็กให้อยู่ส่วนปลายช่อ

๕. นำไปปักเป็นกิ่งสูงสุด
ก่อน ถ้าความยาวของช่อใด
ไม่พอควรต่อก้านไม้ไผ่พันหุ้ม
ด้วยฟลอร่าเทปก่อน จึงร้อย
มะลิ ดังนั้นแต่ละช่อควรเทียบ
ส่วนความยาวของช่อก่อนร้อย
เสมอ

๖. ปักช่อล่างเพื่อกำหนด
ขนาดและสัดส่วนของช่ออื่น ๆ

๗. ปักช่อสั้นข้างยาวข้าง
แซม ช่อควรระวังก็คือ ต้อง
สังเกตลักษณะการโค้งงอของ
แต่ละช่อว่าต้องการอยู่ทางซ้าย-
ขวา หรืออยู่ด้านหน้า

๘. แซมใบตามช่องว่าง
ให้ไล่เรียงกับช่อดอก เสร็จแล้ว
พรมน้ำให้ชุ่มก่อนยกไปวาง

แจกันดอกผักตบชวา จากมะลิ

แจกันดอกผักตบชวาจาก
มะลินี้ ดูสวยคล้ายธรรมชาติ
ตามท้องทุ่งนา ริมคลอง ส่งกลิ่น
หอมชื่นใจ จะตั้งประดับโต๊ะ
รับแขก หรือที่อื่น ที่ท่านต้องการ

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ภาชนะ แจกันเคลือบ
ทรงเตี้ยสีนวลอมม่วง ความยาว
๑๘ นิ้ว

๒. ที่ยึด ตะปูเข็มรูปสี่-
เหลี่ยมผืนผ้ากับดินน้ำมัน

๓. มะลิ ชี้อมะลิล่วงหน้า
๑ วัน ใส่ถุงพลาสติกเข้าตู้เย็น
ไว้ ๒ ถ้วยตวง วันที่จะใช้ชี้อ
อีก ๒ ถ้วยตวง

๔. ใบ ใช้ใบที่มีลักษณะ
คล้ายใบผักตบชวา เช่นใบนาง
กวัก ใบหน้าวัว ๑๔ ใบ

๕. ก้านผักตบ ๓ ก้าน

๖. วัสดุ ลวดลูนีเยม
ขนาดใส่ปากกาถูกเส้นยาวเท่า
กับก้านผักตบ

ไม้กลัด ๕๐๐ อัน

ช่อลวดแบบพู่กเล็ก ๘
ช่อ

กรวดหินสีต่าง ๆ

วิธีทำ

๑. บรรจุที่ยึดใส่น้ำให้
เรียบร้อย

๒. ทำช่อดอกผักตบ

๒.๑ สอดลวดตาม
ก้านผักตบ

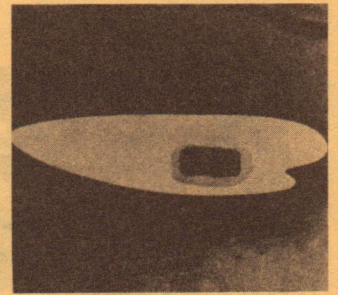
๒.๒ ปลิดขั้วกลีบ
เลี้ยงมะลิต่อก้านไม้กลัด แล้ว
นำมาปักที่ปลายก้านผักตบ
เรียงจากดอกตูมเล็ก ตูมใหญ่
แถมน้อย แถมมาก ตามลำดับ
ทำให้ได้ ๓ ช่อ

๓. นำมาปักเป็นกอสูงต่ำ
ถ้าก้านผักตบโค้งงอ ก็จะดูสวย
กว่าก้านตรง ๆ

๔. ร้อยมะลิไม่ต้องปลิด
ขั้วกลีบเลี้ยงออกใส่ในช่อลวด
พู่กเล็ก ๘ ช่อ (อธิบายวิธีทำ
ช่อลวดไว้ในเรื่องแจกันมะลิร้อย
พู่กลวด)

๕. นำช่อพู่กเล็กไปปัก
แซมให้มีจังหวะถี่บ้าง ห่างบ้าง

๖. แซมใบว่านนางกวัก
เลียนแบบกอผักตบชวา เสร็จ
แล้วพรมน้ำ

แจกันสายน้ำพุ

แจกันสายน้ำพุนี้ ใช้ทางมะพร้าวร้อยมะลิ นับว่าเป็นแบบที่ง่ายมากแบบหนึ่งเหมาะที่จะใช้สอนในชั้นประถม หรือมัธยมต้น โดยครูให้นักเรียนช่วยกันร้อยแต่ละเส้น แล้วครูเป็นผู้ปักให้ดู ถ้าในระดับอุดมศึกษาให้นักศึกษามีโอกาสฝึกปักเอง เพราะการเรียงเส้นลักษณะนี้ไม่ยากนัก

ใช้ตั้งประดับโต๊ะอาหารแบบบุฟเฟต์ หรือประดับมุมห้อง

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ภาชนะ แจกันดินเผาเคลือบสีขาวปากบาน ๑๕ นิ้ว

๒. ที่ยึด ใช้ดินเหนียว จะใช้ก้านผักตบหรือหยวกกล้วยก็ได้ แต่ดินเหนียวดีกว่าตรงที่ปักง่าย นานเข้ายิ่งแน่นเพราะดินเหนียวเริ่มแห้ง

๓. ทางมะพร้าว ๑๖๐ เส้นเหลาใหม่ ๆ

๔. มะลิ ๑ ลิตร

๕. ดันเตย ขนาดเล็ก ๒๕ - ๓๐ ต้น

วิธีทำ

๑. บันทึนเหนียวเป็นก้อนกลม กดลงไปในกันแจกัน

๒. ปลิดขั้วกลีบเลี้ยงมะลิออก ร้อยใส่ทางมะพร้าว เส้นสั้นที่สุดร้อย ๕ ดอก เส้นยาวที่สุดร้อย ๑๕ ดอก

๒.๑ เส้นยาวใช้เส้นก่อนข้างข้างตรง สำหรับปักส่วนสูงในแนวตั้ง

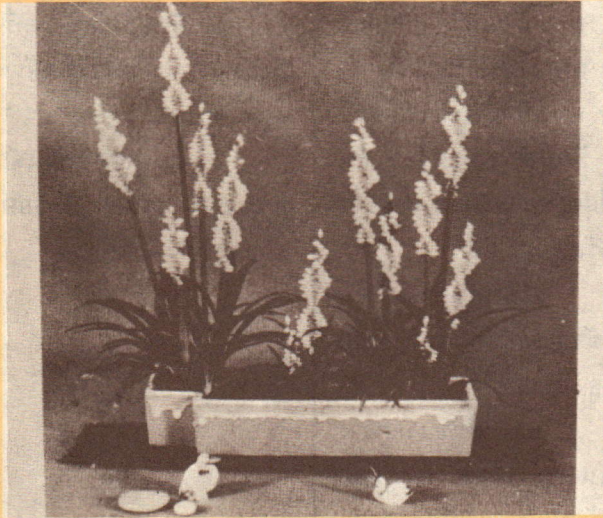
๒.๒ เส้นขนาดกลาง ใช้เส้นอ่อน โค้งงอได้เล็กน้อย สำหรับปักในแนวเฉียงน้อย ๆ

๒.๓ เส้นสั้นใช้เส้นอ่อนโค้งงอมาก ปักส่วนล่างในมุมเฉียงมาก

๓. ปักจากข้อสูงสุดที่จุดกึ่งกลางเรื่อยลงมาจนถึงเส้นสั้นที่สุดโดยรอบ

๔. ดันเตยต่อก้านด้วยทางมะพร้าวสั้น ๆ ปักรอบ ๆ ส่วนล่าง

แจกันบันไดเวียน

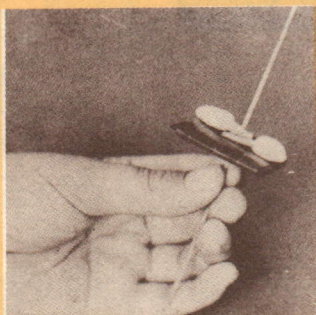
แจกันบันไดเวียนนี้ใช้ทางมะพร้าวเหลาใหม่ ๆ ร้อยดอกไม้ (ใช้ดอกไม้ก็ได้ เช่น พุทธชาด พุด เชี่ยวกระแต) เป็นเกลียวคล้ายบันไดเวียน แล้วนำมาจัดแจกัน สำหรับประดับตกแต่งสถานที่ในโอกาสพิเศษ

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ภาชนะ แจกันเคลือบทรงเตี้ยรูปสี่เหลี่ยมยาว ๑๕ นิ้ว สีชมพูลายเหลือบขาวที่ขอบ
๒. ที่ยัด ตะปูแฉงรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ายาว ๓ นิ้ว ๒ อัน ๒ นิ้ว ๑ อัน ดินน้ำมัน ๑ ก้อน
๓. มะลิ ๒ ลิตร
๔. กิ่งเสริม ก้านธรรมชาติ ๓ ต้น ตัดได้ ๑๓ ก้าน
๕. ใบ ต้นเตย ๑๘ ต้น
๖. สิ่งประดับตกแต่ง กรวดหิน นก แพน ไม้ไผ่

วิธีทำ

๑. วิธีร้อยมาลัย บันไดเวียน

๑.๑ จับทางมะพร้าวด้วยมือซ้าย หยิบดอกไม้ด้วยมือขวา ร้อยดอกไม้ ๑ และ ๒ ให้เป็นเส้นตรงกัน

* ถ้าต้องการให้สะดวกและดอกไม้ไม่ชำรุด ต้องเสียบทางมะพร้าวใส่ก้านธรรมชาติรักษา ก่อน เสียบลึก ๑ - ๒ นิ้ว แล้วจึงเริ่มต้นร้อย

๑.๒ ร้อยชั้นที่ ๒ จำนวน ๒ ดอก ให้เบี่ยงไปทางขวาของชั้นที่ ๑ ครั้งดอก

๑.๓ ร้อยเบี่ยงเรื่อย ๆ ไปทุกชั้น จะได้เป็นเกลียวแบน ดังนี้ ร้อยไป ๒ - ๓ เปลาะ

๑.๔ พอใกล้จะจบปลายต้องค่อย ๆ ส่งก้านร้อยให้ดอกเฉียงขึ้นและร้อยข้างเดียวจนสุดยอดดอกบนสุดสวมปิดปลายไม้พอดี

๒. บรรจุที่ยึดใส่ภาชนะ ๓ จุดให้แน่น ใส่ผ้าให้เกือบเต็มแจกัน

๓. ปักต้นเตยเป็นกอใหญ่ เล็ก ย่อม

* การจัดแบบสวนหรือแบบกอนี้ ควรจะปักใบก่อนดอก ทั้งนี้เพื่อง่ายแก่การกะความยาวของช่อดอก เพราะใบบางอย่าง เช่น ต้นเตย ถ้าปักทีหลังจะยากแก่การปรับขนาดสูงต่ำ เพราะปักทั้งต้น และใช้ใบจนสุดปลายใบ

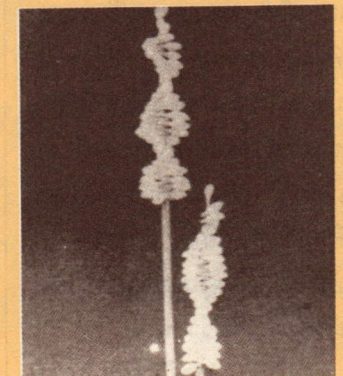
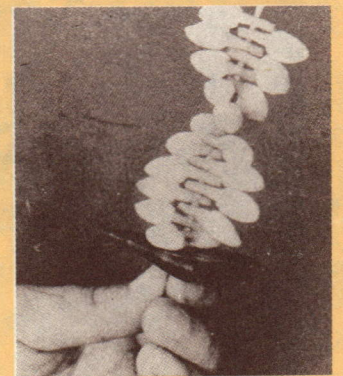
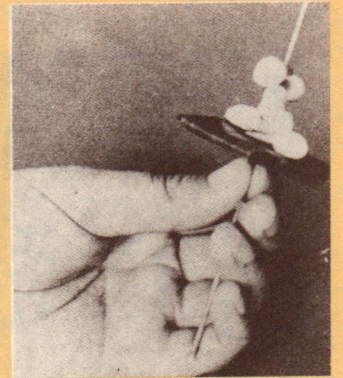
๔. ปักช่อดอกมาลัยบันไดเวียนกะให้สูงบ้างต่ำบ้าง มีกอใหญ่ กอเล็กต่าง ๆ กันจะได้ดูน่าสนใจกว่ากอเท่า ๆ กัน

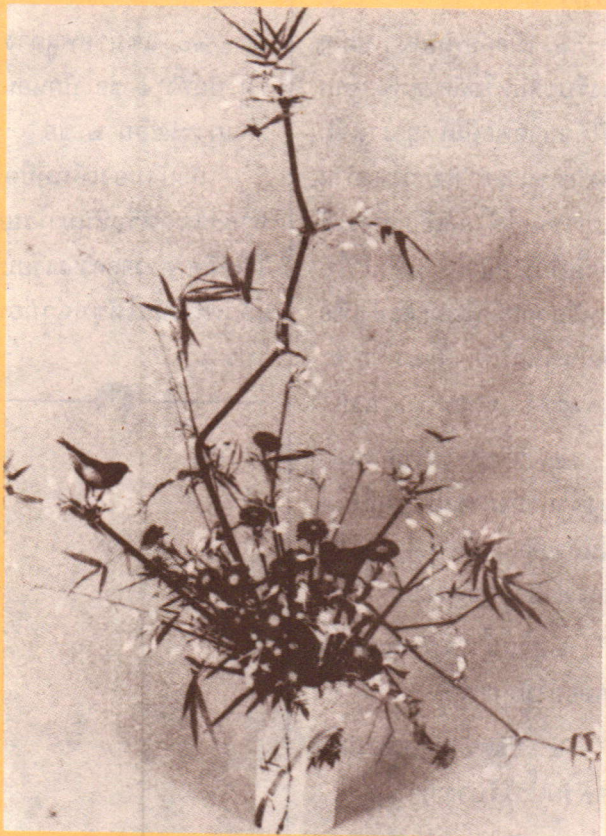
๔.๑ ช่อที่สูงที่สุดสูงกว่าต้นเตย ๑ เท่า

๔.๒ ช่อที่เตี้ยที่สุดชุกอยู่ในกอเตยรำไร ไม่ควรจะมีมากช่อจะทำให้ดูอึดอัด

ความงามของการจัดแบบนี้ควรจะไปรุ่งมากกว่าแน่นอนที่

๕. วางกรวดกลบที่ยึดพรมน้ำให้ชุ่ม แล้วนำไปตั้งวางนกกประกอบให้ดูกระจ่มกระจ่มขึ้น

แจกันกิ่งไผ่

กิ่งไผ่เป็นกิ่งสดจากธรรมชาติที่สวยงามน่าสนใจ เมื่อนำมาขลิบใบแต่งกิ่งให้น่าดู ส่วนที่เป็นกิ่งแขนงเล็ก ๆ ตามข้อใช้มะลิปักสวมเข้าไป นำไปปักแจกันดูแล้วเพลิดเพลินไม่น้อย ตั้งมุมห้อง มุมโต๊ะ ตั้งตามช่องชั้นโปร่งกันห้องหรือโต๊ะรับแขก

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ภาชนะ แจกันทรงกระบอกสี่เหลี่ยมสูง ๗ นิ้ว สีขาวลายใบไผ่
๒. ที่ยึด ก้านผักตบ ๘ ก้าน
๓. ดอกมะลิ ๑ ถ้วยตวง
๔. กิ่งไผ่ กิ่งใหญ่ ๓ กิ่ง กิ่งอ้วนประมาณแทงดินสอดำหรือใหญ่กว่าเล็กน้อย กิ่งเล็ก ๆ ตัดออกจากกิ่งโตสำหรับแซม
๕. ดอกแอสเตอร์สีแดง ทั้งตูม แยม บานรวม ๒๐ ดอก
๖. นกประดิษฐ์ ๒ ตัว

วิธีทำ

๑. บรรจุก้านผักตบใส่กระบอกให้แน่น ต่ำกว่าปากกระบอกเล็กน้อยใส่น้ำให้ท่วม

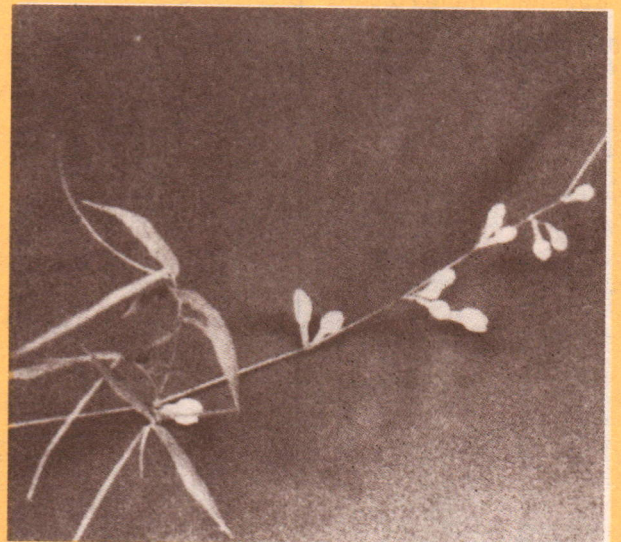
๒. เลือกกิ่งไผ่ที่มีลักษณะโค้งงอ ตัดแต่งกิ่ง และร้อยมะลิใส่ตามแขนงที่ขลิบสั้นบ้างยาวบ้าง

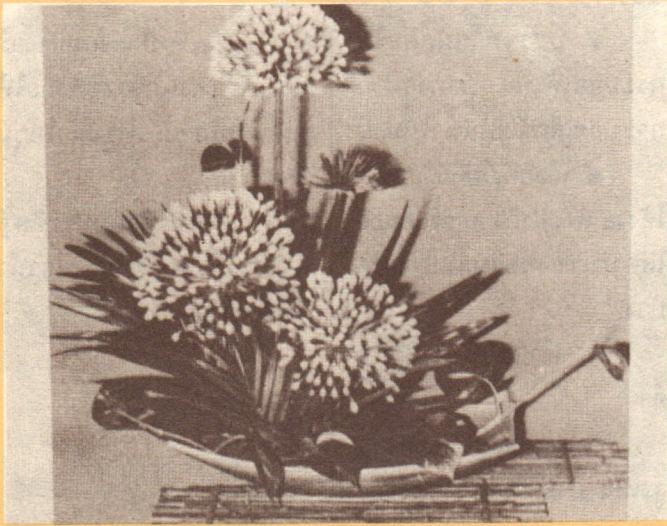
๓. นำไปปักกอกสูง ๆ ต่ำ

๓.๑ ข้อสูงสุดมีความสูงเป็น ๔ เท่าของความสูงของภาชนะ

๓.๒ ปักดอกแอสเตอร์แซมตรงส่วนกลางของกอให้ดูเด่นสดใส แล้วพรมน้ำให้ชุ่มขึ้นทั่ว ๆ

๓.๓ นำนกประดิษฐ์ไปเกาะกิ่ง ๒ ตัว เสร็จแล้วนำไปตั้งวาง

แจกันมะลิร้อยพู่ก อียิปต์

กกอียิปต์ชอบขึ้นตาม
ขอบสระ บ่อ หรือแอ่งน้ำ พู่ก
มีเส้นยาวสยาย อาจารย์วิไล
ภวภูตานนท์ ได้กรุณาแนะนำ
ให้ข้าพเจ้านำมาตัดแต่งให้ได้
ขนาด แล้วร้อยดอกไม้เล็ก ๆ
เช่น ดอกรัก ดอกพุด มะลิ ใส่
เส้นพู่กก็จะได้โครงสร้างของ
รูปทรงดอกไม้อีกแบบหนึ่ง ถ้า
แจกันใส่น้ำได้มากพอฟู่กจะ
อยู่ได้ถึง ๓ - ๔ วัน เพียงแต่
เราเปลี่ยนดอกที่นำมาร้อยแต่ง
ปลายพู่เท่านั้น

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ภาชนะ แจกันเคลือบ
ทรงเตี้ยสีฟ้าหม่นยาว ๑๖ นิ้ว
๒. ที่ยึด ตะปูแฉงรูปรี
ยาว ๓ นิ้ว ดินน้ำมัน
๓. มะลิ ๒ ถ้วยตวง
๔. พู่ก ๔ ช่อ
๕. ใบพลูต่าง ๓ ช่อ
ใบหมากเล็ก ๓ ช่อ (หรือ
ใช้ต้นเตยหอมแทนก็ได้)

วิธีทำ

๑. เมื่อตัดพู่กมาใหม่ ๆ
ต้องรีบขลิบหรือตัดแต่งพุ่มพู่ก
ให้ได้ขนาดพอดีมีใหญ่บ้างเล็ก
บ้าง กะขนาดความยาวของก้าน
กับภาชนะให้ใกล้เคียงที่จะใช้
ตัดเมื่อไว้เล็กน้อย แล้วนำไป
จุ่มหรือลายนํ้าในกะละมังเพื่อ
ให้เส้นพู่กได้ดูนุ่มนวล ๆ จะ
ได้สดแข็ง แข็งนาน ๓๐ นาที

๒. วางตะปูเข็มก่อนมา
ทางซ้ายของภาชนะ ผนึกให้
แน่นด้วยดินน้ำมัน คลึงเป็นเส้น
กลมเท่านิ้วมือขดรอบ ๆ

๓. ใส่ภาชนะก่อน
ปักดอกไม้ทุกครั้ง

๔. ปลิดขั้วกลีบเลี้ยงมะลิ
ฉีกพรมน้ำไว้บ้าง ๆ

๕. ร้อยมะลิใส่เส้นพู่ก
ทุก ๆ เส้น ทั้ง ๓ ช่อ อีก ๑ ช่อ
ปล่อยว่างไว้

๖. นำช่อสูงสุดมาปักตรง
ตำแหน่งก่อนไปด้านหลังของ
ตะปูแฉง ความสูงของช่อเท่ากับ
ความยาว + ความกว้างของ
แจกัน

๗. ปักช่อที่ ๒ ด้านซ้าย
ของช่อที่ ๑ มีความสูงเป็นครึ่ง
หนึ่งของช่อที่ ๑

๘. ปักช่อที่ ๓ ด้านขวา
และเฉียงมาข้างหน้าของทั้งสอง
ช่อ ให้มีความสูงเป็นครึ่งหนึ่ง
ของช่อที่ ๒ หรือ ๑ ใน ๓ ของ
ช่อที่ ๑

๙. แฉมใบหมากช่อที่สูง
สุดอย่าให้เกิน ๒ ใน ๓ ของช่อ
ที่ ๑ พยายามให้บังตะปูเข็ม
และดินน้ำมันด้วย

๑๐. แฉมข้อพลูต่าง ๓
ช่อ ปักตั้ง ๑ ช่อ ปักนอนยาว
ตามภาชนะอีก ๒ ช่อ

ถ้ายังมองเห็นที่ยึดต้อง
หากรวด หรือหินมาโรยกลบ
ไว้ให้มิด ตรวจสอบความเรียบร้อย
แล้วพรมน้ำให้ชุ่มฉ่ำก่อนนำ
ไปวาง

“ปราสาทเมืองสิงห์”

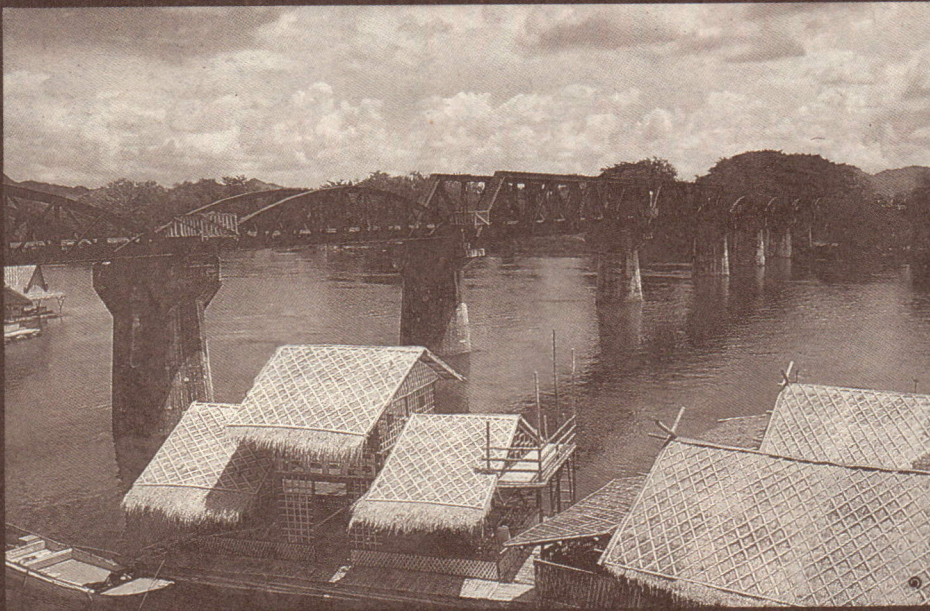
อุทยานประวัติศาสตร์แห่งใหม่ในจังหวัดกาญจนบุรี

พิสิฐ เจริญวงศ์

เมื่อวันที่ ๓ เดือนเมษายน
ที่ผ่านมา ท่านผู้อ่านเป็นจำนวน
ไม่น้อยคงจะได้ฟังวิทยุกระจาย
เสียงและชมภาพจากโทรทัศน์
ของพิธีเปิดอุทยานประวัติ-
ศาสตร์เมืองสิงห์ จังหวัด
กาญจนบุรี ที่คณะกรรมการ
อนุรักษ์มรดกของชาติ กราบ
ทูลเชิญสมเด็จพระเทพรัตน-

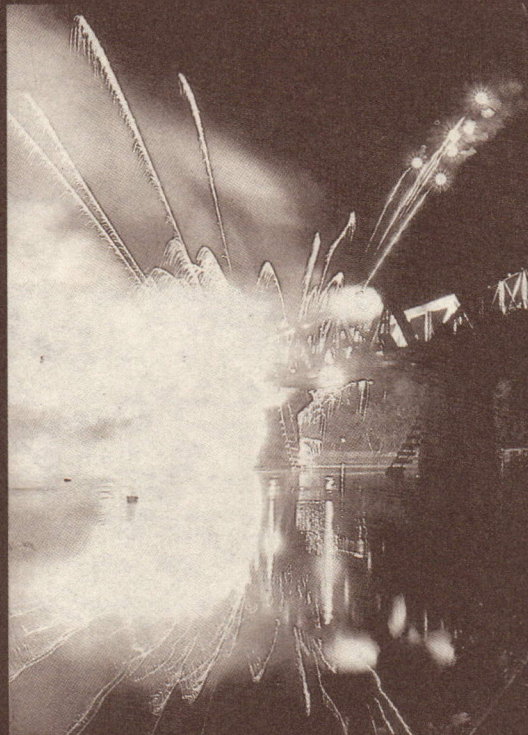
ราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิด
มาแล้ว และก็คงมีท่านผู้อ่านอีก
เป็นจำนวนมาก ที่ยังไม่ทราบ
เรื่องของอุทยานประวัติศาสตร์
ปราสาทเมืองสิงห์ อันเป็นที่ตั้ง
ของโบราณสถานที่ทรงคุณค่า
น่ารู้ น่าชม และเป็นศาสนสถาน
ที่เป็นสถาปัตยกรรมฝีมือช่าง

แบบเขมรที่ค่อนข้างสมบูรณ์
แห่งเดียวในภาคตะวันตกของ
ประเทศไทย และเป็นแห่งเดียว
ในประเทศไทย ที่ปรากฏเป็น
หลักฐานว่าสร้างอุทิศถวาย
พระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร
จังหวัดกาญจนบุรีของ
เรา นี้ ไม่เพียงแต่มีแหล่งท่องเที่ยว

๑. สะพานข้ามแม่น้ำแคว
๒. การแสดงแสงเสียงที่สะพานข้ามแม่น้ำแคว
๓. ริมฝั่งแม่น้ำแควน้อย ฉากธรรมชาติด้าน
หนึ่งของอุทยานประวัติศาสตร์เมืองสิงห์
๔. ๕. สุสานข่อยศึกสัมพันธมิตร เมื่อครั้ง
สงครามโลกครั้งที่ ๒

เที่ยวธรรมชาติ ประเพณีน้ำตก
แก่ง และถ้ำสวยงามเท่านั้น
แต่ยังมีหลักฐานสำคัญทาง
ประวัติศาสตร์และโบราณคดี
เรียงสมัยต่อกันมาแต่สมัยหิน
จนถึงอยุธยาและรัตนโกสินทร์
อีกด้วย เพลงเขมรไทรโยคซึ่ง
เป็นนิพนธ์ของสมเด็จพระกรม-

“จังหวัดกาญจนบุรี
ไม่เพียงแต่มีแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ
แต่ยังมีหลักฐานทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี
ไม่ว่าจะเป็นสะพานข้ามแม่น้ำแคว
สุสานเชลยศึกสัมพันธมิตร”

พระยานริศรานุวัดติวงศ์ ถือกำเนิดมาจากน้าต๋มไทรโยค ในจังหวัดกาญจนบุรี จะมีอายุครบ ๑๐๐ ปี ในปีหน้าแล้ว และเหตุการณ์ในสงครามโลกครั้งที่สอง ที่เกี่ยวกับสะพานข้ามแม่น้ำแคว ทางรถไฟสายมรณะและความเป็นตายของเชลยศึกสัมพันธมิตรในครั้งกระนั้น อันเป็นบันทึกประวัติศาสตร์ของประเทศส่วนหนึ่งก็เกิดขึ้นในจังหวัดนี้อีกเช่นกัน รวมทั้งเหตุการณ์ก่อนหน้าที่มีเมืองหน้าด่านหลายเมือง เป็นเส้นทางเดินทัพและสมรภูมิในการรบกับพม่าครั้งอยุธยาและรัตนโกสินทร์ เป็นต้น

อุทยานประวัติศาสตร์แห่งนี้ตั้งอยู่ในตำบลสิงห์ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี

อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ เป็นระยะทาง ๑๗๕ กิโลเมตร ไปได้โดยทางรถยนต์และรถไฟ ทางรถยนต์ใช้เส้นทาง เอ.๔ ไปบ้านโป่ง แล้วแยกเข้าสาย ๓๒๓ จนถึงทางแยกเข้าปราสาทเมืองสิงห์ เป็นระยะทาง ๗ กิโลเมตร ส่วนทางรถไฟต้องขึ้นขบวนธนบุรี - น้ำตก จากกรุงเทพฯ ไปลงที่สถานีท่ากิเลน แล้วต้องเดิน หรือขึ้นรถยนต์ต่อไปอีก ๒ กิโลเมตร จึงถึงปราสาทเมืองสิงห์

อุทยานประวัติศาสตร์เมืองสิงห์ นอกจากจะมีความสำคัญทั้งในทางประวัติศาสตร์

โบราณคดี และสถาปัตยกรรม อันน่าศึกษาแล้ว ยังตั้งอยู่ในภูมิทัศน์อันงดงาม คือ ตั้งอยู่ฝั่งแม่น้ำแควน้อย และในอ้อมโอบของภูเขาเป็นฉากธรรมชาติ

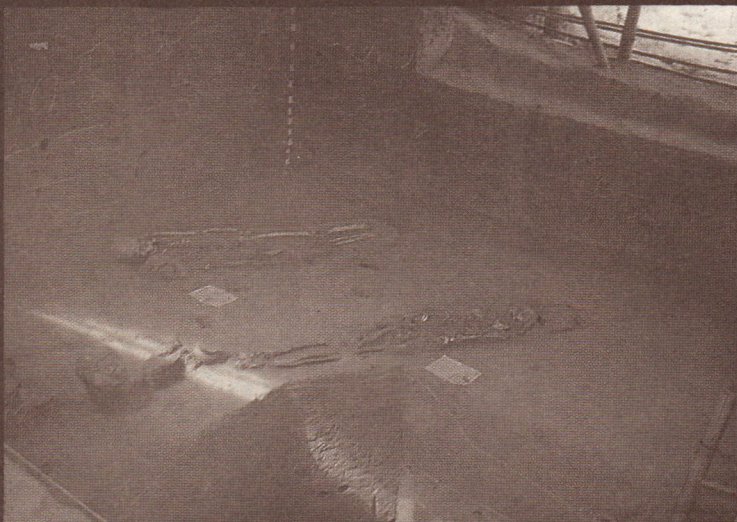

(บน) แนวกำแพง

(ล่าง) โครงกระดูกที่ขุดพบในบริเวณริมฝั่งแควน้อย

โครงกระดูก หมายเลข ๒ เพศหญิง อายุ ๓๐-๓๕ ปี

โครงกระดูก หมายเลข ๔ เพศหญิง อายุ ๒๐-๒๕ ปี

เบื้องหลัง แล้วยังมีคูน้ำคันดิน ล้อมรอบอยู่หลายชั้นอีกด้วย ถัดเข้ามาจึงเป็นกำแพงศิลาแลง แล้วจึงมีปราสาท และ เจดีย์อยู่ภายใน มีร่มไม้ ไม้ใหญ่ และไม้พุ่มเป็นระยะ ซึ่งยังไม่ รวมถึงพันธุ์ใหม่ที่เพิ่งร่วมกับ กรมป่าไม้และจังหวัดปลูกขึ้น เมื่อไม่นานมานี้อีกนับหมื่นต้น ซึ่งจะให้ความร่มรื่นแก่อุทยาน มากกว่านี้ อีกหลายปีข้างหน้า อย่างแน่นอน

ทางเข้าปราสาทอยู่ทาง ทิศตะวันออก นั่งรถผ่านไร่ สองข้างทางเข้ามาจนถึง ประตูและที่เก็บบัตรเข้าชม จะ เห็นคันดินยาวขนานกำแพง ศิลาแลงอยู่ ๓-๔ ชั้น ใน จำนวน ๗ ชั้น ได้รับการขุด ตัดคันดิน ตรวจดูชั้นดินจนเห็น หินโผล่ รูปลักษณะประหลาด ๆ นำทำสวนหินจริง ๆ ต้องไป ชมกันเองถึงจะเห็นความมหัศจรรย์ของธรรมชาติในเรื่อง สิ่งละอันพันละน้อยอย่างนี้

ผ่านประตูเข้ามาท่านก็จะ อยู่ในกำแพงศาสนสถานแล้ว เนื้อที่ทั้งหมดก็เกือบ ๖๕๐ ไร่

จะเดินชมจนก ชมไม้ แล้วไปหยุดชมส่วนสำคัญ ๆ คือ ตัวอาคารประธาน และอาคารรองซึ่งอยู่ใกล้ ๆ กัน

อาคารแรกตั้งอยู่เกือบกึ่งกลางบริเวณ หันหน้าไปทางทิศตะวันออก สร้างด้วยศิลาแลงและไม้ มีปรางค์อยู่ตรงกลางล้อมรอบด้วยระเบียงทุกด้าน ยกเว้นทางทิศใต้ซึ่งคงสร้างไม่เสร็จ และซุ้มประตูอยู่ตามทิศทั้ง ๔ ผนังภายในระเบียงด้านทิศเหนือมีภาพสลักหยาบ ๆ บนแผ่นแลงซึ่งเป็นผนังระเบียงเป็นรูปบุคคลสี่กรซึ่งเข้าใจกันว่า คือ **รูปพระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร**นั่นเอง ส่วนด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของปรางค์ด้านในระเบียงมีอาคารรูป

คันดินยาวขนานกำแพงศิลาแลง จะเห็นหินโผล่ ดูละม้ายคล้ายสวนหิน

บริเวณพิพิธภัณฑ์ในอุทยานประวัติศาสตร์

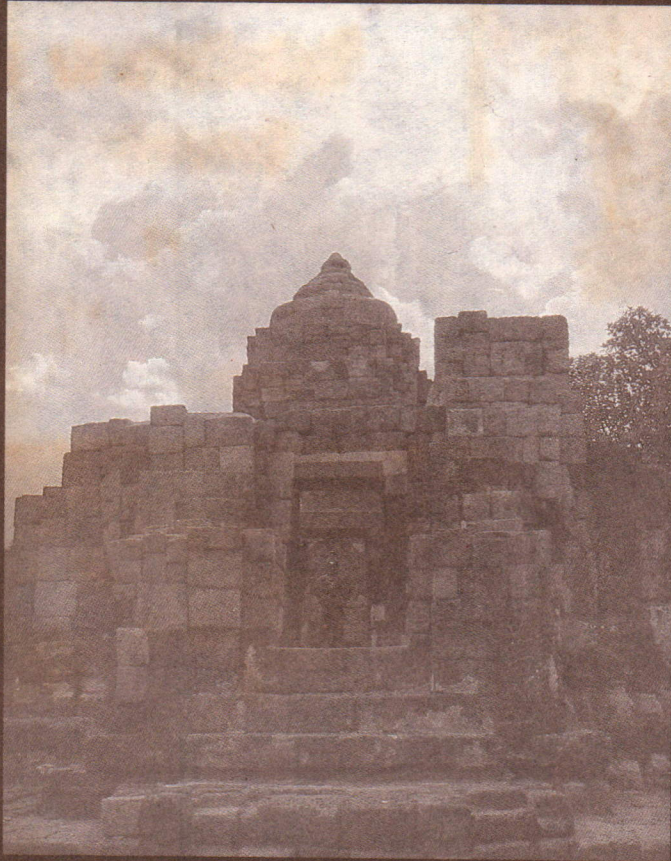

ชุมประตูด้านทิศใต้

สี่เหลี่ยมผืนผ้าเล็ก ๆ เรียกว่า
วิหาร หรือ บรรณาลัย บน
พื้นที่เป็นขานหรือซาลาข้างใน
วางเรียงด้วยแลง ใต้พื้นนั้นลง
ไปเป็นดินลูกรังอัดแน่น เพื่อ
ให้ทุนวิสดุกก่อสร้างซึ่งจะต้อง
เป็นแลง แล้วมีกำแพงแก้วล้อม
รอบอาคารประธานนี้ซึ่งยังมี
ขานเป็นรูปกากบาทนำเข้าสู่
ประตูทางเข้าทางด้านตะวันออก
แล้วก็มาดูอาคารที่ ๒
ใกล้ ๆ กันนั่นเอง อาคารหลัง
นี้ก็หันหน้าไปทางทิศตะวันออก
เช่นกัน วิสดุกก่อสร้างก็เป็นแลง
และไม้ฉาบผิวแลงด้วยปูนเหมือน
กับหลังแรก หลังนี้ก็มีปราสาท
ชุมประตูดุติและระเบียงเหมือน
กันภายในยังเหลือร่องรอยของ
แท่นฐานประติมากรรมเป็น
ระยะ

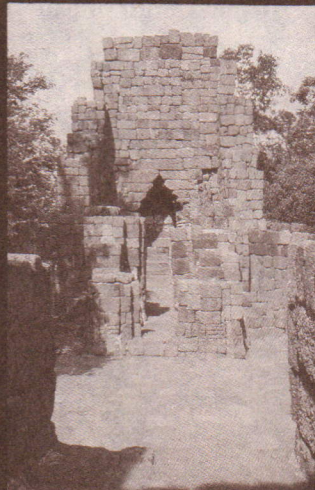
อาคารทั้งสองเรียกกัน
ทั่วไปว่า “ปราสาท” เป็นที่
ประทับของเทพ ไม่ใช่พระราช
วังของพระมหากษัตริย์ แม้จะ
อลังการ ดุมันคงแข็งแรง แต่คน
จริง ๆ อยู่ไม่ได้ มีผังอาคาร

เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าตามคติ
นิยมของฮินดูและพุทธซึ่งเขมร
รับเอามาสร้างเป็นปราสาท
ให้เป็นที่ประทับของพระผู้เป็น
ใหญ่ในจักรวาล

ท่านผู้ฟังคงจะเคยสังเกต
ดูบ้างแล้วว่าศาสนสถานส่วน
ใหญ่ในคติของพุทธพราหมณ์
หรือฮินดู ถือทิศตะวันออก
สำคัญที่สุด (เว้นบางแห่ง เช่น
นครวัด และอื่น ๆ ซึ่งถูกจำกัด
โดยสภาพภูมิประเทศหรือเหตุผล
อื่น ๆ) พระพุทธรูป หรือเทวรูป
องค์ประธานจะหันพระพักตร์
ไปทิศนี้ เป็นมงคลทิศ ด้วยเป็น
ทิศที่พระอาทิตย์โคจรขึ้นจาก
ขอบฟ้า ถือว่าเริ่มต้นดี ชีวิต
จะรุ่งเรือง ฉะนั้นเมื่อเข้าทาง
ซุ้มประตูตะวันออกแล้ว ผู้เข้า
มาบูชาก็จะเดินประทักษิณตาม

ซุ้มประตู หรือ “โคปุระ” ด้านทิศ
ตะวันออก

เส้นทางโคจรของดวงอาทิตย์
จากตะวันออกไปทิศใต้ ตะวันตก
และเหนือ แล้วอ้อมมาสู่ตะวัน
ออกใหม่ แล้วจึงเข้าไปสู่ปรางค์
ประธานเพื่อบูชาเทพประธาน

ตัวปราสาทซึ่งหันหน้าไปยังทิศตะวัน
ออก เป็นที่ประดิษฐานของพระโพธิ
สัตว์อวโลกิเตศวร

ผนังภายในระเบียงด้านทิศเหนือ
มีภาพสลักปูนดำ เป็นรูปบุคคล 4 กร
เข้าใจว่าเป็นรูปพระโพธิสัตว์อวโลกิ
เตศวร

วิหาร หรือ บรรณาลัย ทางด้านทิศ
ตะวันออกเฉียงใต้

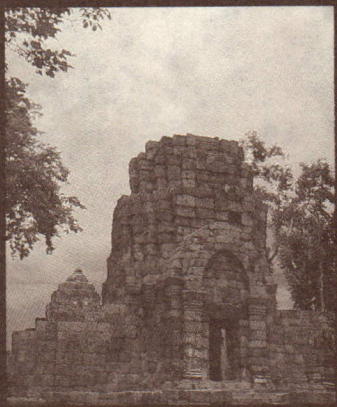

ระเบียงคดด้านทิศเหนือ

มุมหนึ่งในบริเวณปราสาท

โคปุระด้านตะวันออก

โคปุระด้านตะวันตก

ทั้งแบบสถาปัตยกรรม และประติมากรรมที่พบใน บริเวณปราสาท ๒ องค์นี้เป็น ศิลปะแบบ “มายน” สมัย พระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ ระหว่าง พ.ศ. ๑๗๒๐ - ๑๗๘๐

บ้านเมืองสมัยก่อนเป็น เช่นนี้เอง เพราะพื้นที่ที่เป็น ประเทศไทยของเราทุกวันนี้ เป็นชุมทางทางวัฒนธรรมมา

แต่ไหนแต่ไรแล้ว เราจึงผาสน วัฒนธรรมของคนต่างเผ่าพันธุ์ ไม่ว่าจะเป็นมอญ เขมร ลาว จีน และชนกลุ่มน้อยอีกมาก หลายเข้าด้วยกันเป็นวัฒนธรรม เดียว คือ ไทย ได้อย่างสนิท จนไม่มีปัญหาขัดแย้งทางด้าน สังคม การเมือง และศาสนา ในหมู่ประชากรดังเช่นประเทศ เพื่อนบ้านหลายประเทศของเรา

พูดถึงคตินิยมทางศาสนา เราพบว่าปราสาทเมืองสิงห์ เป็นศาสนสถานในศาสนาพุทธ ลัทธิมหายาน เราขุดได้พระ- พุทธรูปนาคปรก พระโพธิสัตว์ อวโลกิเตศวร และนางปรัชญา ปารมิตารวมเป็นชุด “ตรีกาย” คือ กายทั้งสามของพระอาทิ พุทธในลัทธิมหายานมี “นิร- มาณกาย” ทำเป็นรูปพระ- มนุษย์พุทธที่กำเนิดในโลกจริง และเป็นผู้นำธรรมแสดงแก่ มวลมนุษย์ในโลก แต่เสด็จ ปรีณิพพานแล้ว “สัมโภคกาย” ในรูปพระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร ผู้คุ้มครองโลก และ “ธรรม- กาย” เป็นรูปนางปรัชญา ปารมิตา คือ **สัจธรรม** ซึ่งยัง คงอยู่ในปัจจุบัน

ในส่วนที่เป็นรูปธรรม นอกไปจากตัวปราสาท กำแพง คูน้ำ และคันดินแล้ว ยังพบ ชิ้นส่วนและโบราณวัตถุประเภท ต่าง ๆ อีกพอสมควร เป็นต้นว่า พระพุทธรูป เทวรูป ยอดปรางค์ กลีบขนุน บราลี และหินบดซึ่ง ทำจากหินทราย แล้วยังมีลวดลายปูนปั้นงาม ๆ อีกหลายชิ้น บางชิ้นรูปลักษณะเหมือนแบบ ทวารวดี มีเครื่องถ้วยชามเคลือบ และไม่เคลือบ ตะคันดินเผา

(เผาเครื่องหอม/กำยาน) เครื่อง มือโลหะที่ใช้ในการก่อสร้าง ลูกปัด และขวานหินขัด นอกจากนั้นยังมีถ้วยชามเคลือบอีก ที่เป็นแบบเขมร และของจีน ๆ เป็นเคลือบเขียวเซลาดอม และ เคลือบสีขาวที่เรียก “ชิงไป” ของราชวงศ์ซ่งหรือซ้อง (พุทธ- ศตวรรษที่ ๑๖-๑๗) จนถึง เครื่องเคลือบสมัยราชวงศ์หมิง หรือเหมิง (พุทธศตวรรษที่ ๒๐- ๒๒) เป็นหลักฐานที่พอแสดง ได้ว่าบริเวณนี้เป็นแหล่งชุมชน ต่อเนื่องกันมาหลายสมัยจน ปัจจุบัน

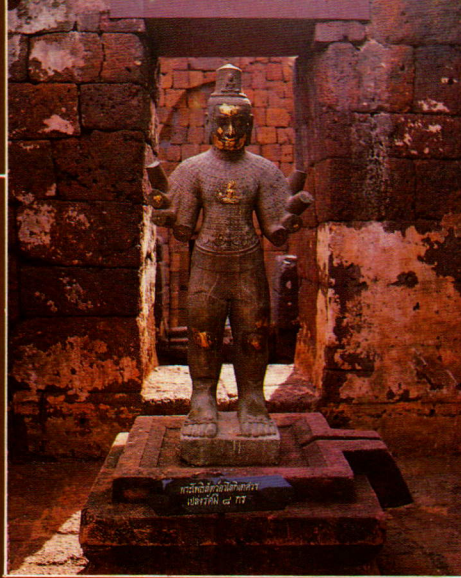
ท่านผู้อ่านคงจะเห็นแล้ว ว่าบริเวณที่เป็นปราสาทเมือง สิงห์และโดยรอบนั้นมีความ เป็นมาหลายยุคหลายสมัย นัก วิชาการเองก็ยังหาข้อมูลหลาย อย่างยังไม่พบ เช่น ที่มาของ “เมืองสิงห์” ว่าเมืองสิงห์ใน จารึกปราสาทพระขรรค์ใน กัมพูชานั้นอยู่ที่ไหน และหาข้อ นี้ไม่พบในทำเนียบศักดินาสมัย กรุงศรีอยุธยา จนถึงสมัย รัตนโกสินทร์แล้วจึงปรากฏ ชื่อนี้ว่า เป็นเมืองด่านเล็ก ๆ ขึ้นอยู่กับเมืองกาญจนบุรี แต่ ถูกยุบเป็นตำบลในสมัยรัชกาล ที่ ๕ เป็นต้นมา

ท่านผู้อ่านที่เคารพ สุด ท้ายนี้คณะอนุกรรมการมรดก ของชาติ ในคณะกรรมการ เอกลักษณะแห่งชาติ ใคร่ขอ เชิญชวนท่านไปชมความงาม ของอุทยานประวัติศาสตร์ ปราสาทเมืองสิงห์ ด้วยสายตา ของท่านเอง ผลที่ได้รับคงคุ้มค่า กับเวลาที่ท่านต้องเสียไปอย่าง แน่นนอน

ปราสาทเมืองสิงห์
จังหวัดกาญจนบุรี

ภาพ ชมภูภา หงษ์สุวรรณ

พระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร

ชุมประตู่ทางเข้า หรือที่เรียกว่า “โคปุระ” ด้านทิศตะวันตก

ทิวทัศน์ริมน้ำแควน้อย

คันดิน เมื่อขุดตัดเพื่อตรวจดูชั้นดิน
พบหินรูปลักษณะประหลาด น่าทำสวนหินจริง ๆ

อ่านประวัติสถานการศึกษาของประเทศอินเดียในหนังสือ ได้พบแหล่งศึกษาที่ลือชาปรากฏ คือ มหาวิทยาลัยตักกสิลา อันเป็นสถานศึกษาของพระราชผู้ครองแคว้นโกศลของหมอชีวกแพทย์ประจำพระองค์พระพุทธเจ้า และมหาโจรอกุติมาล เป็นต้น แห่งหนึ่ง, มหาวิทยาลัยนาลันทา อันเป็นมหาวิทยาลัยพุทธศาสนาแห่งแรกของโลก ซึ่งพระเจ้าอโศกมหาราชทรงอุปถัมภ์แห่งหนึ่ง และมีอีกแห่งหนึ่งที่ได้ไปพบมา คือ “**ศานตินิเกตัน**” เป็นที่ตั้งมหาวิทยาลัยธรรมชาติ ในจังหวัดพีร์ภูมิ แขวงเบงกอล ตะวันตก ท่านมหาศรกีวีรพินทรนาถ ฐากูร์ บิดาของท่าน คือ ท่านมหาศรกีเพนทรนาถ) เป็นผู้จัดตั้งเมื่อราว ๑๐๐ ปีล่วงมาแล้ว

ศานตินิเกตัน มีความหมายว่า “**แหล่งสงบ**” เป็นที่ตั้งมหาวิทยาลัย**วิศวภารติ** เป็นมหาวิทยาลัยธรรมชาติ มีที่นั่งเรียบบนสนาม ได้ร่มไม้ กลางทุ่ง และริมลำธาร ผู้สร้างมุ่งหมายให้นักศึกษามีชีวิตอยู่กับธรรมชาติ และรักธรรมชาติ นักศึกษามีโอกาสได้ฟังเสียงน้ำไหลและนกร้อง มองเห็นดวงอาทิตย์ยามรุ่งอรุณ ดวงจันทร์ยามทอรัศมี มีกระแสมพัด รมเย็น เหมือนหนึ่งนั่งอยู่ท่ามกลางอุทยานอันไม่มีราติ การศึกษาในวงล้อมธรรมชาติเช่นนี้ ช่วยฟอกนักศึกษาศึกษาให้ได้รับความไม่มีมลทินในดวงใจ ไม่มีวิทยาศาสตร์ปรุงแต่งจิตใจให้ลุ่มหลง ก่อ

ให้เกิดความรักธรรมชาติและรักธรรมชาติอันเป็นที่เกิดของตน

ออกจากเมืองไทยเมื่อปลายเดือนกุมภาพันธ์ มีผู้แนะนำให้เดินทางไปดูมหาวิทยาลัยธรรมชาติ แห่งนี้

การเดินทางไปศานตินิเกตัน ขึ้นรถไฟสายอินเดียตะวันออก จากโฮวราห์สถานใหญ่ เมืองกัลกัตตา สิ้นเวลาราว ๓ ชั่วโมง ถึงสถานีพลประทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ กัลกัตตาเป็นระยะทาง ๔๗ ไมล์

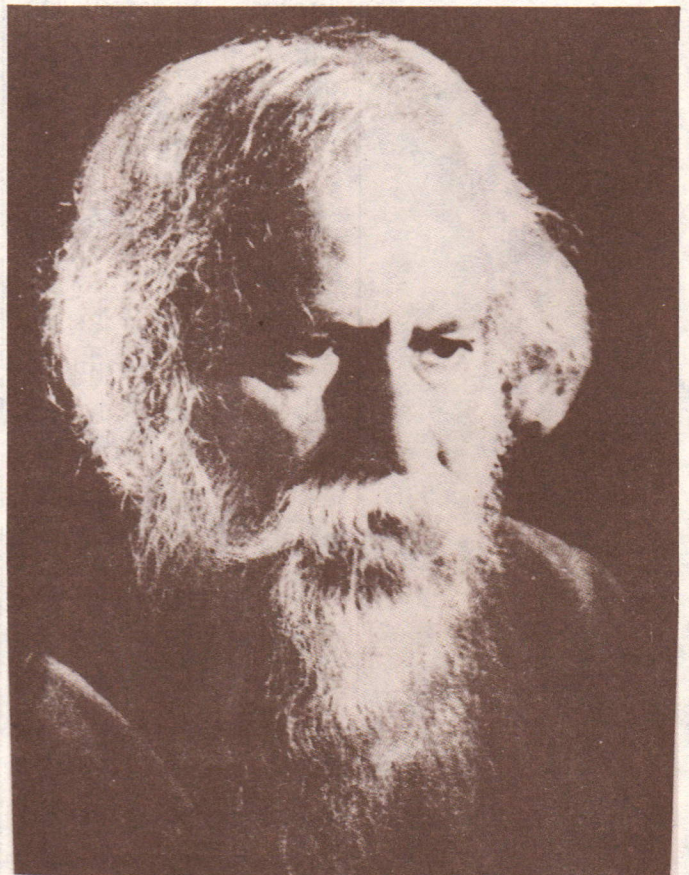
พาหนะจากสถานีพลประทางไปยังศานตินิเกตัน มีรถประจำทาง และสามล้อแบบแขกวิ่งไปตามถนนใหญ่ด้านเหนือ บางตอนลาดยางแล้ว แต่ยังมีฝุ่นตลบอยู่บ้างเป็นบางตอน ข้างทางผ่านป่าไม้ไผ่ ป่ามะม่วง และป่าไม้รังเป็นระยะ มองไปข้างหน้าเห็นภาพเว้งกว้างเป็นทุ่งนาใหญ่กว้างสุดลูกตา รถวิ่งไปประมาณ ๔๐ เส้น ข้างซ้ายมือมีสุ่มทุมพุ่มไม้ เป็นหลืบสูงบ้างต่ำบ้าง ข้างขวาเป็นทุ่งนากว้าง มีตัวตึกตั้งเป็นหย่อม มีต้นตาลขึ้นสลับกับต้นไทรเป็นบางตอน มองออกไปไม่เห็นมีสิ่งใด นอกจากความว่างและขอบฟ้า

เมื่อไปถึงมหาวิทยาลัย วันที่ ๑๓ เมษายน ตรงกับวันเกิดของท่านผู้ก่อตั้ง (ท่านมหาศรกีเพนทรนาถ ฐากูร์) บริเวณศานตินิเกตัน มีผู้คนคราคร่ำ มีนักศึกษาจากทิศทางต่าง ๆ มาประชุมร่วมฉลองงานนี้ ใช้เวลา ๒ วันศึกษาดูความเป็นไปของแหล่งวิทยาการและความสงบที่เราปรารถนา

มหาวิทยาลัย ธรรมชาติ

ศาสตราจารย์ เสฐียร พันธรังษี

ท่านมหาศรกีเพนทรนาถ ฐากูร์

Prabir vanath Tagore

มีความเป็นมาอันควรบันทึกไว้ให้ปรากฏ เพื่อประโยชน์แก่ผู้เฝ้าศึกษาและสันติธรรม

บริเวณสถานดินเกตุตัน เริ่มขึ้นบนเนื้อที่แต่เดิมราว ๑๕ ไร่ มีต้นไม้ขึ้นคลุมอยู่ ๒ - ๓ ต้น ท่านมหาศรีเทพพนธนาถ มาขอซื้อไว้จากชาวบ้านแถบนั้น ด้วยมุ่งหมายจะให้เป็นที่พักเพื่อหาความสงบของตนในยามชรา และเพื่อให้เป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ตามธรรมชาติของผู้เฝ้าศึกษา

เมื่อได้กรรมสิทธิ์ที่ดิน ท่านเทพพนธนาถตั้งอาศรมขึ้นหลังหนึ่ง ให้ชื่อว่า “**สถานดินเกตุตัน**” มีความหมายว่า “**แหล่งสงบ**” เป็นสถานที่ควรแก่การทำจิตใจให้สงบโดยสมาธิเป็นเบื้องต้น เพื่อเป็นที่พักของผู้เฝ้าประโยชน์ของการหลีกออกจากหมู่ มาแสวงหาสันติและสัจธรรม

อาศรมหลังนั้น มี ๒ ชั้น ยังคงสภาพอยู่ เดิมนั้นถูกตัดแปลงเป็นที่รับแขกผู้ไปมา นับเป็นตึกศิกรโบราณที่สุด กว่าตึกอื่น ในบริเวณสถานดินเกตุตัน

ท่านมหาศรีเทพพนธนาถ เป็นชาวเบงกอลตะวันตก เกิดในตระกูลพราหมณ์ ได้เล่าเรียนในเมืองใหญ่ ๆ ของอินเดียหลายแห่ง แต่จิตใจเฝ้าสงบ ใครจะหลีกจากหมู่อยู่เป็นนิจ เคยเห็นการศึกษาของเด็ก ๆ ในชนบทที่ไม่มีใครเอาใจใส่ ท่านตั้งใจไว้ตั้งแต่แรก จะหาทางช่วยเหลือเด็กเหล่านั้น ท่านมีความเห็นว่า การศึกษาภายในเมือง เด็กไม่ได้รับความจริง

ถ่ายภาพร่วมกับมฤณาลินีเทวี ศรีภริยาของท่าน

จากธรรมชาติ เสื่อมค่าทางจิตใจลงไปทุกวัน ในที่สุดจะไม่รู้จักความจริงของโลกียะและสัจธรรมของโลกอันเป็นชั้นยอด

ครั้งมีอาศรมเป็นที่พักสงบ ท่านจึงถือเอาเป็นที่อาศัยถาวร ท่านเก็บเอาเด็กชาวบ้านใกล้เคียงมาสั่งสอนภายในอาศรม ซึ่งขยายขอบเขตออกไปทีละน้อย มีความร่มเย็นเพิ่มมากขึ้น มีต้นไม้ชานาชนิด ปลูกต่อเติมกันขึ้นมาเป็นระเบียบทุกฤดูฝน กุลบุตรกุลธิดาจากสถานที่ จากตำบลและจากแคว้นต่าง ๆ พากันเดินทางมาศึกษา

อยู่ในป่าแห่งนี้ เวลาปัจจุบันที่ได้ไปพบ มีนักศึกษาต่างชาติจากประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก เดินทางมาอาศัยอยู่ในราวไพรแห่งสถานดินเกตุตัน เป็นจำนวนมาก

ตามคำเล่าของท่านมหา กวีเชอร์รพินธนาถ เกี่ยวกับบิดาของท่านมีดังนี้ : เมื่อท่านยังเป็นเด็กเล็กอยู่ บิดาชอบออกจากเมืองกัลกัตตาเดินทางมาทางที่ดินแห่งนี้ มองเห็นเป็นแหล่งสงบห่างจากหมู่บ้าน มองเห็นความว่างและขอบฟ้าอันหาที่สุดมิได้ ก็ได้รับความพอใจจึงขอซื้อจากชาวบ้านไว้ด้วยความประสงค์ดังกล่าว เวลาว่าง

งานในเมืองกัลกัตตา ท่าน
รพินทรนาถต้องติดสอยห้อยตาม
บิดามาเที่ยว ในบริเวณที่ว่าง
เหล่านี้ บิดาเคยแสดงความ
ประสงค์จะจัดเป็นที่พักหาความ
สงบสงัด และจัดเป็นที่ศึกษา
ของกุลบุตรกุลธิดาในหมู่บ้าน
ใกล้เคียง เพื่อให้คนเหล่านั้นได้
เห็นธรรมชาติ เพราะเมื่อเห็น
ธรรมชาติแล้ว ก็จะมีมองเห็น
ชีวิตได้

ครั้นบิดาสิ้นชีพ ท่านมหา
กวีรพินทรนาถดำเนินตามรอย
ของบิดา จัดซื้อที่ดิน ขยาย
บริเวณสถานดินเกตัน ประกาศ
ตั้งเป็นโรงเรียนเมื่อ พ.ศ.
๒๔๔๔ ดำเนินงานมาตาม
ความประสงค์เดิมของบิดา ท่าน
อุทิศเวลาและชีวิตทั้งหมดให้แก่
สถานศึกษาแห่งนี้ พ่อแม่ใน
วรรณะต่าง ๆ กัน ส่งบุตรธิดา
เข้าไปศึกษาเพิ่มจำนวนมาก
ขึ้น ต่อมาท่านประกาศจุด
ประสงค์ของสถาบัน สถานดิ
นเกตัน เริ่มมีอาจารย์ดี และ
นักเรียนดี เป็นที่รู้จักกันแพร่หลาย
ไปในชมพูทวีป เวลาล่วงมาถึง
พ.ศ. ๒๔๖๔ เท่ากับ ๒๐ ปี
ตั้งแต่เริ่มตั้ง ท่านมหา
กวีรพินทรนาถ ก็ประกาศจัด
สถาบันนี้ ขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย
ชื่อ “วิศ्वภารติ”

วันเปิดมหาวิทยาลัย ท่าน
ประกาศแก่ผู้มาประชุมร่วมกัน
ว่า “ข้าพเจ้าตั้งโรงเรียนมา ๒๐
ปี กล่าวตามความจริง ข้าพเจ้า
ไม่เคยเป็นครู ไม่มีความชำนาญ
การฝึกสอนเด็ก เช่นครูที่เคย
เล่าเรียนวิชาครู แต่ธรรมชาติ
เป็นครูช่วยสอนข้าพเจ้า ยุให้
ข้าพเจ้าทำงานครูได้สมหวัง”

“ข้าพเจ้ามีความรู้สึกว่
มนุษย์เรา จริงอยู่ ต้องมีการ
ศึกษา ถือเอาโรงเรียนเป็นเครื่อง
กรุยทางดำเนินชีวิต แต่การ
ศึกษาที่มนุษย์ได้รับมาจาก
โรงเรียน ยังเป็นที่สองรองจาก
การศึกษาจากธรรมชาติ ธรรม
ชาติสอนให้มนุษย์มีความเป็นอยู่
อย่างธรรมดาสามัญได้ ธรรม
ชาติสอนให้มนุษย์รักใคร่เป็น
มิตรสหายกันได้”

“ตั้งแต่ข้าพเจ้าเป็นเด็ก
ยังจำภาพภายในห้องเรียนได้
ภาพครูอาจารย์กำลังยืนบรรยาย
ภาพการเรียนวิชาไวยากรณ์
วิชาคำนวณ ฯลฯ รู้สึกว่าไม่ใช่
ภาพของการสอน ไม่ใช่การ
ศึกษาที่ช่วยให้เด็กรู้จักตัวเอง
ตามธรรมชาติ การศึกษาที่หยิ
บยื่นให้แก่เด็ก ไม่ใช่การศึกษา
ทางใจ ทุกอย่างเป็นวัตถุไป
หมด”

“เมื่ออายุ ๔๐ ปี คิดตก
จะเสียสละออกมาสู่หมู่ที่สงบ
สงัด แม้ข้าพเจ้าจะลืมิวิชา
ไวยากรณ์ และวิชาคำนวณมา
จนหมดแล้วก็ดี แต่ข้าพเจ้า
ตกลงใจ สั่งสอนเด็กด้วยวิธีใหม่
มั่นใจว่าได้ค้นพบวิชาสอนอย่าง

ใหม่ ไม่ใช่เป็นการสอนด้วยวิชา
คำนวณ และวิชาไวยากรณ์
อย่างที่เคยมา วิธีการสอนของ
ข้าพเจ้าอาจเป็นวิธีลึกลับอัน
หนึ่ง ที่จะช่วยให้เด็กทั้งหลาย
มีความสุขใจต่อไปได้”

“ข้าพเจ้าพยายามสอน
ให้เด็กรู้จักธรรมชาติ ชีวิต
ประจำวัน กฎเกณฑ์ของมัน
และความงดงามของธรรมชาติ
ที่มีความสัมพันธ์กับความเป็น
อยู่ นี่คือการ”

ท่านมหา กวีรพินทรนาถ
ฐาгур์ ถือหลักสำคัญว่าการ
ศึกษาที่สำเร็จผลด้วยดี เด็ก
ต้องเมตตากรุณาต่อกัน ต้อง
รู้จักความจริงของธรรมชาติ
เป็นรากฐาน หากไม่เด็กจะนำ
การศึกษาที่ได้รับเอาไปทำ
ประโยชน์แก่ชุมชนไม่ได้

เท่าที่ได้เห็นในวันไป
ถึง ภายในบริเวณสถานดินเกตัน
หรือภายในมหาวิทยาลัยวิศ
วภารติ มีการศึกษา เช่นเดียว
กับการศึกษาของโลกภายนอก
มีโรงเรียนสาธิตเป็นเบื้องต้น
มีวิทยาลัยรองรับเป็นที่สุด มี
เด็กตั้งแต่อายุ ๖ ขวบ ถึง ๑๗ -
๑๘ ส่วนมากเรียนกันอยู่ใต้
ต้นไม้ บางกลุ่มเรียนอยู่กลาง

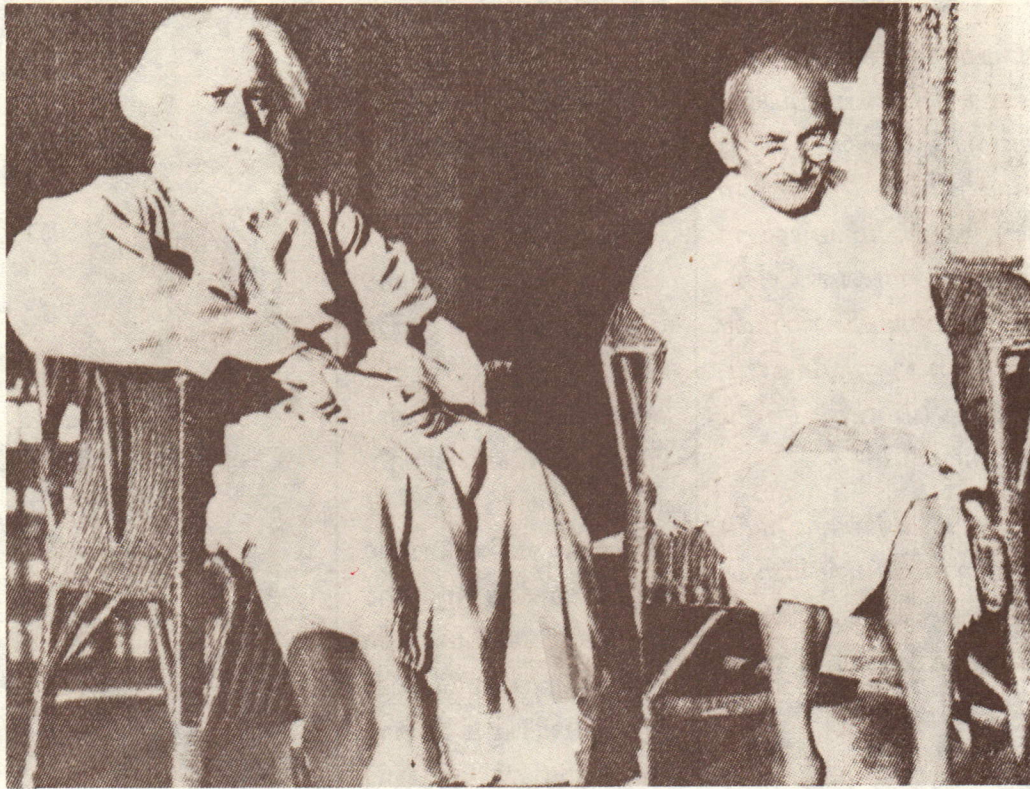
ท่านมหา กวีรพินทรนาถ ฐาгур์ ถือหลักสำคัญว่า

การศึกษาที่สำเร็จผลด้วยดี

เด็กต้องเมตตากรุณาต่อกัน

ต้องรู้จักความจริงของธรรมชาติเป็นรากฐาน

หากไม่เด็กจะนำการศึกษาที่ได้รับไปทำประโยชน์แก่ชุมชนไม่ได้

ระพีพรนาถ ฐากรณ์ ถ่ายร่วมกับมหาตมะคานธี เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๓

“มนุษย์ทุกคนต้องการความสว่าง
เป็นทางเดินแห่งชีวิตของตน
ความสว่างเป็นเครื่องมือส่องให้เห็นความมืด
และทำลายความมืดทั้งหลายด้วย
เพราะฉะนั้น
ความสว่างจึงเป็นเครื่องหมายภายในของมนุษย์”

แจ้ง บณสนามหญ้า และบน
แผ่นอิฐ แผ่นหิน ซึ่งชนจาก
ภูเขา มาวางไว้ตามโคนไม้ และ
ตามที่ว่าง นักเรียนทำคำตอบ
ของตนได้ไม่ว่าที่ใด ใครจะไป
เลือกนั่งตอบที่ไหนไม่มีข้อห้าม
และไม่มีผู้คอยควบคุม นักศึกษา
ต้องใช้เกียรติยศของตนควบคุม
ตนเอง บางครั้งเห็นนักศึกษา
ขึ้นไปนั่งอ่านตำราบนคาบไม้
ทำคำตอบสอบไล่ของตนก็มี

ก่อนแสดงภาพทั่วไปใน
บริเวณมหาวิทยาลัย ขอเล่าถึง
ชีวิตของอาจารย์ชาวจีนคนหนึ่ง
ที่มาช่วยสร้างมหาวิทยาลัย
แห่งนี้ และอาจารย์ชาวยุโรป
อีกคนหนึ่ง

อาจารย์ตันยูนชวน

อาจารย์ชาวจีน เคยเป็นอาจารย์

ผู้ควบคุมจินาภวัน สถาบัน

การศึกษาระหว่างจีน - อินเดีย

เคยสอนวิธีให้การศึกษาแก่เด็ก
ภายในศาสนาตันตันว่า “การ
ศึกษานั้น ไม่มุ่งบรรทุกวิชาแก่
เด็กจนล้นสมอง” ข้อนี้ ครูบา
อาจารย์ระแวดระวังมาก ต้อง
พยายามคอยช่วยให้เด็กได้รับ
การศึกษาตามสบายไปกับ
ธรรมชาติ อนุญาตให้เด็กเดิน
ทางไปสู่อากาศบริสุทธิ์ตาม
ริมแม่น้ำ กลางทุ่งนา ป่าโปร่ง
และตามเชิงเขา และโดยลำพัง
ในกลุ่มของตนเองหรืออาจมี
ครูบาอาจารย์ควบคุมเป็นครั้ง
คราว ในกลางคืนเดือนหงาย
มีครูบาอาจารย์พานักศึกษา
ออกเดินไปดูธรรมชาติเป็นกลุ่ม
บางหมู่ร้องเพลงและเล่านิทาน
สู่กันฟัง ครูบาอาจารย์อาศัย
อยู่บนตึกเดียวกับนักเรียน ทั้งนี้
มิใช่เพื่อคอยควบคุม แต่ต้องการ
อยู่ร่วมกัน ให้เห็นความเสมอ
ภาคกัน

อาจารย์ชาวยุโรปอีกคน
หนึ่ง ชื่อ เพียร์สัน วันหนึ่งขณะ
สอน มีนักเรียนเต็มห้องทุกคน
ตั้งใจเรียนด้วยดี แต่ขณะนั้นมี
เสียงนกร้องดังลอดมาทาง
หน้าต่าง พอนักเรียนได้ยินนก
ร้องก็บอกครูให้หยุดฟังเสียง
ไพเราะของนก ครูต้องหยุดสอน
และหยุดไปจนกระทั่งนกนั้นบิน
จากไป นายเพียร์สันบันทึก
รับรองไว้ว่า ดูเหมือนเด็กจะ
เข้าใจภาษาของนก และรู้ความ
เป็นไปของธรรมชาติ และเสียง
ร้องที่มีทำนองเป็นดนตรีของ
ชีวิตได้หมดส่วน นายเพียร์สัน
เองก็รับว่า ตนเองตั้งแต่นั้นมา
ก็ได้ความรู้สึกใหม่ ฟังเสียง
นกร้องครั้งไร ก็ได้ความรู้สึก
และความเข้าใจใหม่ ๆ ซึ่งไม่

เคยเกิดแก่ตนเองมาแต่ก่อน

บรรยากาศโคจร และภายในสถานดินิเกตัน มีแต่เรื่องของจิตใจ ไม่มีวัตถุและวิทยาศาสตร์อันใดมาเจือปน ท่านมหาภีรพินทรนาถ ฐาจารย์ ผู้กอบกู้สถาบันนี้ เป็นนักศิลปะและนักอักษรศาสตร์ เป็นนักปราชญ์ นักธรรมชาติ และมันอยู่ในพรหมจรรย์ ท่านไม่ติดใจในศาสนาใด นิกายใด ที่สถาบันสถานดินิเกตัน มีนักศึกษาหลายวรรณะ หลายชาติ หลายศาสนา และนิกาย เดินทางมาจากคามนิคม บ้านเมืองน้อยใหญ่ต่างกัน ท่านไม่บังคับใครว่าผู้ใดจะนับถือศาสนาของตนอย่างไร ท่านสั่งสอนศิษย์ของท่านว่า มนุษย์ทุกคนต้องการความสว่าง เป็นทางเดินแห่งชีวิตของตน ความสว่างเป็นเครื่องมือส่องให้เห็นความมืด และทำลายความมืดทั้งหลายด้วย เพราะฉะนั้น ความสว่างจึงเป็นเครื่องหมายภายในหน้าของมนุษย์

สถานดินิเกตัน มีวิหารเป็นที่กราบไหว้สาธยายมนต์สำหรับนักศึกษาอยู่แห่งหนึ่ง ภายในไม่มีรูปเปรียญหรือรูปเคารพของศาสนาใด ไม่มีเครื่องหมายว่าเป็นสถานที่เคารพของศาสนาไหน มีเพียงแท่นบูชาเปล่า ท่านมหาศรีเทเพนทรนาถ ผู้ก่อตั้ง เคยกล่าวต่อหน้าคนทั้งหลายว่า บนแท่นที่บูชานี้มีพระเจ้า ซึ่งเรายังไม่สามารถเห็นได้ด้วยนัยน์ตา ประดิษฐานเป็นที่กราบไหว้บูชา การบูชา การสาธยายมนต์และการเพ่งพินิจถึงพระเจ้าองค์นั้น ซึ่งอาจเป็นพระผู้สร้างหรือรักษาโลก

นี้ไว้ก็ได้ ย่อมเป็นผลให้เราได้รับความหมจดจดทางใจ ได้รับความศานธรรมและความเป็นมิตรต่อมวลมนุษย์ทั้งโลก

ปูชนียสถานที่สถานดินิเกตัน เปิดกว้างให้แสงสว่างส่องเข้าไปต้องทุกมุมทุกด้าน มองเข้าไปเห็นแต่ความว่าง ผู้เข้าไปบูชาสาธยายมนต์ไม่ได้เห็นอะไร อย่างดีที่สุดคือดอกไม้ นอกนั้นมีแต่แสงสว่างและความว่าง สังเกตเห็นว่าภายในสถาน

ถ่ายเมื่ออายุ ๗๐ ปี ขณะที่แสดงภาพเขียนของท่านเองในมหานครนิวยอร์ก

ที่นี้สงบเรียบเกือบจะทำให้เกิด
วังเวง เวลาที่เงียบที่สุดและวังเวง
ที่สุดภายในบริเวณศาลาตินิเกตัน
มี ๒ เวลา คือ เวลารุ่งอรุณ
ดวงอาทิตย์ส่องแสงขึ้นเหนือ
ขอบฟ้าเวลาหนึ่ง และเวลา
สายัณห์ ดวงอาทิตย์อัสดงคด
ทอดแสงลงสู่ขอบฟ้าตะวันตก
เวลาหนึ่ง ทั้งสองเวลานี้เป็น
เวลาราบไหว้บูชาสารยาย
มนต์ของนักศึกษา

พิธีประชุมสารยายมนต์
ในเวลาเช้าที่ได้เห็น นักศึกษา
ทุกวรรณะ ทุกชาติ และศาสนา
ครูบาอาจารย์ทุกคนมาร่วม
ชุมนุมกัน พอเห็นดวงอาทิตย์
ขึ้นราง ๆ มาทางขอบฟ้าตะวัน-
ออก ทุกคนพากันไปสู่วิชานิย-
สถานหรือวิหารแห่งแสงสว่าง
ที่กล่าวข้างต้น เริ่มสารยาย
มนต์ภาษาสันสกฤต มีดนตรี
คลอ เสร็จแล้วอาจารย์ผู้ใหญ่
คนหนึ่งแสดงสุนทรภคธาตุที่
ประชุม ข้อความในสุนทรภคธาตุ
ไม่มีอะไรมาก เป็นคำสอนให้
มองเห็นความสุขสงบทางใจ
แสงสว่างอันใดจะมีอยู่ในโลก
ไหนนั้น จะเสมอเหมือนเท้า
แสงสว่าง คือ ปัญญานั้นย่อม
ไม่มี

ในราตรี ศาลาตินิเกตัน

ระพินทรนาถ รฐาจารย์ เมื่อวัยชรา

ไม่มีศัพท์สำเนียงใด นอกจาก
เสียงนกร้อง เสียงลมพัด และ
ใบไม้ไหว ทำให้มองเห็นภาพ
ต่าง ๆ ได้ รวมทั้งภาพความเป็น
อนันตกาลแห่งสากล

เวลาเพียงหนึ่งราตรีกับ
สองวัน ได้เยี่ยมหอนักศึกษา
ของมหาวิทยาลัยวิศวกรรมติ

ในบริเวณศาลาตินิเกตัน ที่เป็น
ส่วนสำคัญ มีดังนี้

๑. ปาถกวัน ได้แก่ โรง-
เรียนชั้นประถม
๒. ศึกษาภวัน ได้แก่
วิทยาลัย
๓. วิทยาภวัน ได้แก่ มหา
วิทยาลัย
๔. จินาภวัน ได้แก่ หน่วย
ศึกษาวัฒนธรรมจีน - อินเดีย
๕. กาลาภวัน ได้แก่
หน่วยศึกษาศิลปกรรม
๖. สังคิตภวัน ได้แก่
หน่วยศึกษาดนตรีและพ้องรำ
๗. รพินทรภวัน ได้แก่
พิพิธภัณฑ์และสถาบันเกี่ยวกับ
เรื่องของตระกูลพินทรนาถ
๘. ฟีนาภวัน ได้แก่ หน่วย

ในราตรี ศาลาตินิเกตันไม่มีศัพท์สำเนียงใด
นอกจากเสียงนกร้อง
เสียงลมพัดและใบไม้ไหว
ทำให้มองเห็นภาพต่าง ๆ ได้
รวมทั้งภาพความเป็นอนันตกาลแห่งสากล

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์แห่งนี้..
เกลาคิดใจที่มีดมน
ให้ได้พบแสงสว่าง
และความสงบสดอันเป็นอนันต์

ศึกษาฝ่ายตะวันตก

๙. อินทิดวัน ได้แก่ หน่วย
ศึกษาฝ่ายภาษาอินดี

๑๐. วินยาวัน ได้แก่
สถาบันฝึกหัดครู

๑๑. กรันธนิภาค ได้แก่
หน่วยการพิมพ์

หอศึกษาเหล่านี้ มีสาขา
แยกออกไปตามชนบทใกล้เคียง
เพื่อช่วยเหลือการศึกษาและ
อุตสาหกรรมภายในครอบครัว
ที่ไม่มีทุนรอนจะเดินทางเข้า
มาเล่าเรียนในสถานใดก็ได้
เฉพาะหน่วยการพิมพ์ตั้งเป็น
ศูนย์กลางไว้ที่เมืองกัลกัตตา
มหาวิทยาลัยมีนิตยสารประจำ
ชื่อ Vista Bharati News
ออกเป็นภาษาอังกฤษ อินดี
และเบงกาลี

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ณ ตำบลพลปุระ ในจังหวัด
พิรุณมีแห่งนี้ เป็นสถาบันมี
เอกลักษณ์ประกอบอยู่หลาย
ประการ เบื้องต้นเป็นมหา-
วิทยาลัย รวมวัฒนธรรมของ

ชาวชมพูทวีปไว้เป็นปีกแผ่น
อวดแก่โลกได้ รองลงมาเป็น
สถาบันการศึกษาศูนย์กลาง
วัฒนธรรมของชาวบูรพาทั้งสัน
อีกอย่างหนึ่ง เป็นตัวอย่างมหา
วิทยาลัยของโลก เป็นสถานที่
ยังโลกทุกทิศให้มารวมกันอยู่
เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้โดย
ทางจิตใจ และมีเอกลักษณ์ที่
ไม่มีที่ใดเหมือนอีกอย่างหนึ่ง
คือ เอกลักษณ์แสดงความเป็น
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เกลา
จิตใจที่มีดมนให้ได้พบแสงสว่าง
และความสงบสดอันเป็นอนันต์

นักศึกษาไทย ที่ได้รับ
การศึกษา สำเร็จไปจากมหา
วิทยาลัยธรรมศาสตร์แห่งนี้ เท่าที่
รู้ในขณะเขียนนี้ มีอยู่ ๓ คน คือ
อาจารย์ กรุณา กุศลาลัย,
รศ.ดร.ฉัตรสุมาลย์ กบิลสิงห์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ
อาจารย์ สิงหน คำขาว แห่ง
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นอกนั้น
ยังไม่ทราบว่ามีใครอีก

พอใจให้สุข

แม้มิได้เป็นดอกกุหลาบหอม

ก็จงยอมเป็นเพียงลดขาว

แม้มิได้เป็นจันทร์อันสกา

จงเป็นดาวดวงแจ่มแอร่มตา

แม้มิได้เป็นหงส์ทะนงศักดิ์

ก็จงรักเป็นโนรีที่หรรษา

แม้มิได้เป็นน้ำแม่คงคา

จงเป็นธาราใสที่ไหลเย็น

แม้มิได้เป็นมหาหิมาลัย

จงพอใจจอมปลวกที่แลเห็น

แม้มิได้เป็นพระจันทร์เพ็ญ

ก็จงเป็นวันแรมที่แจ่มจาง

แม้มิได้เป็นต้นสนระหง

จงเป็นพงอ้อสะบัดไม่ขัดขวาง

แม้มิได้เป็นนุชสุดสะอ

จงเป็นนางที่มีไขไรรักดี

อันจะเป็นสิ่งใดไม่ประหลาด

กำเนิดชาติดีทราตามวิถี

ถือสันโดษทำประโยชน์ในชีวิ

ให้สมที่เกิดมาน่าชมเอย

ระบุปะนี นาคกรรพ

● ผงเข้าตา ●

คิดอย่างฝรั่งคิด
ทำตัวไม่เป็นไทย
ความเจริญจรัสแสง
ของดีที่เลศล้า
เครื่องมือหรือเครื่องใช้
ของนอกนั้นแหละเท
ทำตัวให้เป็นற்
ทุกอย่างจึงลงเอย
เพลงไทยก็เพลงเข
ต้องฟังเพลงற்
คิดอย่างฝรั่งคิด
ชีวิตวิญญานไทย
มองหาก็กไม่เห็น
เขี่ยผงที่เข้าตา

คือฟุดฟิดและฟอไฟ
นั่นคือวัฒนธรรม
คือเรื่องแรงและรวยร่ำ
ต้องเมตอินยู.เอส.เอ.
คิวไลซ์หรือโก้เก๋
ถ้าของไทยบัลลียเข
ตั้งแต่ซื้อไปเขี้ยวเหว
ว่าเอาอย่างฝรั่งดี
เอ็งเจิงเจยทั้งตาปี
ถึงเช็กซีลบีมีใจ
ต้องฟุดฟิดและฟอไฟ
จึงขายถูกเป็นธรรมดา
ความเป็นจริงประจันหน้า
ออกเสียที่เกิดเพื่อนไทย

เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์

“เพื่อชีวิตที่ดีขึ้น”

ข้าวโพดฝักอ่อนกำลังเฟื่อง

ชาคริต จุลกะเสวี

ท่านผู้อ่าน “วารสารไทย” เชื่อไหมครับว่าในสมัยก่อนนั้นแทบจะไม่มีใครรู้จักเลยว่า “ข้าวโพดฝักอ่อน” นั้นมันเป็นผักที่กินได้อร่อย และนิยมกินกันมากทั่วโลกอย่างที่กำลังผลิตออกมาสู่ตลาดแทบไม่ทันกำลังขายดีอยู่ในปัจจุบันนี้

คนอเมริกันซึ่งมีประวัติการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์มานานแล้ว ก็เพิ่งมาให้ความสนใจกับข้าวโพดฝักอ่อนนี้ทีหลัง คือเมื่อได้มีคนจีนที่ไปตั้งรกรากในสหรัฐอเมริกา ได้ใช้ข้าวโพดฝักอ่อนขนาดจิ๋ว ๆ ที่หักทิ้งจากไร่นี้มาประกอบอาหารให้ชิมกัน จึงเกิดติดใจว่าเป็นอาหารที่ดีมีประโยชน์ต่อร่างกายได้ดีเสียด้วย

ก็ได้มีเกษตรกรอเมริกันหัวแหลมบางราย เริ่มรู้จักเด็ดเอาข้าวโพดฝักอ่อนออกจากต้นข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ต้นที่มีหลาย ๆ ฝัก ให้คงเหลือเพียงต้นละ ๒ ฝัก ส่วนฝักอ่อนเล็ก ๆ ที่เด็ดออกนั้นก็เอาไปขายเป็นผักสด มีผู้นิยมซื้อหากินกันทั่วไป จนต้องมีการเอาไปดอง

น้ำเกลือเจือจาง ใส่ขวดส่งไปขายไกล ๆ ทำกำไรได้ดีเหมือนกัน

แต่คนอเมริกันซึ่งเป็นผู้ผลิตข้าวโพดฝักอ่อนออกขายเป็นรายแรก ๆ ของโลก เขาทำงานเล็ก ๆ จีบจ้อยอย่างนี้ไม่ได้หรอกครับ เขาค้นคว้าทำงานใหญ่ ๆ การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของเขาก็ใช้เครื่องจักรกลช่วยในการเตรียมดิน - การหยอดเมล็ดปลูก - การไถพรวนปราบวัชพืช ตลอดจนการใส่ปุ๋ยและให้น้ำ หรือฉีดยาป้องกันศัตรูข้าวโพด ตลอดจนกระทั่งทำการเก็บเกี่ยวข้าวโพดเมื่อฝักแก่แล้วออกจากต้น ไปจนกระทั่งการนวดเมล็ดออกจากฝัก และการตากการเก็บเข้าไซโลรอการขาย เขาใช้เครื่องจักรกลขนาดใหญ่เข้าช่วยโดยตลอด จึงมองข้ามการผลิตข้าวโพดฝักอ่อนนี้ไปไม่ค่อยสนใจ ทั้ง ๆ ที่คนของเขาก็ชอบกินข้าวโพดฝักอ่อนนี้กันมาก

เมื่อสหรัฐฯ ปลอมมือจากการผลิตนี้ในระยะต่อมา ทาง

คนจีนได้หันมาปลูกแบบตัวเอ้ไม่แพ้ญี่ปุ่น ก็เข้ามาสวมรอยการตลาด รับไปดำเนินการผลิตข้าวโพดฝักอ่อนสด ๆ ส่งออกขายประเทศต่าง ๆ ที่ต้องการ ซึ่งมีอยู่มากมาย ทำให้ได้หัวนร่ารวยในเรื่องนี้ตลอดมานับสิบปีอย่างน่าอัศจรรย์ ๆ

ส่วนประเทศไทยเรานั้นเมื่อราว ๒๐ ปีที่แล้วมานี้ก็แทบจะไม่มีใครรู้จักหรือสนใจกับข้าวโพดฝักอ่อนนี้เลย เวลาปลูกข้าวโพดถ้าต้นไหนติดฝักเกิน ๒ ฝัก เราก็มักได้รับการแนะนำให้หักออกทิ้ง กว่าจะได้รู้ว่าที่หักทิ้ง ๆ ไปแต่ก่อนนั้นะ มันเป็นเงินเป็นทองทั้งนั้น ก็ในราวปี ๒๕๑๑ โฉนละครับ ที่ได้เริ่มมีการผลิตข้าวโพดฝักอ่อนกันอยู่บ้างนิดหน่อย ต่อมาในปี ๒๕๑๖ ก็พอดีเกิดมีโรครำน้ำค้างระบาดมากในเมืองไทยเรา ทำให้ข้าวโพดเสียหายกันมากมาย นักวิชาการก็ได้หาทางแก้ไขกันพักใหญ่จนปราบโรคนี้ได้เรียบร้อยแล้ว

ต่อมาในปี ๒๕๑๘ ไทยเราจึงได้เริ่มผลิตข้าวโพดฝัก

อ่อน ส่งออกขายต่างประเทศได้ราว ๕๕ ตัน คิดเป็นมูลค่า ๑,๓๗๑,๐๐๐ บาท

และต่อจากนั้นมาอีก ๑๐ ปี คือในปี ๒๕๒๘ เกษตรกรไทยเราก็สามารถเพิ่มผลผลิตข้าวโพดฝักอ่อนส่งออกไปขายต่างประเทศได้เพิ่มขึ้นอีก ๑๐๐ กว่าเท่าตัว

คือจาก ๕๕ ตัน ในปี ๒๕๒๘ ได้เพิ่มขึ้นเป็น ๖,๒๕๐ ตันในปี ๒๕๓๘ ทำเงินรายได้เข้าประเทศไทยเราได้ถึง ๑๔๑,๔๖๘,๐๐๐ บาทเชียวละ จะไม่เห็นว่าข้าวโพดฝักอ่อนกำลังเฟื่องได้อย่างไรละครับ ก็เมื่อในปี ๒๕๓๐ นี้ ก็ได้มีใบสั่งซื้อจากต่างประเทศเข้ามาอีกมากมาย

จากท่าทีของการตลาดต่างประเทศ ที่เปิดกว้างให้แก่ข้าวโพดฝักอ่อนจากเมืองไทยเรานี้ ส่วนหนึ่งเป็นเพราะทั่วโลกเพิ่มความนิยมการใช้ประโยชน์จากข้าวโพดฝักอ่อนนี้ในรูปของผักสดนี้เป็นอาหารชั้นยอดกันมากขึ้น แต่เหตุที่สำคัญยิ่งอีกส่วนหนึ่งนั้น ก็คือ

ว่า ประเทศไทยได้หันได้เปิดทางให้ประเทศไทยเข้าสู่ตลาดเดิมของเขาด้วยนั่นเอง

แต่จะว่าได้หันซึ่งครองแชมป์เป็นผู้ส่งออกข้าวโพดฝักอ่อนส่งขายให้ญี่ปุ่น จะมายกเข็มขัดแชมป์โลกให้ไทยก็คงไม่ใช่แน่ ๆ ไม่เหมือนกับนักมวยผู้หนึ่งของไทย ที่เอาตำแหน่งแชมป์โลกไปมอบให้คู่ชกนั้นแน่ ๆ ละครับ ด้วยเรื่องข้าวโพดฝักอ่อนกว่าไทยเราจะติดตามถูกทาง เข้าสู่รวมรอยได้หวั่นในตลาดญี่ปุ่นได้ ก็ต้องใช้ความพยายามอย่างหนักหน่วงตลอดมา เพราะญี่ปุ่นไม่ยอมเปิดตลาดให้ไทยเราง่าย ๆ เลยละครับ ลองพิจารณาจากตัวเลขสถิติประกอบสักหน่อยก็ยังได้ จะเห็นว่าที่ไต้หวันเขาส่งขายญี่ปุ่นนั้นมีจำนวนมากกว่าไทยเราหลายเท่าตัวเชียวละ

ข้าวโพดฝักอ่อนบรรจุกระป๋องของไทย ที่ส่งขายต่างประเทศ

ปริมาณและมูลค่านำเข้าข้าวโพดฝักอ่อนบรรจุกระป๋องของประเทศญี่ปุ่น (ปริมาณ : ตัน มูลค่า : ล้านเยน)

	2524			2525			2526			2527			2528		
ประเทศ	ปริมาณ	มูลค่า	ราคาเฉลี่ย พันเยน/ตัน	ปริมาณ	มูลค่า	ราคาเฉลี่ย พันเยน/ตัน	ปริมาณ	มูลค่า	ราคาเฉลี่ย พันเยน/ตัน	ปริมาณ	มูลค่า	ราคาเฉลี่ย พันเยน/ตัน	ปริมาณ	มูลค่า	ราคาเฉลี่ย พันเยน/ตัน
ไต้หวัน	๑,๗๘๑	๓๔๗	๑๙๕.๘๓	๑,๕๕๗	๓๒๒	๒๑๕.๑๖	๒,๒๓๐	๔๘๒	๒๑๖.๑๔	๑,๗๒๖	๓๕๘	๒๐๗.๔๒	๑,๔๔๘	๓๐๒	๒๐๘.๕๖
ไทย	๒๐๑	๖๒	๓๐๘.๔๖	๒๙๖	๑๑๐	๓๗๑.๖๒	๔๘๔	๑๔๙	๓๐๗.๘๕	๕๒๖	๑๖๙	๓๒๑.๒๙	๔๑๙	๑๒๕	๒๙๘.๓๓
รวม	๑,๙๘๒	๔๐๙	๒๐๖.๓๖	๑,๘๕๓	๔๔๒	๒๓๙.๘๓	๒,๗๑๔	๖๓๑	๒๓๒.๕๐	๒,๒๕๒	๕๒๗	๒๓๕.๐๑	๑,๘๖๗	๔๒๗	๒๒๘.๗๑

ที่มา : Japan Import-Export Statistics

จากความเป็นจริงภายในของไต้หวันเขา ที่แนบมาชัดเจนว่าเขาทนผลิตข้าวโพดฝักอ่อนนี้ขายถูก ๆ แข่งกับไทยเราอย่างแต่ก่อนอีกไม่ไหวแล้ว ก็เพราะเนื่องมาจากความผันแปรของค่าเงินของเขาเอง ประกอบกับ

แรงงานของเขาก็หายากขึ้นทุกที ทำให้ค่าแรงงานสูงขึ้นมาก และต้นทุนการผลิตก็สูงตามไปด้วย จึงไม่สามารถที่จะทนผลิตต่อไปได้ ทั้ง ๆ ที่เขาไม่อยากจะปล่อยมือเลยละครับ ดังนั้น เมื่อมีสลาโกลยหรือ

“หอยข้าวโพดฝักอ่อน” จากไต้หวัน เป็นบุญหล่นทับพี่น้องชาวไร่ข้าวโพดไทยในปีนั้นเข้าแล้วเช่นนี้ จึงออกจะแอบปีมีความสุขกับโควตาพิเศษที่จะได้ตลาดญี่ปุ่นจากไต้หวัน ในอนาคตอันใกล้ก็ได้แน่ ๆ ละครับ

นอกจากญี่ปุ่นแล้ว ข้าวโพดฝักอ่อนของไทยก็ยังมีตลาดซึ่งกำลังเติบโตอยู่เช่นเดียวกันในประเทศเยอรมนี สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย สวิตเซอร์แลนด์ ฝรั่งเศส แคนาดา สิงคโปร์ ฮองกง และเดนมาร์ก

ต้นไม้ที่บำรุงรักษาดีจะให้ผลผลิต และสมบูรณ์ ให้ผลตอบแทนได้ดีมาก แปลงที่เห็นอยู่นี้ จะเก็บเอาไว้ทำเมล็ดพันธุ์

เหล่านี้เป็นต้น ซึ่งกำลังต้องการ
ซื้อเพิ่มกันอยู่ทั้งนั้น

เมื่อได้ทราบแล้วว่าข้าว-
โพดฝักอ่อนมีตลาดดีอย่างนี้
ก็ควรได้พิจารณาดูด้วยว่า ใน
การที่จะปลูกข้าวโพดฝักอ่อน
ให้ได้ผลผลิตที่ดี ตรงต่อคำ
แนะนำของนักวิชาการส่งเสริม
การเกษตรนั้น พี่น้องเกษตรกร
ควรพิจารณาปฏิบัติประการ
ใดที่สำคัญ ๆ กันบ้าง?

ก่อนอื่นผมอยากขออย่า
ให้ทราบทั่วกันเสียก่อนด้วยว่า
ข้าวโพดฝักอ่อนนี้ได้ขยับขึ้นมา
เป็นพืชผักที่สำคัญทางเศรษฐกิจ
อีกอย่างหนึ่งของเมืองไทย
เราในปัจจุบันนี้ เพราะมีตลาด
ที่กว้างขวางขึ้นมากแล้ว ทั้ง
ภายในประเทศและต่างประเทศ
กำลังเป็นสินค้าพืชผักที่มีแนว
โน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ อย่างน่า

สังเกตมาก

เพราะข้าวโพดฝักอ่อน
นี้เพาะปลูกได้ง่าย ทั้งเพียง
ประมาณ ๔๕-๕๐ วัน ก็จะเริ่ม
ทำการเก็บเก็บฝักอ่อนเอาไป
ขายหรือใช้ประโยชน์ได้แล้ว
ข้าวโพดฝักอ่อนนี้สามารถส่ง
ออกไปขายต่างประเทศได้ ทั้ง
ในรูปฝักสดที่บรรจุของสวยงาม
ทำการแช่แข็งให้เรียบร้อยก็มี
ตลาดนิยมรับซื้อมาก

กับอีกแบบหนึ่งเป็นการ
แปรรูปบรรจุกระป๋องส่งไปขาย
ซึ่งจะเก็บไว้ได้นาน ๆ ดี ก็มี
ผู้นิยมมากทั้ง ๒ แบบ นี้ถ้ามี
เนื้อที่บทความนี้พอ ในตอน
ท้าย ๆ ผมจะเล่าถึงวิธีการทำ
แบบที่ ๒ นี้ ให้ทราบหลักการ
อย่างง่าย ๆ เอาไว้ประกอบการ
พิจารณาด้วย

เนื่องจากข้าวโพดฝักอ่อน

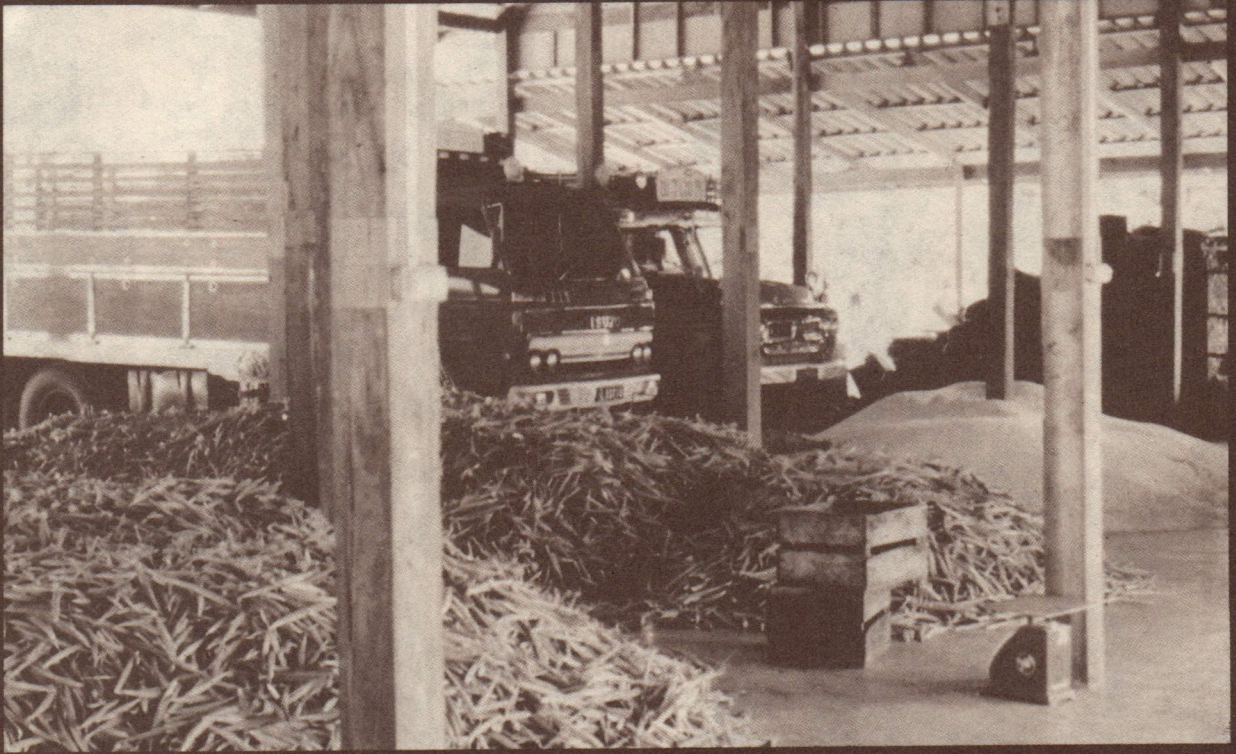
มีอายุการผลิตสั้น ดังนั้น
เกษตรกรจึงสามารถใช้พื้นที่
ดินนั้น ทำการเพาะปลูกได้ปีละ
หลายรุ่นสลับกันไป และถ้าได้
มีการปลูกพืชถั่วอื่น ๆ ลงสลับ
หมุนเวียนให้บ้างก็จะยิ่งดี จะ
ช่วยให้ใช้ที่ดินนั้นได้อย่างมี
ประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นมาก

ส่วนประกอบต่าง ๆ ของ
ข้าวโพดฝักอ่อนนี้ ใช้ประโยชน์
ในการเป็นอาหารของปศุสัตว์
ได้ดีมาก อย่างเช่นลำต้นและ
ช่อดอกตัวผู้รวมทั้งเปลือกช่อดอก
นั้น และเส้นไหมของปลาย
ฝักรวมทั้งเปลือกหุ้มฝักอ่อน
ต่างก็ใช้เป็นอาหารปศุสัตว์ได้
ผลดีมาก การทำข้าวโพดฝัก
อ่อนนี้ จึงน่าจะทำความรู้ไปกับการ
เลี้ยงโคขุนได้เป็นอย่างดี

การเลือกที่ปลูกข้าวโพด
ฝักอ่อนนี้ ก็คงใช้หลักการเลือก

พื้นที่เช่นเดียวกับที่เลือกปลูก
ข้าวโพดหวาน ซึ่งมันชอบดิน
ที่มีความอุดมสมบูรณ์พอสมควร
ดินร่วนซุยและต้องมีการระบาย
น้ำได้ดี ไม่มีน้ำขังแช่เพราะ
ข้าวโพดไม่ชอบด้วย ถ้ามีน้ำขัง
แช่หมักจะมีโรครากเน่าและเชื้อ
ราต่าง ๆ เกิดขึ้นได้ง่าย

ความจริงแล้วถ้าเป็นที่ดิน
ที่มีระดับน้ำในดินสูงหน่อย
อย่างสวนผักทั่วไปในภาคกลาง
เราก็อาจใช้วิธีพินพลิกดินพูน
เป็นร่องยกสูงประมาณ ๓๐
เซนติเมตร แบบปลูกผัก มีร่อง
แบบสวนผักไว้ระบายน้ำ อย่าง
นั้นก็ใช้การได้ดี แต่ถ้าเป็นพื้นที่
ระบายน้ำได้ดีอยู่แล้ว ก็อาจ
ทำการขุดเตรียมดินปลูกเหมือน
กับการปลูกพืชไร่ หรือข้าวโพด
ไร่ธรรมดาก็ยังได้ แต่จะให้ดี
แล้วควรปลูกเป็นแถวเป็นแนว

ข้าวโพดฝักอ่อน ที่เก็บจากไร่สด ๆ รอขนส่งโรงงาน

ให้ด้วย จะสะดวกในการปฏิบัติงานดูแลรักษาข้าวโพดฝักอ่อนนั้นได้ดีกว่า

ถ้าหากเป็นที่ดินดีพอสมควร และมีน้ำดีตลอดปี ก็สามารถจะปลูกข้าวโพดฝักอ่อนกันได้ตลอดทั้งปี แต่ก็แนะนำครับ ถ้าจะให้ดีละก็เราก็ควรจะเตรียมดินให้ดี และมีแผนการปลูกแต่ละรุ่นให้เหมาะสม ให้สัมพันธ์กับการเก็บเกี่ยวผลในแต่ละวันให้ได้ผลโดยสมบูรณ์ด้วยจึงจะดี

เฮ้อ...ลองมาพิจารณาเรื่องการเตรียมดินปลูกอีกสักนิดเถอะครับ ในกรณียกแปลงปลูกแบบสวนผักนั้น ควรใช้จอบชนิด ๒ เขาขุดพลิกดินก่อนไถ ๆ กลับดินบนลงล่าง ดากรับแสงแดดจัด ๆ ไว้สัก ๔-๕ วัน พอดินแห้งดีแล้วถ้ายังไม่มีฝนตกก็ให้สาดน้ำเบา ๆ ดินจะแตก

ร่วนลงได้ง่าย ทำการขุดย่อยดินอีกสัก ๒ ครั้ง ครั้งแรกย่อยหยาบ และครั้งที่ ๒ ย่อยละเอียดเพื่อเตรียมหลุมปลูก

ต่อจากนั้นจึงเตรียมการตีแถวและแนวหลุมปลูก ให้มีระยะห่างระหว่างแถวต่อต้านตามความเหมาะสมของแต่ละเมล็ดพันธุ์ที่ใช้

ดังนั้นเรื่องเมล็ดพันธุ์ที่ใช้จึงเป็นเรื่องสำคัญมาก ซึ่งทางศูนย์วิจัยข้าวโพดและข้าวฟ่างแห่งชาติ สถานีวิจัยพืชไร่ที่สำคัญของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งมี ดร.ราเชนทร์ ธีรพร เป็นผู้อำนวยการศูนย์วิจัยฯ แห่งนี้ ก็ได้ให้คำแนะนำในเรื่องพันธุ์ข้าวโพดฝักอ่อนที่จะใช้ปลูกไว้พอสมควรได้ว่า

ท่านอาจจะเลือกใช้ข้าวโพดพันธุ์ต่าง ๆ ดังนี้ปลูกได้คือข้าวโพดพันธุ์สุวรรณ-๒ พันธุ์ไทยซูเปอร์สวีท คอมพอสิต ๑ ดีเอ็มอาร์ พันธุ์เคทีเอ็กซ์ ๒๖๐๒ พันธุ์ไทยคอมพอสิต ๑ ดีเอ็มอาร์ พันธุ์รังสิต ๑ และล่าสุดยังมีอีกพันธุ์หนึ่งที่น่าสนใจมาก คือพันธุ์ ๒๗-๑๗๗ ของศูนย์วิจัยข้าวโพดข้าวฟ่างแห่งชาติ ซึ่งยังไม่เปิดเผยต่อเกษตรกรก็ให้ผลได้เข้าที่ดีมากทีเดียวละ

ลองมาทำความรู้จักกันไว้สักหน่อยก่อนจะดีไหมครับ?

เริ่มจากพันธุ์ “สุวรรณ ๒” ก่อนก็ได้ ด้วยข้าวโพดพันธุ์สุวรรณ ๒ นี้เป็นข้าวโพดเลี้ยงสัตว์พันธุ์ผสมแบบเปิดใช้เป็นข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ก็ได้ผลผลิตสูงดีมาก และเอามาใช้

ปลูกเป็นข้าวโพดฝักอ่อนก็ได้ดีมาก มีอายุเก็บเกี่ยวครั้งแรกภายใน ๔๕-๕๐ วัน มีการเจริญเติบโตรวดเร็วดี สามารถปรับตัวเข้ากับทุกสภาพแวดล้อมได้ดี มีความทนทานต่อโรคราแป้ง และทนต่อแมลงร้าย ๆ ได้ดีเป็นพิเศษ

ข้าวโพดพันธุ์สุวรรณ ๒ นี้ อาจต้องใช้เมล็ดพันธุ์ปลูกถึง ๖ กิโลกรัมต่อไร่ ถ้าใช้ระยะปลูกระหว่างแถวต่อต้านห่างกัน ๗๕x๒๕ เซนติเมตร หยอด ๓ เมล็ดต่อหลุม และเมื่อมีอายุได้ ๑๔ วันแล้วถอนแยกต้นที่อ่อนแอออก คงเหลือต้นที่ดีที่สุดในไร่เพียง ๒ ต้นต่อหลุม ใน ๑ ไร่จะมีปลูกได้ ๑๗,๐๐๐ ต้น สำหรับพันธุ์สุวรรณ ๒ นี้จะมีฝักต้นละประมาณ ๓ ฝัก ซึ่งจะให้ผลผลิตฝักทั้งเปลือกได้

แปลงข้าวโพดฝักอ่อน ควรปลูกให้เป็นแถวเป็นแนว เพื่อเข้าปฏิบัติงานได้ง่าย

ประมาณ ๘๐๐-๑,๐๐๐ กิโลกรัมต่อไร่

ฝักอ่อนของข้าวโพดพันธุ์ "สุวรรณ ๒" นี้จะมีสีขาวครีมหรือเหลืองอ่อน ส่วนใหญ่มักจะถูกติว่ามีสีซีดไปหน่อย แต่ฝักอ่อนจะมีลักษณะเมล็ดละเอียดสวยงาม ขนาดฝักอยู่ในระหว่าง ๗-๑๐ เซนติเมตร มีอัตราน้ำหนักของฝักทั้งเปลือกต่อน้ำหนักเปลือกเปลือกเท่ากับ ๗ ต่อ ๑

ซึ่ง ดร.อเนก ศิลปพันธ์ ผู้แทนของบริษัทเจริญชัยพืช ก็ได้ให้ความเห็นในเรื่องข้าวโพดพันธุ์สุวรรณ ๒ นี้ไว้ด้วยว่าจริง ๆ แล้วข้าวโพดพันธุ์สุวรรณ ๒ นี้เกษตรกรนิยมมาก ในการที่หาเมล็ดพันธุ์ปลูกได้ง่าย ราคาไม่แพง ถึงแม้จะมีสีฝักอ่อนซีดขาวไปหน่อย แต่หลายโรงงานก็ยินดีรับซื้อ และอายุปลูกของ

พันธุ์นี้ถ้าดินดีแล้วเพียง ๔๔-๔๕ วัน เท่านั้นเอง ก็เก็บฝักได้แล้ว ไม่ต้องถึง ๕๐ วันหรอกครับ ในสภาพการใส่ปุ๋ยไนโตรเจนเร่งให้ในจำนวน ๒๐ กิโลกรัมต่อไร่ จากการดูแลรักษาให้ดีขึ้น ก็จะได้อผลผลิตฝักข้าวโพดฝักอ่อนทั้งเปลือกประมาณไร่ละ ๑,๒๐๐-๑,๓๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ได้ไม่ยาก ซึ่งเมื่อปอกเปลือกออกแล้วจะได้ข้าวโพดอ่อนนี้ประมาณ ๑๕๐ กิโลกรัมต่อไร่ก็ในอัตราส่วน ๗ ต่อ ๑ นั่นแหละครับ

ข้าวโพดที่นิยมปลูกทำข้าวโพดฝักอ่อนเป็นอันดับรองลงมา ก็คือข้าวโพดพันธุ์ "ไทยชุปเปอร์สวีทคอมพอสิต-๑ ดีเอ็มอาร์" ซึ่งเป็นข้าวโพดหวานพันธุ์ผสมเปิด ที่นิยมใช้ปลูกเป็นข้าวโพดพันธุ์ไทยชุป-

เปอร์สวีท คอมพอสิต ๑ ดีเอ็มอาร์นี้ มีรสหวานดีมาก แต่จะมีอายุการเก็บเกี่ยวล่ากว่าพันธุ์สุวรรณ ๒ คือพันธุ์นี้มีอายุการเก็บเกี่ยวครั้งแรกในราว ๕๐-๕๕ วัน

ข้าวโพดพันธุ์ไทยชุปเปอร์สวีทคอมพอสิต ๑ ดีเอ็มอาร์ มีความต้านทานต่อโรครา น้ำค้างดีพอควร เหมาะในสภาพการผลิตข้าวโพดฝักอ่อนที่ต้องการคุณภาพสูง สำหรับการใช้บริโภคฝักสด

ถ้าสภาพดินอุดมสมบูรณ์สูง และมีการดูแลรักษาให้ดีละก็ จะได้น้ำหนักผลผลิตฝักทั้งเปลือก ประมาณ ๑,๐๐๐-๑,๒๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ ลักษณะฝักอ่อนสวยงามน่าสัมผัส เมล็ดมีขนาดเล็กเรียงคล้ายไขปลาที่เป็นระเบียบ มีสีเหลืองสดใส

กว่าพันธุ์สุวรรณ ๒ มีขนาดฝักยาวประมาณ ๙-๑๑ เซนติเมตร อัตราของน้ำหนักของฝักข้าวโพดทั้งเปลือกต่อน้ำหนักเปลือกเปลือกจะอยู่ที่เท่ากับ ๗.๕ ต่อ ๑ ได้น้ำหนักดีมาก แต่ต้องเสียเวลาการเริ่มเก็บเกี่ยวได้นานกว่าพันธุ์สุวรรณ ๒ ไปอีกราว ๕-๑๐ วันเชียวละครับ

ข้าวโพดพันธุ์ "เคทีเอ็ม ๒๖๐๒" เป็นข้าวโพดเลี้ยงสัตว์พันธุ์ลูกผสมสามทาง ซึ่งวิจัยผสมพันธุ์ได้ที่ศูนย์วิจัยข้าวโพด-ข้าวฟ่างแห่งชาติ หลังจากที่ได้รับ "พันธุ์สุวรรณ ๒" มาแล้วประมาณ ๑๐ ปี เป็นพันธุ์ใหม่ที่พบว่ามีความต้านทานต่อโรคราน้ำค้างได้ดี ทั้งทนต่อสภาพความแห้งแล้งได้ดีกว่าพันธุ์สุวรรณ ๒ ด้วย

ปอกเปลือกแยกฝักข้าวโพดออก

ข้าวโพดพันธุ์ ๒๖๐๒ ที่
ว่านี้ มีอายุเก็บเกี่ยวครั้งแรก
ได้ภายใน ๕๕-๖๐ วัน ให้ผล
ผลิตน้ำหนักฝักทั้งเปลือกประ-
มาณ ๑,๐๐๐-๑,๑๐๐ กิโลกรัม
ต่อไร่ ต้นหนึ่งมี ๑-๒ ฝัก ให้ฝัก
ไม่ดกนักแต่ลักษณะฝักอ่อน
สวยดีมาก มีฝักอ่อนสีขาวครีม
ถ้าเก็บช้ามักมีขนาดใหญ่เกิน
ขนาดมาตรฐาน และจะมีน้ำ-
หนักฝักทั้งเปลือกต่อน้ำหนัก
ฝักปอกเปลือกแล้วเท่ากับ ๗-๘
ต่อ ๑

อีกพันธุ์หนึ่งคือข้าวโพด
พันธุ์ “ไทยคอมพอสิต ๑. ดี-
เอ็มอาร์” ซึ่งเป็นข้าวโพดพันธุ์
ผสมเปิด มีคุณสมบัติดีเด่น
สำหรับเป็นข้าวโพดฝักอ่อน
คือมีอายุเก็บเกี่ยวได้เร็วที่สุด
กว่าทุก ๆ พันธุ์ คือเก็บได้ภายใน
๓๕ วันเท่านั้นเอง ถ้าอยู่ใน

สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม และ
ดินมีความอุดมสมบูรณ์ดีละก็
ต้นข้าวโพดพันธุ์ไทยคอมพอสิต
๑ ดีเอ็มอาร์ นี้จะเติบโตเร็วและ
ให้ผลผลิตได้สูง จะให้น้ำหนัก
ผลผลิตฝักทั้งเปลือกได้ประมาณ
๑,๒๐๐-๑,๖๐๐ กิโลกรัมต่อไร่

ข้าวโพดพันธุ์ไทยคอม-
พอสิต ๑. ดีเอ็มอาร์นี้ มีความ
ดีเด่นนอกจากเรื่องอายุการ
เก็บเกี่ยวที่ได้เร็วที่สุดแล้ว ยัง
มีจำนวนฝักต่อต้นได้มาก ๓-๔
ฝักอีกด้วย ทั้งขนาดของฝักก็
สม่ำเสมอคือประมาณ ๗-๘
เซนติเมตร เมล็ดเล็ก มีใบปลา
เรียงเป็นระเบียบ ทั้งฝักมีสี
เหลืองสวยงาม และยังมีรสหวาน
จัดเป็นพิเศษ เปลือกหุ้มฝักก็
บาง จึงมีอัตราน้ำหนักฝักทั้ง
เปลือกต่อน้ำหนักฝักที่ปอก
เปลือกแล้วเท่ากับ ๕.๕ ต่อ ๑

เท่านั้นเอง

พันธุ์ที่ ๕ คือพันธุ์ “วังสิต
๑” ซึ่งเป็นข้าวโพดพันธุ์ผสม
เปิด มีการเจริญเติบโตได้รวดเร็ว
ดี ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม
อายุการเก็บเกี่ยวครั้งแรก
จะกระทำได้ภายใน ๕๐-๕๕ วัน
เช่นเดียวกับพันธุ์ไทยซูเปอร์
สวีทคอมพอสิต ๑ ดีเอ็มอาร์.

ข้าวโพดพันธุ์วังสิต ๑ นี้
ให้ผลผลิตน้ำหนักฝักทั้งเปลือก
จำนวน ๑,๐๐๐-๑,๑๐๐ กิโลกรัม
ต่อไร่ เช่นเดียวกับพันธุ์เคที
เอ็กซ์-๒๖๐๒ แต่มีขนาดฝักยาว
กว่านิดหน่อย และมีอัตรา
น้ำหนักฝักทั้งเปลือกต่อน้ำหนัก
ฝักที่ปอกเปลือกแล้วเท่ากับ
๗-๘ ต่อ ๑

พันธุ์ที่ ๖ ซึ่งเป็นพันธุ์
ใหม่เอี่ยมอ่อง ซึ่งเป็นผลที่ได้
จากผลงานของศูนย์วิจัยข้าวโพด

ข้าวโพดแห่งชาติ ที่ ดร.
ราเชนทร์ ธีรพร ผู้อำนวยการ
ศูนย์วิจัยฯ แห่งนี้ได้เปิดเผยมา
ให้ทราบเป็นรายล่าสุด ก็คือ
ข้าวโพดพันธุ์ “หมายเลข
๒๗-๐๗๗” ซึ่งเป็นพันธุ์ลูก
ผสมเดี่ยว ที่มีลักษณะต้นเตี้ยดี
เป็นพิเศษ และให้ฝักได้ถึง ๓
ฝักต่อต้น ทั้งยังให้ผลผลิตต่อไร่
ได้ดีมากด้วย

เกี่ยวกับเรื่องการวิจัย
เพื่อหาพันธุ์ข้าวโพดฝักอ่อนที่ดี
กว่านั้นนั้น ศาสตราจารย์ ดร.
สุจินต์ จินายน หัวหน้าคณะ
นักวิจัยผู้ค้นคว้าผสมพันธุ์ข้าว-
โพดสุวรรณ ๑ และสุวรรณ ๒
ได้มาแล้วนั้น ได้ให้ความเห็น
เสริมให้นักวิชาการทั้งหลายใน
เรื่องนี้ไว้ด้วยว่า ความจริงที่
ค้นคว้าผสมพันธุ์เพื่อสร้างพันธุ์
สุวรรณ ๑ และ ๒ มานั้น ก็ได้

กองข้าวโพดฝักอ่อนที่ตัดจากรไร่ จะเห็นปลายสายไหมฝักข้าวโพด เพิ่งไหลออกมาเล็กน้อยเท่านั้นเอง

พบข้าวโพดบางสายพันธุ์ที่สามารถให้ฝักได้มากมายหลายฝักต่อต้น ที่ได้ ๑๐-๒๐ ฝักต่อต้นก็เคยพบมา คือออกฝักแทบทุกข้อของลำต้นข้าวโพดนั้นเลยละครับ แต่มีลักษณะของฝักแถมไม่ดี เลยตัดทิ้งไปหมดหรืออย่างเช่นข้าวโพดเทียนก็ให้ฝักได้ต้นละหลายฝัก ดังนั้นจึงมีลู่วางอยู่อีกมากที่จะให้นักวิจัยหาทางติดตามค้นคว้าหาพันธุ์ที่ให้ฝักดกมาก ๆ เหล่านั้น

เอากลับมาใช้ประโยชน์ในการผลิตเป็นข้าวโพดฝักอ่อน ใช้ประโยชน์กันต่อไปได้ก็จะเป็นการดีไม่น้อยเลย

ก็ต้องขอฝากความหวังในเรื่องนี้ ไว้กับนักวิจัยทั้งหลายต่อไปด้วยนะครับ

สำหรับเรื่องระยะปลูกนั้น ก็เห็นจะต้องนำมากล่าว

ไว้ให้ชัดเจนอีกหน่อย เพื่อป้องกันความเข้าใจผิดเรื่องการใช้เมล็ดพันธุ์ ถือปฏิบัติตามที่แนะนำไว้เฉพาะพันธุ์สุวรรณ ๒ แล้วนั้น ก็ใครขอแนะนำเพิ่มเติมไว้สำหรับพันธุ์ทั่ว ๆ ไป มีดังนี้

คือ ระยะระหว่างแถวต่อต้น ๗๕x๒๕ เซนติเมตร หยอด ๓ เมล็ดต่อหลุม และเมื่อต้นข้าวโพดอ่อนมีอายุได้ ๑๔ วัน ก็ให้ถอนต้นที่อ่อนแอออก คงเหลือต้นที่แข็งแรงที่สุดไว้เพียงหลุมละ ๒ ต้นเท่านั้น ก็จะได้ต้นข้าวโพดจำนวน ๑๗,๐๐๐ ต้นต่อไร่

แต่ถ้าให้มีระยะระหว่างแถว ๕๐x๕๐ เซนติเมตร ก็หยอดเมล็ดลงปลูกได้ ๔ เมล็ดต่อหลุม เมื่อต้นอ่อนมีอายุ ๑๔ วันแล้ว ให้ถอนต้นอ่อนแอออก

คงเหลือต้นที่แข็งแรงที่สุดเอาไว้หลุมละ ๓ ต้น ก็จะมีจำนวนต้นข้าวโพดอยู่ ๑๙,๒๐๐ ต้นต่อไร่

พี่น้องเกษตรกรผู้ปลูกจะเลือกปลูกให้เหลืออยู่จำนวน ๑๗,๐๐๐ ต้นต่อไร่ หรือ ๑๙,๒๐๐ ต้นต่อไร่ สำหรับการผลิตข้าวโพดฝักอ่อนนี้ ก็ควรจะตัดสินใจเลือกเอาเองให้เหมาะกับสภาพความอุดมสมบูรณ์ของดินและสภาพของพื้นที่ปลูกนั้น ๆ ด้วยเป็นสำคัญ

สำหรับการเตรียมหลุมปลูกนั้น เมื่อได้เตรียมดินเบื้องต้นในแปลงปลูกให้มีความร่วนซุยดีแล้ว ในการขุดหลุมปลูกแต่ละหลุม ควรหาทางรองกันหลุมด้วยปุ๋ย N-P-K สูตร ๑๖-๑๖-๑๖ หรือ ๑๖-๒๐-๐ จำนวน ๑ ช้อนชา หรือประมาณ ๓๐ กิโลกรัมต่อไร่ ผสม

กับปุ๋ยซีเปิดเก่า ๆ อีกประมาณ ๑ กระสอบต่อหลุมได้ก็จะยิ่งดี เอาคลุกเคล้ากับดินกันหลุมให้เข้ากัน แล้วเขี่ยดินปากหลุมกลบทับลงไปอีกหน่อยหนึ่ง เมื่อหยอดเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดพันธุ์ที่ต้องการลงปลูกแล้ว ก็จะต้องกลบด้วยดินชั้นบนอีกทีหนึ่งอย่ากลบหนาเกินไปนักละครับ

เมล็ดข้าวโพดที่จะปลูกนั้น ควรคลุกเมล็ดพันธุ์ด้วยยาป้องกันเชื้อโรคราน้ำค้างเสียก่อนด้วยจึงจะปลอดภัย เช่นอาจใช้พวกสาร “เอพرون-๓๕” หรือสารป้องกันโรคราน้ำค้างชนิดอื่น ๆ ที่มีคุณภาพดีซึ่งมีอยู่อีกหลายชนิด นำมาคลุกเคล้ากับเมล็ดข้าวโพดที่จะปลูก เช่นถ้าใช้สารเอพرون-๓๕ ก็จะต้องใช้ ๗ กรัมของสารนี้ ต่อเมล็ดข้าวโพด ๑ กิโลกรัม คลุก

ข้าวโพดฝักอ่อนสด ๆ ที่ตลาดต้องการมาก

ข้าวโพดฝักอ่อนทำอะไรได้บ้าง

เคล้าให้ดีแล้วจึงนำเมล็ดไปปลูก จะช่วยให้ปลอดภัยจากโรครา น้ำค้างได้ดีมาก

การให้น้ำในระยะแรก หยอดเมล็ดลงหลุมปลูกนี้ ควรช่วยรดน้ำให้ความชุ่มชื้นได้วันละ ๒ เวลา คือในช่วงเช้าและเย็น จนกระทั่งเริ่มออกเป็นต้นอ่อนได้ประมาณ ๑๔-๑๕ วัน หลังรดน้ำให้ชุ่มเสียก่อนแล้ว จึงค่อยทำการถอนแยกต้นที่อ่อนแอออก ให้เหลือแต่ต้นที่แข็งแรงดีไว้ จะเอาไว้หลุมละ ๒ หรือ ๓ ต้น ก็เลือกวิธีปฏิบัติเอาตามแผนการปลูกของท่านได้ละครับ

มีเคล็ดลับอยู่นิดหนึ่งว่า พอถอนออกเรียบร้อยแล้วนี้ ควรหยอดสารคาร์โบฟูแรน หรือคูราแทร์ หรือฟูราดาน เหล่านั้นลงด้วยประมาณหลุม

ละ ๑ หยิบมือ หรือประมาณครึ่งช้อนชาต่อหลุม ใส่ลงไปด้วยเพื่อป้องกันพวกหนอนเจาะลำต้นข้าวโพด ซึ่งปกติมักจะมืบบกวนอยู่เสมอนั้นด้วย เมื่อหยอดสารนี้เรียบร้อยแล้ว จึงค่อยรดน้ำให้ชุ่มเพื่อช่วยละลายสารนี้ด้วย

เรื่องการใส่ปุ๋ยสำหรับต้นข้าวโพดฝักอ่อนนี้ ดังได้กล่าวแล้วในตอนต้น ทางศูนย์วิจัยข้าวโพด ข้างฟาง ๆ ได้แนะนำไว้ว่าในตอนเตรียมหลุมปลูกควรใส่ปุ๋ยสูตร ๑๖-๒๐-๐ หรือสูตร ๑๖-๑๖-๑๖ ในอัตราประมาณ ๓๐ กิโลกรัมต่อไร่ ลงรองพื้นกันหลุมหลุมละ ๑ ช้อนชา ด้วยแล้วนั้น การใส่ให้อีกครั้งหนึ่งเมื่อต้นข้าวโพดมีอายุ ๑๔ วันแล้ว ด้วยปุ๋ยยูเรีย หรือแอมโมเนียมซัลเฟต ทั้งนี้

ขึ้นอยู่กับสภาพของดิน ถ้าดินเป็นกรดควรใส่ปุ๋ยยูเรีย แต่ถ้าดินเป็นด่างควรใส่ปุ๋ยแอมโมเนียมซัลเฟต ในอัตรา ๘ กิโลกรัมในโตรเจนต่อไร่

แต่ในการปลูกข้าวโพดฝักอ่อนของเกษตรกรบางส่วน เมื่อต้นข้าวโพดมีอายุหลัง ๑๐ วันแล้ว ก็มีการรายที่นิยมใส่ปุ๋ยเคมีโดยวิธีแบ่งให้เป็น ๓ ครั้ง คือครั้งแรกให้เมื่อต้นงอกได้ ๑๐ วันแล้ว ครั้งที่ ๒ ให้เมื่อมีอายุได้ ๒๐ วัน โดยใช้ปุ๋ยยูเรียใส่ให้ประมาณหลุมละ ๑ ช้อนชา และเมื่อข้าวโพดมีอายุได้ ๓๕ วัน จึงใส่ปุ๋ยสูตร ๑๖-๑๖-๑๖ ให้เป็นครั้งสุดท้าย หลุมละ ๑ ช้อนชาเช่นเดียวกัน ซึ่งวิธีนี้ก็มีผู้ใช้กันอยู่

แต่ “วารสารไทย” อยากจะขอแนะนำว่า การใส่ปุ๋ยสูตร

๑๖-๑๖-๑๖ ในช่วงหลังนี้ จะเป็นการสิ้นเปลืองเพราะใช้ประโยชน์ไม่ทันคุ้มค่า ด้วยพืชไม่ทันได้ใช้ประโยชน์เต็มที่ พออายุครบ ๔๕-๕๐ วัน ก็ได้เวลาเก็บเกี่ยวฝักอ่อนแล้วละครับ ดังนั้น ถ้าอยากจะได้ปุ๋ยแบบนี้ก็ควรเปลี่ยนไปใส่ในครั้งที่ ๒ จะดีกว่าครั้งที่ ๓ แต่ถ้าจะให้ดีนั้นควรจะใช้วิธีที่ศูนย์วิจัยข้าวโพดข้าวฟ่างฯ ได้แนะนำไว้ จะประหยัดและได้ผลดีกว่า

เรื่องการป้องกันกำจัดวัชพืชนั้น ก็ขอแนะนำให้ใช้สารเคมีประเภทก่อนงอกทำการป้องกันด้วย เช่นใช้สารอาทราซีน ฉีดพ่นให้ในอัตราที่แนะนำไว้โดยเฉพาะ ควรฉีดพ่นทันทีหลังจากปลูกเสร็จหรือเมื่อดินยังมีสภาพเปียกชื้นอยู่

การปอกเปลือกแยกฝักอ่อนออกมาวัดขนาด

และหลังต้นข้าวโพดงอกแล้ว ถ้าพบว่ายังมีวัชพืชขึ้นมาก ก็อาจกำจัดโดยใช้วิธีดายหญ้าปราบกันโดยตรงเอาเถาะครับ จะปลอดภัยและประหยัดค่าใช้จ่ายดีกว่าใช้สารเคมีปราบอีกครั้ง เพราะข้าวโพดฝักอ่อนมีระยะการเก็บเกี่ยวสั้นมากนั่นเอง

ส่วนเรื่องการป้องกันโรคและแมลงศัตรูของข้าวโพดฝักอ่อนนั้น ก็ไม่ค่อยจะมีปัญหาอะไรนัก ด้วยข้าวโพดฝักอ่อนจะเก็บเกี่ยวได้ภายในประมาณไม่เกิน ๕๐-๖๐ วันเป็นอย่างช้า อย่างไรก็ตาม เมื่อพบว่าอาจจะมีพวกเพลี้ยไฟเกิดระบาด ก็คงจะต้องใช้สารเคมีฆ่าแมลงฉีดพ่นปราบให้บ้างตามสมควร

ตามปกติเมื่อต้นข้าวโพดที่ปลูกนั้นโตเต็มที่ คือมีใบจริง

๗ คู่ หรือ ๑๔ ใบแล้ว หรือมีอายุครบ ๔๕ วันแล้ว จะต้องรีบทำการ “ถอดยอด” ข้าวโพดต้นนั้น หรือที่ถูกต้องคือ การดึงเอาช่อดอกเกสรตัวผู้ออกทิ้งไปนั่นเองแหละครับ ช่อดอกตัวผู้นี้จะเริ่มโผล่ขึ้นมา โดยมีลักษณะอัดแน่นอยู่ในกาบใบรูปหอก

วิธีถอดยอดให้ทำดังนี้คือ ใช้มือข้างหนึ่งจับลำต้นข้าวโพดส่วนใต้ช่อดอกตัวผู้นี้ แล้วใช้มืออีกข้างหนึ่งที่ถนัดที่สุด จับใบที่มีวนเป็นรูปปลายหอกแหลมที่ส่วนยอดสุดนั้น ดึงออกมาตรง ๆ ช่อดอกตัวผู้ที่ตั้งออกมานี้ ถ้าคลี่ดูจะเห็นเกสรตัวผู้ของข้าวโพดต้นนั้นอยู่ข้างในช่อดอก แต่จะยังไม่คลี่ออกเป็นช่อดอก

การดึงดอกตัวผู้ออกทิ้งก่อนที่จะดอกตัวผู้จะบาน เพื่อที่

จะช่วยเร่งให้ฝักเติบโตได้เร็วขึ้นด้วย และป้องกันไม่ให้เกิดการผสมเกสร ซึ่งจะทำให้ฝักอ่อนนั้นมีเมล็ดพองใสเต่งขึ้นด้วย

ในช่วงเวลาที่จะทำการถอดยอดหรือยอดเกสรตัวผู้ออกไปนั้น ควรจะต้องดูแลเรื่องการให้น้ำแก่ต้นข้าวโพดอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอด้วย ต้นข้าวโพดจะได้ไม่แคระแกรน ถ้าหากการเติบโตชะงักเพราะขาดน้ำแล้วละก็ การถอดยอดจะทำให้ยาก อาจจะต้องใช้วิธีหักยอดช่วยด้วยซึ่งไม่ใช่วิธีการที่ดีเลย จึงควรระวังเรื่องการให้น้ำระยะนี้ให้ดีด้วยนะครับ

ถ้าปลูกข้าวโพดฝักอ่อนในช่วงฤดูหนาว และข้าวโพดเริ่มถอดยอดได้ในช่วงเดือนธันวาคม-มกราคม น้ำค้างที่มีมากในตอนเช้า บางครั้งจะเป็น

สาเหตุทำให้เชื้อราเข้าทำลายใบข้าวโพดที่อยู่ใกล้กับยอดข้าวโพดที่ถอดยอดแล้ว ปัญหาสามารถป้องกันได้โดยการพ่นสารป้องกันเชื้อรา เช่นสารไดโฟลาแทน หรือ เบนเลท ให้ประมาณ ๑ ครั้ง แต่ถ้าเป็นช่วงฤดูปลูกอื่นจะไม่พบปัญหานี้เลย

หลังจากถอดยอดแล้ว ประมาณ ๗-๑๐ วัน ฝักข้าวโพดจะเริ่มทยอยโผล่ขึ้นมาให้เห็น ข้าวโพดที่เริ่มมีไหมยาวโผล่ขึ้นมาประมาณ ๑-๒ เซนติเมตร และมีสีขาว แสดงว่าฝักข้าวโพดนั้นเริ่มหักเก็บฝักได้ การเก็บข้าวโพดฝักอ่อนควรจะต้องทยอยเก็บทุกวัน โดยเก็บไล่จากฝักบนสุดก่อนลงมาหาฝักที่อยู่ข้างล่าง

ข้าวโพดฝักอ่อนที่เกษตรกรนิยมปลูก เป็น “พันธุ์ซูเปอร์

สวีท ดีเอ็มอาร์ ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งสามารถเก็บผักได้ประมาณ ๓ ผัก ส่วนผักที่ ๔-๕ ปกตินั้นมักจะไม่ค่อยสมบูรณ์ แต่ถ้าหักผักสดและไม่ปอกเปลือกก็สามารถส่งขายพ่อค้าคนกลางได้เช่นเดียวกัน

ก็อย่างว่าละครับ เรื่องการเก็บเกี่ยวข้าวโพดฝักอ่อนนี้ควรจะเริ่มทำการเก็บเกี่ยวเมื่อมีไหมข้าวโพดโผล่มาประมาณ ๑-๒ เซนติเมตร หรือสั้นกว่านั้นนิดหน่อย จึงจะได้ฝักอ่อนที่กำลังพอดี ถ้าหากเรารอให้ไหมโผล่ยาว ๓-๔ เซนติเมตร ผักจะแก่เกินขนาดที่ต้องการไปเล็กน้อย อาจถูกตัดราคาได้ง่าย แต่นี่ก็ต้องระวังเหมือนกันที่ข้าวโพดบางพันธุ์อย่างเช่น

พันธุ์ “รังสิต ๑” เส้นไหมมักจะออกมาช้า อาจจะต้องเก็บผักตั้งแต่เส้นไหมโผล่มาเพียง ๑ เซนติเมตรจึงจะพอดี อย่างนี้เป็นต้น

การเก็บฝักอ่อนควรเก็บทุกวัน จะทำให้ฝักอ่อนได้ขนาดและมีคุณภาพดีตามมาตรฐานที่ตลาดหรือโรงงานต้องการได้ดีขึ้น แต่ควรจะต้องรู้จักด้วยนะครับว่า ข้าวโพดฝักอ่อนพันธุ์ใดควรจะเก็บได้กี่ครั้ง จึงจะได้คุณภาพดีที่สุด เพราะเท่าที่ปรากฏนั้นผักที่เก็บรุ่นหลัง ๆ มักจะมีคุณภาพต่ำ คือมีฝักสั้น ผิดปกติ จึงต้องระวังแก้ไขข้อบกพร่องนี้ให้ดีขึ้นด้วย

และเมื่อหักฝักออกแล้วทุกต้น ควรจะต้องทำการหักต้นลงไว้ให้เห็นได้ชัดด้วย เพื่อ

ป้องกันมิให้มีฝักหลงเก็บเสียหายได้

การเก็บรักษาหลังการเก็บเกี่ยวนั้น ก็มีคำแนะนำอยู่ว่าควรจะมีโรงจัดสงฆ์ที่ที่เก็บเสร็จหรือในกรณีที่เก็บข้าวโพดฝักอ่อนมาแล้ว ในระหว่างรอการขนส่งควรกระจายฝักข้าวโพดอ่อนเหล่านั้น ออกผึ่งกระจายกันไว้ให้ดี อย่าปล่อยให้กองสุมกันไว้หนามากนัก ด้วยในระหว่างนั้นข้าวโพดฝักอ่อนทั้งหลายจะมีการหายใจคายความร้อนออกมา ทำให้เกิดความร้อนสูง ข้าวโพดนั้นจะเน่าเสียได้ง่าย จึงต้องระวังให้ดีด้วยนะครับ

สำหรับขนาดมาตรฐานของข้าวโพดฝักอ่อนนั้น โดยทั่ว ๆ ไปทางโรงงานเขาต้อง

การผักที่มีแกนยังอ่อนอยู่ ขนาดของผักที่ปอกเปลือกแล้วมีขนาดยาว ๗-๙ เซนติเมตร หรือสั้นที่สุดก็ไม่ต่ำกว่า ๔ เซนติเมตร ส่วนผักที่ยาวที่สุดก็ไม่ควรจะยาวเกิน ๑๐ เซนติเมตร และความกว้างของฝักควรจะมีประมาณ ๑-๑.๕ เซนติเมตร ซึ่งขนาดที่ว่านี้อาจมีแตกต่างกันไปได้เล็กน้อยตามความต้องการของแต่ละโรงงาน

เรื่องราคาดผลผลิตที่โรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปข้าวโพดฝักอ่อน เขากำหนดเอาไว้ นั่น ข้าวโพดชนิดฝักทั้งเปลือกมีราคาเฉลี่ยตลอดทั้งปีอยู่ในระหว่าง กิโลกรัมละ ๒-๓ บาท และชนิดฝักที่ปอกเปลือกแล้วราคาเฉลี่ยตลอดปีนี้อยู่ในราว กิโลกรัมละ ๑๗-๒๔ บาท แล้ว

แสดงการวางแผนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อน (การวางแผนการปลูกข้าวโพดฝักอ่อน เพื่อให้ได้ผลผลิตผักสดก่อนปอกเปลือก

สมมุติวันปลูก วันที่เริ่มทำการเก็บเกี่ยวประมาณเมื่อ ๕๐ วัน หลังปลูก และมีช่วงระยะเวลาเก็บเกี่ยวประมาณ ๑๐ วัน (นับเป็น กก./วัน)

เริ่ม ๑ ม.ก. ก.พ. ๒๐ ๒๑ ๒๒ ๒๓ ๒๔ ๒๕ ๒๖ ๒๗ ๒๘ ๑ มี.ค. ๒

๑	๑๐๐	๑๕๐	๓๐๐	๔๐๐	๗๐๐	๕๐๐	๖๐๐	๖๐๐	๔๐๐	๒๕๐	
๒		๑๐๐	๑๕๐	๓๐๐	๔๐๐	๗๐๐	๕๐๐	๖๐๐	๖๐๐	๔๐๐	๒๕๐
๓			๑๐๐	๑๕๐	๓๐๐	๔๐๐	๗๐๐	๕๐๐	๖๐๐	๖๐๐	๔๐๐
๔				๑๐๐	๑๕๐	๓๐๐	๔๐๐	๗๐๐	๕๐๐	๖๐๐	๖๐๐
๕					๑๐๐	๑๕๐	๓๐๐	๔๐๐	๗๐๐	๕๐๐	๖๐๐

๑๐											๑๐๐
๑๑											
๑๒											
๑๓											
๑๔											

ผลผลิตก่อนปอกเปลือก											
กก./วัน/๕ ไร่	๑๐๐	๒๕๐	๕๕๐	๙๕๐	๑๖๕๐	๒๐๕๐		๒๘๐๐	๒๓๐๐	๒๓๕๐	๑๙๕๐
กก./๒ วัน/๕ ไร่					๓๗๐๐ (๕๕๕)	๕๓๐๐ (๗๙๕)		๕๑๕๐ (๗๗๓)		๓๔๕๐ (๕๑๕)	
กก./๓ วัน/๕ ไร่					๓๗๐๐ (๕๕๕)			๗๙๕๐ (๑๑๙๓)		๔๖๕๐ (๖๙๕)	

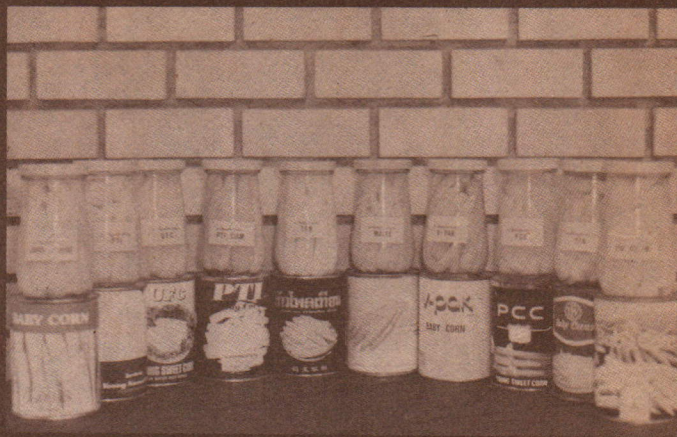
หมายเหตุ ตัวเลขหน้าวงเล็บคือ น้ำหนักผักสดก่อนปอกเปลือก ตัวเลขในวงเล็บคือ น้ำหนักแกนอ่อน (ผักสดปอกเปลือกแล้ว) เพื่อที่จะให้ (หมายความว่าชุดแรกเริ่มปลูกวันที่ ๑-๕ หยุดวันที่ ๖-๙ แล้วเริ่มปลูกใหม่ชุดที่ ๒ วันที่ ๑๐-๑๔ ต่อไป)

แต่ชนิดและคุณภาพของผักสดนั้น ส่วนการขายผักสดในตลาดสดทั่วไป หรือตามห้างสรรพสินค้าใหญ่ ๆ ราคา ก็จะแพงขึ้นไปถึงกิโลกรัมละ ๓๐-๕๐ บาทได้ถ้ามีคุณภาพดี ซึ่งก็จะเห็นได้ว่าตามราคาที่โรงงานให้ประกันราคารับซื้อไว้เนี่ย เป็นราคาที่ดีพอจะช่วยให้ชาวไร่ผู้ประกอบการ สามารถจะมีกำไรตอบแทนได้ในขั้นต้นมาก

ซึ่งนอกจากจะมีรายได้จากการขายผักอ่อนนี้โดยตรงแล้ว ส่วนอื่น ๆ ที่เหลือใช้ อย่างเช่น ส่วนยอดเกสรตัวผู้ ส่วนเปลือกผักอ่อน และต้นอ่อนของข้าวโพดผักอ่อนที่ตัดทิ้งเหล่านี้ ยังมีทางขายต่อให้ใช้เป็นอาหารของปศุสัตว์ พวกโคขุน-กระบือ ขุนได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

สิ่งหนึ่งที่เกษตรกรต้องการจะทราบกันอย่างยิ่งก็คือว่า เราควรจะทำการวางแผนการปลูกข้าวโพดผักอ่อนนี้อย่างไรดี จึงจะสามารถทยอยเก็บผลผลิตได้แน่นอนวันละไม่ต่ำกว่า ๒ ตัน หรือ ๒,๐๐๐ กิโลกรัม หรือ ๒ วันไม่ต่ำกว่า ๔,๐๐๐ กิโลกรัม หรือ ๓ วันไม่ต่ำกว่า ๖,๐๐๐ กิโลกรัม ได้อย่างสม่ำเสมอตลอดช่วงการปลูกส่งขายโรงงานให้ได้ผลอย่างเต็มที่ ไม่มีการผิดสัญญา และไม่มีเหลือจากการส่งขายได้ตามสัญญาพอดีด้วยนั้น ควรจะดำเนินแผนการปลูกอย่างไรดี

จากการสัมมนาเชิงปฏิบัติการข้าวโพดอุตสาหกรรม ครั้งล่าสุดนี้ก็ได้นำคำแนะนำในเรื่องการวางแผนไว้น่าสนใจมาก

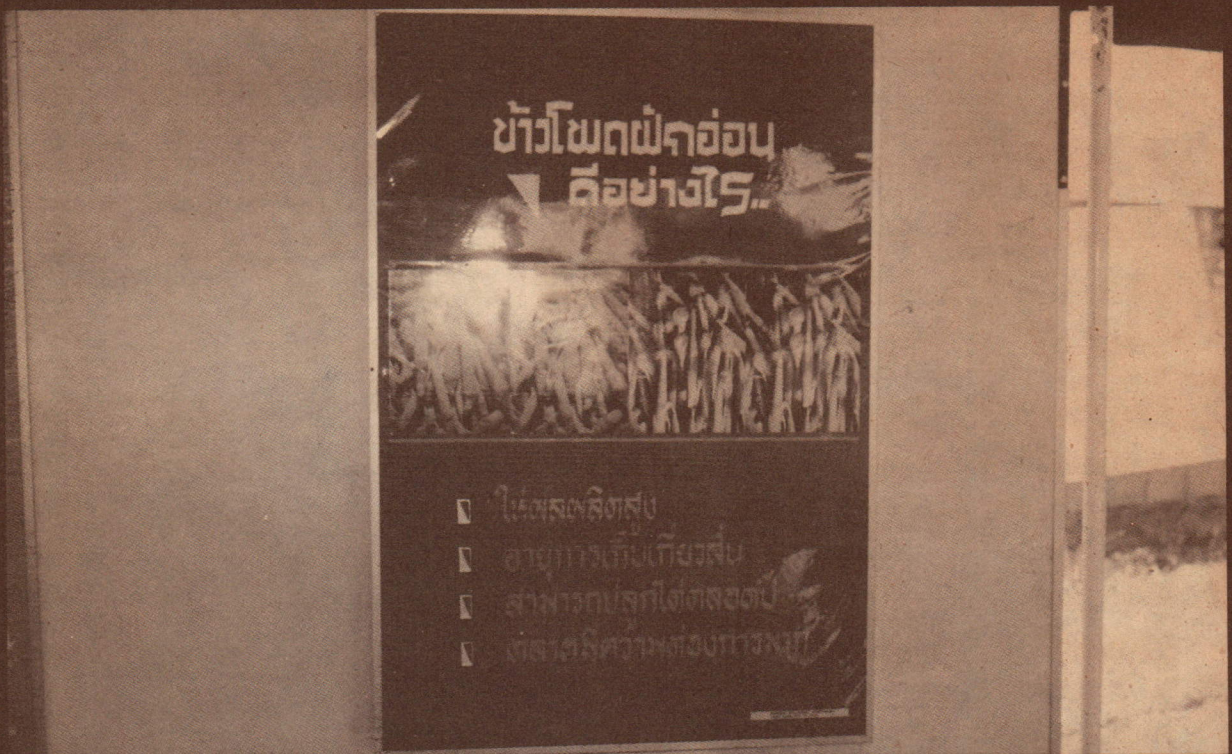
ข้าวโพดผักอ่อนทั้งชนิดบรรจุขวดและบรรจุกระป๋อง

ดังตารางตัวอย่างต่อไปนี้ คือ

และไมต่ำกว่า ๒,๐๐๐ กก.(๒ ตัน) หรือ ๒ วัน ไมต่ำกว่า ๔,๐๐๐ กก.(๔ ตัน) หรือ ๓ วัน ไมต่ำกว่า ๖,๐๐๐ กก.(๖ ตัน)

๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	๑๓	๑๔	๑๕
๒๕๐												
๔๐๐	๒๕๐											
๖๐๐	๔๐๐	๒๕๐										
๑๕๐	๓๐๐	๔๐๐	๗๐๐	๕๐๐	๖๐๐	๖๐๐	๔๐๐	๒๕๐				
๑๐๐	๑๕๐	๓๐๐	๔๐๐	๗๐๐	๕๐๐	๖๐๐	๖๐๐	๔๐๐	๒๕๐			
	๑๐๐	๑๕๐	๓๐๐	๔๐๐	๗๐๐	๕๐๐	๖๐๐	๖๐๐	๔๐๐	๒๕๐		
		๑๐๐	๑๕๐	๓๐๐	๔๐๐	๗๐๐	๕๐๐	๖๐๐	๖๐๐	๔๐๐	๒๕๐	
			๑๐๐	๑๕๐	๓๐๐	๔๐๐	๗๐๐	๕๐๐	๖๐๐	๖๐๐	๔๐๐	๒๕๐
๕๐๐	๑๒๐๐	๑๒๐๐	๑๖๕๐	๒๐๕๐	๒๕๐๐	๒๘๐๐	๒๘๐๐	๒๓๕๐	๑๘๕๐	๑๒๕๐	๖๕๐	๒๕๐
	๒๔๐๐ (๓๖๐)		๓๗๐๐ (๕๕๕)		๕๓๐๐ (๗๙๕)		๕๑๕๐ (๗๗๓)					
			๔๙๐๐ (๗๓๕)				๘๑๐๐ (๑๒๑๕)					

บเกี่ยวผลผลิตเป็นไปได้ด้วยสม่ำเสมอ จำเป็นต้องทั้งช่วงการปลูกข้าวโพดผักอ่อนชุดแรกและชุดที่ ๒ ห่างกันประมาณ ๔ วัน

เปลือกข้าวโพดฝักอ่อน เป็นอาหารชั้นดีสำหรับเลี้ยงโคขุน

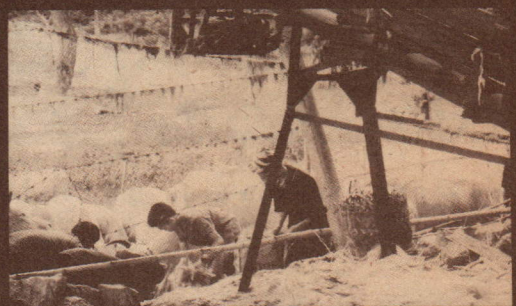
ผู้อ่านที่สนใจสามารถศึกษาทำความเข้าใจ และนำไปดัดแปลงปฏิบัติตามได้ไม่ยาก เป็นแผนการปลูกตัวอย่างที่จะให้ผลได้ดีจริง ๆ จึงขอถ่ายทอดมาไว้เป็นตัวอย่างไว้ให้ศึกษากันด้วย ดังตารางตัวอย่างต่อไปนี้ คือ

สมมุติเราเริ่มปลูกในวันที่ ๑ มกราคม ให้ปลูกติดต่อกันทุกวัน ๆ ละ ๕ ไร่ โดยใช้ระบบไร่ละ ๑๗,๐๐๐ ต้น ในช่วงระหว่างวันที่ ๖-๙ มกราคมให้หยุดทั้งช่วงที่ ๑ เพื่อเริ่มชุดที่ ๒ โดยเริ่มปลูกใหม่ ชุดที่ ๒ ในวันที่ ๑๐-๑๔ มกราคม ทำการปลูกทุก ๆ วัน ๆ ละ ๕ ไร่ ก็จะได้อีก ๒๕ ไร่ในชุดที่ ๒ เช่นกัน

หลังจากปลูกได้ครบ ๕๐ วันแล้ว การเก็บเกี่ยวข้าวโพดฝักอ่อน จะเริ่มเก็บเกี่ยวข้าวโพด

ฝักอ่อนนี้ได้ ตั้งแต่วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ เป็นต้นไป ข้าวโพดที่ปลูกรุ่นที่ ๑ ในพื้นที่ ๕ ไร่ ซึ่งเริ่มปลูกเมื่อวันที่ ๑ มกราคม และจะทยอยเก็บอีก ๕ ไร่ที่ปลูกในวันที่ ๒ มกราคม โดยจะเก็บได้ตั้งแต่วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ เป็นต้นไป

เป็นดังนี้ต่อไปจนครบ ๕ วันหรือ ๒๕ ไร่ ผลผลิตข้าวโพดฝักอ่อนก็เช่นเดียวกับผลผลิตของพืชอื่น ๆ กล่าวคือ ในระยะช่วงแรกที่ผลผลิตเริ่มออกกับช่วงสุดท้ายที่ผลผลิตจะหมดจะมีปริมาณไม่มากนัก ผลผลิตจะมากในช่วงตรงกลางของการเก็บเกี่ยว หากผู้รับซื้อมารับ ๒ วันต่อครั้ง ผลผลิตจะเพิ่มเป็น ๒ วัน ไม่ต่ำกว่า ๔,๐๐๐ กิโลกรัม หรือ ๔ ตัน, และ ๓ วัน ไม่ต่ำกว่า ๖,๐๐๐ กิโลกรัม

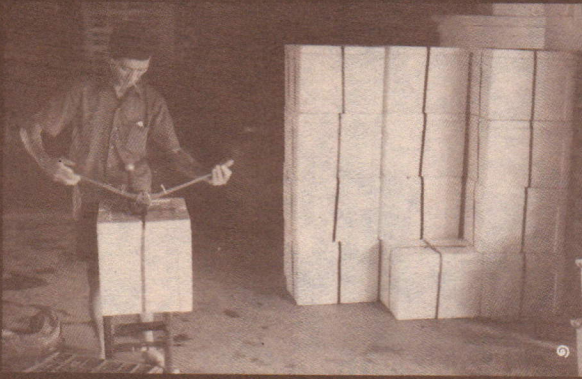

หรือ ๖ ตัน, แต่ไม่ควรทิ้งไว้นาน ๆ เพราะน้ำหนักฝักสดจะลดลงไปเรื่อย ๆ จะทำให้เกษตรกรเสียราคาต่อกิโลกรัม เพราะการคายน้ำของฝักข้าวโพด ทำให้น้ำหนักฝักสดเบาขึ้นดังกล่าว และความสดของข้าวโพดฝักอ่อนจะลดน้อยลงไปด้วยเช่นกัน

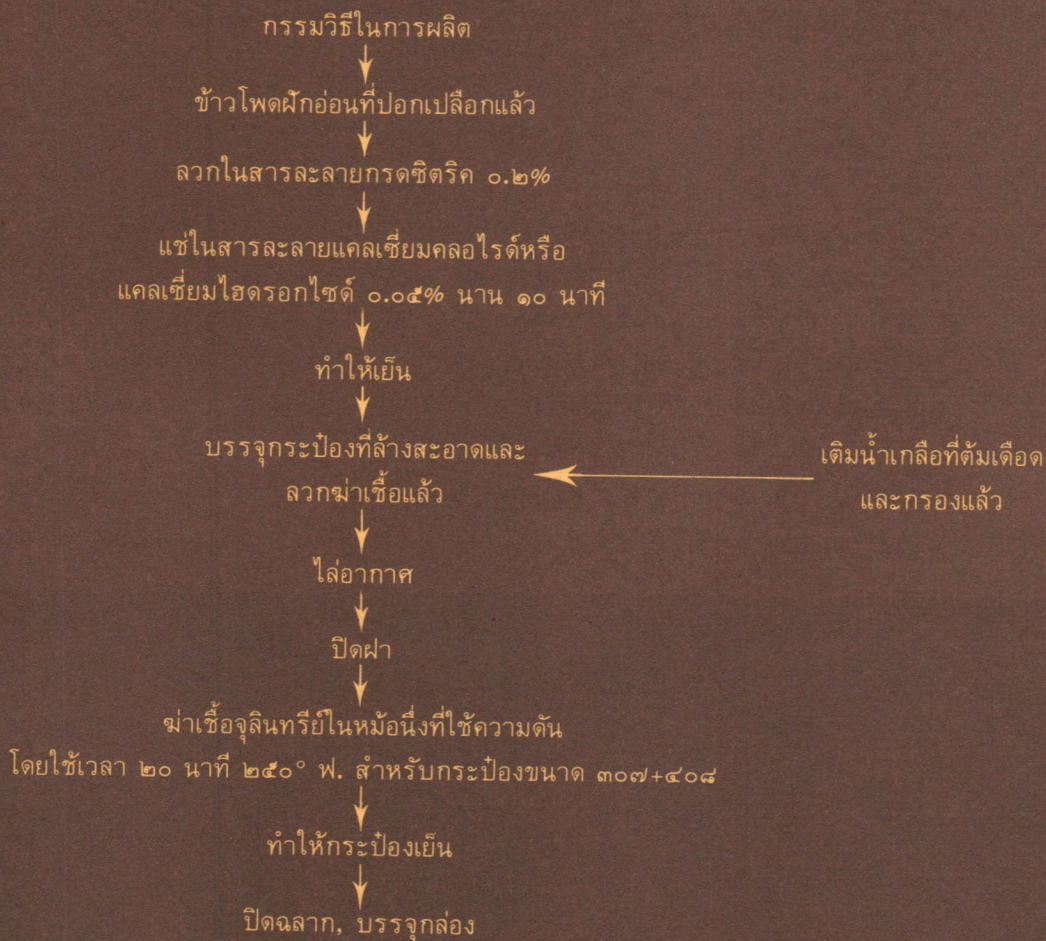
เมื่อต้องรอการขนส่ง ควรจะแผ่ให้กองข้าวโพดฝักอ่อนแผ่กว้างที่สุดเท่าที่จะทำได้ อย่าให้กองสูงมากนัก และควรมีหลังคาคลุม ภายในมีลมโกรกผ่านถ่ายเทได้สะดวก เพราะการกองสูงมากจนเกินไป จะ

ทำให้ข้าวโพดฝักอ่อนร้อนและเสียได้ง่าย

เรื่องกรรมวิธีในการผลิตข้าวโพดฝักอ่อน ก็มีผู้สนใจมากกว่าทำได้ยากง่ายอย่างใดกันหนอ? จึงอยากจะขอแนะนำหลักการผลิตโดยสังเขปมาให้ทราบไว้ด้วย เพื่อเป็นแนวทางการประกอบการพิจารณาเผื่อใครมีโอกาสมะเขาคิดจะดำเนินการขึ้นเอง เป็นสาขาของโรงงานใหญ่บริษัทใดบ้าง ซึ่งในขณะนี้เมื่ออยู่แล้วเพียง ๒๔ โรงงานเท่านั้น ยังไม่พอต่อการขยายตัวของการผลิตข้าวโพดฝักอ่อน บรรจุกะป๋องหรือขวดในแหล่ง

๑. สภาพกล่องบรรจุข้าวโพดอ่อนสด ที่ส่งไปต่างประเทศ
๒. การส่งข้าวโพดฝักอ่อนสดไปต่างประเทศ ต้องแยกขนาดตามที่ตลาดต้องการ
๓. จัดเรียงถุงข้าวโพดใส่กล่องพิเศษ จะต้องใส่น้ำแข็งทับข้างบนให้ความเย็นไว้ ขณะส่งไปตลาดต่างประเทศที่ไม่ไกลนัก

ผลิตบางจังหวัด จะได้ขอตั้ง
โรงงานเล็ก ๆ ขึ้นมาดำเนินการ
เสริมได้บ้าง ก็คงจะเป็นประ-
โยชน์ได้ไม่เลวนะครับ

และเพื่อจะให้ท่านผู้อ่าน
“วารสารไทย” ได้เห็นภาพ
พจน์ที่ชัดเจนยิ่งขึ้นด้วยว่า การ
ปลูกข้าวนาปีและนาปรัง ซึ่ง
ทำได้ปีละ ๒ ครั้ง เมื่อเทียบ
กับการปลูกข้าวโพดฝักอ่อน
ส่งขายโรงงานแปรรูปบรรจุ
กระป๋องนั้น อะไรจะมีรายได้
ตอบแทนให้กำไรได้ดีกว่ากัน

ดังจะเห็นได้ชัดจากตัวเลข
ค่าใช้จ่ายรายละเอียด และ
รายรับที่มีอยู่นั้นด้วย เมื่อ
เปรียบเทียบพิจารณากันดูให้ดี
แล้ว ก็คงจะพอช่วยชี้ให้เห็นได้
นะครับ ว่าถ้ามีโรงงานรับซื้อ
และมีน้ำมีพื้นที่ซึ่งเหมาะสม
จะปลูกข้าวโพดฝักอ่อนนี้ได้

สมควรหรือไม่ที่ท่านจะตัดสินใจ
ลดพื้นที่การปลูกข้าวลงบ้าง
แล้วหันมาผลิตข้าวโพดฝักอ่อน
นี้กันได้บ้างหรือยัง ก็เชิญตาม
สะดวกเถิดครับ

“วารสารไทย” ก็เห็น

จะไม่ต้องสรุปอะไรเพิ่มเติม
อีกแล้ว นอกจากจะขอเสนอแนะ
ให้ผู้ที่สนใจ อย่าลืมที่จะต้อง
คิดใคร่ครวญให้ดีโดยละเอียด
รอบคอบก่อนการลงมือปฏิบัติ
ด้วยนะครับ

เปรียบเทียบต้นทุน-กำไรระหว่างการปลูกข้าวและข้าวโพดฝักอ่อน

การปลูกข้าว			การปลูกข้าวโพดฝักอ่อน		
๑. ค่าน้ำมันเตรียมดิน	๓๕ บาท		๑. ค่าน้ำมันเตรียมดิน	๓๕ บาท	
๒. ค่าเมล็ดพันธุ์	๖๕ บาท		๒. ค่าเมล็ดพันธุ์	๙๐ บาท	
๓. ค่ายาปราบศัตรูพืช	๑๗๖ บาท		๓. ค่ายาคลุกเมล็ด	๗๘ บาท	
๔. ค่าปุ๋ย	๑๓๘ บาท		๔. ค่าปุ๋ย	๓๐๐ บาท	
๕. ค่าจ้างเกี่ยว	๑๕๐ บาท		๕. ค่าจ้างเก็บเกี่ยว	๑๒๐ บาท	
๖. ค่าจ้างนวด	๔๐ บาท		๖. ค่าจ้างถอดยอดเกสรตัวผู้	๖๐ บาท	
๗. ค่าหว่าน/ปักดำใช้แรงงานในครอบครัว			๗. ค่าปลูก ใช้แรงงานในครอบครัว		
๘. ค่าบำรุงดูแลรักษา ใช้แรงงานในครอบครัว			๘. ค่าบำรุงดูแลรักษา (ค่าน้ำมันและค่าปราบวัชพืช) ใช้แรงงานในครอบครัว		
๙. ดอกเบี้ย	๓๐ บาท		๙. ดอกเบี้ย	๒๕ บาท	
รวม	๖๓๔ บาท		รวม	๗๐๘ บาท	
ต้นทุน/ไร่/ครั้ง			ต้นทุน/ไร่/ครั้ง		
ผลผลิตเฉลี่ย/ไร่/ครั้ง	๕๐ ถัง		ผลผลิตเฉลี่ย/ไร่/ครั้ง	๘๐๐ กก.	
ราคาขายเฉลี่ยถังละ	๒๘ บาท		ราคาขายเฉลี่ย กก.ละ	๒ บาท	
รายได้/ไร่/ครั้ง			รายได้/ไร่/ครั้ง		
๕๐ ถัง ๑ ละ ๒๘ บาท	๑,๔๐๐ บาท		๘๐๐ กก. ๑ ละ ๒ บาท	๑,๖๐๐ บาท	
กำไร/ไร่/ครั้ง	๗๖๖ บาท		กำไร/ไร่/ครั้ง	๘๙๒ บาท	
ปลูก ๒ ครั้ง/ปี/ไร่			ปลูก ๔ ครั้ง/ปี/ไร่		
กำไร ๒ ครั้ง ๑ ละ ๗๖๖ บาท			กำไร ๔ ครั้ง ๑ ละ ๘๙๒ บาท		
รวมกำไร	= ๑,๕๒๓ บาท		รวมกำไร	= ๓,๕๖๘ บาท	

แต่ถ้าหากยังมีปัญหา
ขัดข้องประการใด ที่ต้องการ
ให้ช่วยแนะนำแก้ไขให้ เราก็
ยินดีจะให้ความร่วมมือบริการ
แก่ทุกท่านที่สนใจได้เสมอ โปรด
ติดต่อมาได้ที่คอลัมน์ “เพื่อชีวิต

ที่ตื่น” วารสารไทย สำนักงาน
เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล

คือหญิงสาว

◦ ยามรักก็รักเหลือหลาย
ยามหน่ายก็หน่ายหน่ายหนัก
ใจหญิงยิ่งยุ่งเหยิงยาก
เดียวหน่ายเดียวรักเดียวดี

◦ บางคราวคือไฟไหม้ป่า
บางคราวคือน้ำไหลรี
บางครั้งก็คล้ายพยัคฆ์
บางทีก็เหมือนลูกแมว

◦ คิดตั้งมาตราหาทิศ
ตั้งดีคิดถูกคิดวางแก้ว
ก้นในใจหญิงยิ่งแล้ว
ไม่มีวีแววเจอเจอ

◦ พยากรณ์พายุมียาก
ความเร็วหน่อย, มาก, สม่่าเสมอ
อารมณ์ร้ายแรงแห่งเธอ
ซึ่มเซื่อยากล้ำทำนาย

◦ บวกลบตัวเลขแสนล้าน
ไม่นานก็ออกบอกร่าง
คุณหารมารยาชั่วร้าย
แห่งหญิงบรรยายยากแท้

◦ คำร่ำคำเล่าเก่าก่อน
ผูกสอนถึงสาวเก่าแก่
ดูช้างดูหางเห็นแล
ดูลูกดูแม่แน่นนอน

๐ โลกก้าวเข้ายุคคอมพิวฯ
วิ่งฉิวเลยคำปราสอน
อย่าหวังใครหวังสังวร
เห็นตามขั้นตอนท่วงดิง

๐ ไซ้ที่มีขายเต็มหล้า
เพราะว่าครึ่งหรือคือหญิง
มีมือมีสมองของจริง
ไยนิ่งแนบเนาเงาเงื่อม

๐ ความงามฤามีหนี้จาก
ความสวยสันชาทพลันเสื่อม
หลงแต่งหลงทานาเอื่อม
ความดีลึเชื่อมฉาบใจ

๐ จงสร้างเสกสรรค์สรรพสิ่ง
สมสมญาหญิงยุคใหม่
ไซ้เกิดกายแล้วแล้วไป
เหมือนเหมือนดอกไม้ทั้งมวล

๐ รู้ยังรู้ยังรู้หญิง
ทุกสารทุกสิ่งทุกส่วน
รู้ข่มรู้คิดรู้ควร
เพื่อหญิงทั่วถ้วนรู้ตัว

คมทวน คั่นหนู

อุตสาหกรรมอาหารไทย

วิจิตร อวະกุล

เมื่อก้าวถึงอุตสาหกรรมอาหารไทย ท่านผู้อ่านอาจคิดไปว่าจะเป็นไปได้หรือ หรือบางท่านอาจจะคิดว่าเป็นเรื่องที่พูดเล่นกัน เป็นเรื่องเพ้อ ๆ ผัน ๆ ไม่ได้เรื่องราวสาระอะไร แต่อยากจะพูดว่าของทุกอย่างในโลกนี้มีคุณค่า ถ้าเรารู้จักทำรู้จักสร้างให้มีคุณค่า

เราเป็นนักคิด นักพูด นักเขียน นักวางแผนที่เก่งสักเพียงไรก็จะมีแต่ความล้มเหลวถ้าขาดการทำหรือนำเอาไปปฏิบัติให้เป็นผลขึ้นมา ที่นำเอาเรื่อง “อุตสาหกรรมอาหารไทย” มาคุยกันในวันนี้ก็เพราะเห็นว่าสหรัฐอเมริกา ซึ่งต้องนับว่าเป็นประเทศอุตสาหกรรม

ที่ยิ่งใหญ่ประเทศหนึ่งของโลก เขาทำอุตสาหกรรมขนาดหนักและเบาทุกอย่าง แต่เขาไม่เคยทิ้งการเกษตร

ครั้งหนึ่งประธานาธิบดีลินดอน บี. จอห์นสัน ของสหรัฐอเมริกาได้กล่าวสุนทรพจน์เกี่ยวกับการเกษตรของสหรัฐ มีความตอนหนึ่งน่าสนใจว่า “การเกษตรเป็นอุตสาหกรรมขั้นแรกของสหรัฐ และยังคงเป็นเส้นโลหิตใหญ่ที่หล่อเลี้ยงชาติ เป็นเชื้อเพลิงที่จุดโรงงานอุตสาหกรรมให้ทำงานอยู่ทั่วสหรัฐในขณะนี้”

จะเห็นว่าสหรัฐดำเนินการเกษตรไปในเชิงอุตสาหกรรมไปหมด ระบบเกษตรใน

ช่วงใดตอนใดที่จะเป็นอุตสาหกรรมได้ เขาจะดำเนินการในระบบอุตสาหกรรมทันที

ขอยกตัวอย่างร้าน “ไก่ทอดเคนตักกี” ซึ่งเป็นร้านขายไก่ทอดเหมือนร้านขายไก่ย่างของเมืองไทย เขาค่อย ๆ ขยายกิจการไปยังรัฐต่าง ๆ ในสหรัฐ จนเวลานี้เขาได้เข้ามาดำเนินการในเมืองไทยถึงสองร้านแล้ว เขาโฆษณาว่าคุณจะอร่อยจนติดปลายลิ้นทีเดียว

อาหารชุดของร้านไก่ทอดเคนตักกี งานหนึ่งก็จะมีไก่ทอดประมาณ ๓ ชิ้นใหญ่ ขนมปังหนึ่งก้อน น้ำเกรวี่ (น้ำจิ้มราดไก่แบบฝรั่ง) มันฝรั่งบด ผักสลัดหนึ่งถ้วย จะต้องการชนิด

ทอดเหลืองปานกลางหรือทอดกรอบก็ได้ งานละประมาณ ๕๐-๑๐๐ บาท เขาทำร้านสะอาด ตกแต่งร้าน ที่นั่งรับประทาน สร้างบรรยากาศให้เป็นร้านอาหารอย่างดีทั้งภายนอกภายใน จึงมีผู้ไปอุดหนุนกันคับคั่ง

อุตสาหกรรมร้านอาหารอีกอย่างหนึ่งของสหรัฐที่มาดำเนินการในประเทศไทยแล้วคือ “ร้านอาหารแมคโดนัล” ขายอาหารหลักคือ แฮมเบอเกอร์ (ขนมปังใส่เนื้อ) ที่มีชื่อเสียงที่สุดของสหรัฐ มีสาขามากที่สุด在美国 และยังมีสาขายู่ตามประเทศต่าง ๆ เกือบทั่วโลก ในเมืองไทยก็มีแล้ว ๒ ร้าน เป็นอาหารที่ขายดี

จานหนึ่งจะมีไก่ทอด
ประมาณ ๓ ชิ้นใหญ่
ขนมปัง ๑ ก้อน
น้ำเกรวี่
มันฝรั่งบด
ผักสลัด ๑ ถ้วย

ของสหรัฐฯ อีกร้านหนึ่ง

อาหารของร้านแมคโดนัลด์ ที่จำหน่ายก็มีเพียงขนมปังไส้เนื้อ ไส้ไก่ ตั้งแต่ขนาดเล็กไปจนถึงขนาดใหญ่ มีมันฝรั่งทอดรับประทานกับเครื่องดื่ม น้ำอัดลม มีชื่อเสียงของอเมริกาที่เรารู้จักกันดี หรือใครชอบกาแฟก็มีให้เลือก ชุดหนึ่งประมาณ ๕๐-๗๐ บาท แล้วแต่จะสั่งอะไร มากน้อยเพียงใด นอกจากนี้ก็ขายไอศกรีมชนิดต่าง ๆ ด้วย

ร้านอาหารดังกล่าวข้างต้นเป็นอาหารแบบรับประทานกันอย่างรวดเร็วที่มักจะได้ยินเขาเรียกกันว่า **“ฟาสต์ฟู้ด”** คงเหมือนกับร้านก๊วยเตี๋ย ร้านข้าวแกง ข้าวขาหมู ข้าวมันไก่ ฯลฯ ในบ้านเรานั้นเอง คือใช้เวลารับประทาน ๑๐-๒๐ นาทีก็เสร็จ

ร้านอาหารของสหรัฐฯ ที่ทำในเชิงอุตสาหกรรมนี้ เขาจะเน้นที่มาตรฐาน คุณภาพ อาหาร ร้อน สด สะอาด รับประทานสะดวก รวดเร็ว มีคุณค่าทางอาหารแก่ร่างกาย เพราะชีวิตการทำงานของคนบางคนบางกลุ่มโดยเฉพาะนักธุรกิจ เวลาของเขาเป็นเงินเป็นทอง ไม่มีเวลามานั่งกิน นั่งคุย นั่งดื่ม รับประทานอาหารมื้อหนึ่งใช้เวลา ๒-๓ ชั่วโมง เขาต้องรีบไปทำงานแข่งขันทั้งเวลา แข่งกับคู่แข่ง เขามีงานและธุรกิจที่รอคอยอยู่ เขาจึงใช้เวลาบริโภคอาหารชนิดรวดเร็วเพียง ๑๕-๒๐ นาที เป็นการฝึกนิสัยให้เป็นคนเอาจริงเอาจัง ขยันขันแข็งกับงานไปในตัวด้วย

แต่ก็มีไว้ว่าเขาจะไม่รับประทานอาหารขึ้นโต๊ะ ใช้เวลา รับประทานนาน ๆ เพื่อพูดคุย

เรื่องราวต่าง ๆ และดำเนินธุรกิจไปในตัวด้วย แต่เขาจะเลือกวัน เลือกเวลา และโอกาสที่เหมาะสม เลือกมือ มีใช้กินกันทุกวัน ทุกมือใช้เวลาส่วนมากหมดไปกับการกิน และพูดคุยที่ไม่เป็นสาระ หรือเป็นการพูดคุยด้วยฤทธิ์สุรา เพราะไม่ว่าอาหาร สุรา เครื่องดื่ม ล้วนมีราคาแพง ค่าใช้จ่ายอาหารในการบริโภคแต่ละมื้อมีผลต่อเศรษฐกิจของครอบครัวเป็นอย่างมาก เพราะเคยมีเศรษฐกิจที่ยากจนเพราะการบริโภคมาแล้ว

ที่นำเรื่องร้านอาหารของสหรัฐฯ ทั้งสองเรื่องมากล่าวนำนี้ ก็อยากจะชี้ให้เห็นว่า เราได้เริ่มพัฒนาการเกษตร ให้ไปในเชิงอุตสาหกรรมหลายอย่าง เช่น ผลไม้กระป๋อง แป้ง ถั่ว น้ำมันพืช ฯลฯ รวมทั้งผักและ

ผลไม้สด เราก็ส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ เราได้เปลี่ยนทัศนคติการทำเกษตรจาก **“ทำมาหากิน”** มาเป็น **“ทำมาค้าขาย”** แล้ว

การทำมาค้าขายจะต้องอาศัยวิทยาศาสตร์ทางการบริหาร เทคโนโลยีอื่น ๆ และการดำเนินการเชิงอุตสาหกรรมเข้าช่วย ประเทศไทยเป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ต่อวัตถุดิบทางการเกษตรอย่างอุดมสมบูรณ์ เราเริ่มอุตสาหกรรมทางเกษตรหลายอย่างเป็นผลสำเร็จ ทำเงินเข้าประเทศมากมาย ตั้งแต่สับปะรดกระป๋อง ลิ้นจี่ ลำไย มะม่วง เต้าเจี้ยว น้ำปลา น้ำจิ้ม เนื้อกระป๋อง อาหารกระป๋อง อาหารทะเลแห้ง ฯลฯ หลังจากเราพบอุปสรรคในอุตสาหกรรมอื่น เช่น อุตสาหกรรมสิ่งทอ เส้นใย

ซึ่งเราถูกกีดกันและจำกัด
จำนวนขายจากประเทศใน
ประชาคมยุโรป

ปัจจุบันเราเริ่มหันมา
สนใจกับอุตสาหกรรมทาง
เกษตรกันมาก เพราะทราบได้
ที่มนุษย์ยังต้องบริโภคอาหาร
อยู่ทั้งสามมื้อ อาหารก็ยังมีควม
จำเป็นและจะขายได้อยู่เสมอ
อย่างน้อยก็ทำให้ประเทศชาติ
อุดมสมบูรณ์ คือ ประชาชน
ไม่อดอยาก ได้บริโภคอาหาร
ที่ถูกกว่า ลองคิดดูว่าถ้าเรา
ต้องซื้อข้าวสารจากต่างประเทศ
แล้วอย่าหวังเลยว่าเราจะได้ซื้อ
ข้าวในราคาถึงละ ๑๐๐ บาท
แต่เราจะต้องซื้อข้าวสารใน
ราคาถึงละ ๒๐๐-๓๐๐ บาท
ก็ได้ ข้าเงินทองก็ไปตกอยู่กับ
ชาวนาต่างประเทศ แทนที่จะ
ตกอยู่กับคนไทยชาวนาไทย
การเกษตรจึงเป็นการแก้ไข

เศรษฐกิจโดยตรงกับประชากร
ของชาติ

ในต่างประเทศหลาย
ประเทศ มีคนไทยไปเปิดร้าน
ขายอาหารไทยและขายผลิต
ผลทางเกษตรของไทย เช่น
ร้านขายผัก ผลไม้ และขนมไทย
มากมาย อาหารไทยนับว่าเป็น
อาหารที่ได้รับความนิยมจาก
ชาวต่างประเทศ และมีแนวโน้ม
ที่จะทำเป็นอุตสาหกรรม เช่น
เดียวกับร้าน “แมคโดนัลด์”
ร้าน “ไก่ทอดเคนตักกี้” ของ
สหรัฐ ถ้าเราได้มีการจัดร้าน
ตกแต่งร้านให้สวยงาม รักษา
คุณภาพในเรื่องความสด สะอาด
มีมาตรฐาน ราคาไม่แพงเกินไป
ออกจำหน่ายกับชาวต่าง
ประเทศ

ปัจจุบันรัฐบาลไทยก็ได้
ให้การสนับสนุน ส่งเสริมเผย
แพร่ในด้าน อาหาร ผลไม้ ผัก

ผลิตผลการเกษตรจากประเทศ
ไทย โดยจัดเทศกาลอาหารไทย
ขึ้นในต่างประเทศอยู่เป็นประจำ
และในเดือนนี้ก็จะจัดเทศกาล
อาหารไทยขึ้นที่ประเทศสวี-
เซอร์แลนด์อีก ซึ่งที่นี้ก็ได้จัด
เทศกาลอาหารไทยเป็นประจำ
อยู่แล้ว

ประเทศไทยเป็นประเทศ
ที่อุดมสมบูรณ์ด้วยอาหารที่
อร่อย ผลไม้มากมาย มีแนวโน้ม
ที่จะทำอุตสาหกรรมร้านอาหาร
ได้ ไก่ย่าง ไก่ตอน ข้าวมันไก่
ส้มตำ ของเรารวยเป็นที่ติดอก
ติดใจของคนไทย รับประทาน
กันไม่รู้จักเบื่อ อเมริกายังทำ
อุตสาหกรรมร้านอาหารไก่ทอด
ได้ ของเราลองทำอุตสาหกรรม
ร้านอาหารไก่ย่าง ส้มตำ ฯลฯ
อย่างเขาบ้างเป็นไร แต่เราต้อง
ตั้งใจ วางแผน ลงทุน และทำ
กันจริง ๆ จัง ๆ อย่างมีอาชีพ

อุตสาหกรรมอาหารไทย ยัง
จะสร้างงาน สร้างเงินให้กับ
คนไทยอีกมาก

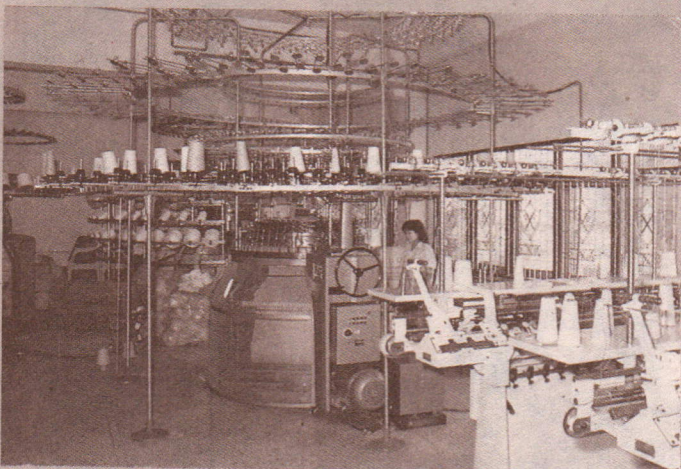

การส่งเสริมการลงทุน กับการจ้างงาน

อมรา ปาณานนท์

ในการดำเนินงานส่งเสริมการลงทุน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน มีหน้าที่ในการเผยแพร่ข้อมูลทั้งนักลงทุนไทยและนักลงทุนต่างประเทศ ให้เกิดการลงทุนในประเทศไทย โดยใช้มาตรการในด้านการให้สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ แก่นักลงทุน เช่น การยกเว้นอากรขาเข้าและภาษีการค้ำสำหรับเครื่องจักรอุปกรณ์ที่นำเข้ามาเพื่อใช้ในโครงการที่ได้รับการส่งเสริม การได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล การได้รับหลักประกันในการดำเนินงาน การได้รับความคุ้มครองเมื่อเกิดปัญหาอุปสรรค การได้รับอนุญาตให้นำช่างฝีมือหรือผู้เชี่ยวชาญการเข้าประเทศ ควบคู่ไปกับการจัดบริการอำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนในด้านต่าง ๆ จากผลของการให้การส่งเสริมการลงทุนในกิจการต่าง ๆ ทำให้เกิดการขยายตัวในการลงทุนประกอบการเพิ่มขึ้น ผลจากการเร่งรัดให้เกิดการลงทุนดังกล่าว นับว่ามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะในปัจจุบันสภาวะของการขาดดุลการค้าที่ทวีความรุนแรงขึ้นได้คลี่คลายลงไปมาก และเมื่อพิจารณาจะลึกลงไปจะพบว่าสินค้าอุตสาหกรรมโดยเฉพาะกิจการผลิตเพื่อส่งออก ซึ่งเป็นนโยบายสำคัญของการให้ส่งเสริมได้ขยายตัว มีการนำเงินตราเข้าประเทศจำนวนมหาศาลเป็นที่น่าพอใจ ในเรื่องของการทำงานจ้างแรงงานภายในประเทศนั้น การส่งเสริมให้มีการลงทุนประกอบกิจการต่าง ๆ ได้มีส่วนช่วยบรรเทาการว่างงานให้ลดน้อยลงมาโดยตลอด

เป้าหมายของการสร้างงานในแผนพัฒนาการเศรษฐกิจ

ในระยะของแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๖ ระหว่างปี ๒๕๓๐ - ๒๕๓๔ คาดว่าจะมีแรงงานใหม่เข้าสู่ตลาดแรงงานจำนวน ๔.๑ ล้านคน และได้กำหนดเป้าหมายการจ้างงานเพื่อรองรับแรงงานดังกล่าวให้เพิ่มไม่ต่ำกว่า ๓.๙ ล้านคน ทั้งนี้ ภายใต้เงื่อนไขที่ว่าเศรษฐกิจต้องขยายตัวประมาณร้อยละ ๕ ต่อปี และเป้าหมายนี้ได้เน้นการสร้างงานนอกสาขาเกษตรเพิ่มขึ้นกว่าในระยะแผนพัฒนาที่ผ่านมาโดยกำหนดการสร้างงานในกิจกรรมเกษตรให้มีเพียง

ประมาณร้อยละ ๓๓ ของการเพิ่มการจ้างงานทั้งหมด ที่เหลือเป็นการสร้างงานนอกภาคเกษตร ซึ่งตามแผนพัฒนาดังกล่าวที่ผ่านมาการเพิ่มการสร้างงานในกิจกรรมการเกษตรมีถึงประมาณร้อยละ ๕๕ การสร้างงานภาคนอกเกษตรจึงมีน้อยกว่าในแผนปัจจุบัน

หากจะพิจารณาตัวเลขการจ้างงานนอกภาคเกษตรตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๖ ซึ่งมีจำนวน ๒.๖๐ ล้านคนแล้ว ในจำนวนนี้ประมาณว่าจะเป็น การจ้างงานในสาขาอุตสาหกรรม ๘๐๐,๐๐๐ คน และสาขา

“นโยบายในการส่งเสริมการลงทุนของรัฐบาลให้ความสำคัญและเน้นหนักในกิจการประเภทที่มีการว่าจ้างแรงงานมาก อีกทั้งมีนโยบายที่จะกระจายอุตสาหกรรมไปสู่ภูมิภาค เพื่อรองรับงานในชนบทด้วย”

บริการ ๗๕๐,๐๐๐ คน

การจ้างงานในภาคอุตสาหกรรมและการบริการ

เป้าหมายการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรมสำหรับช่วงระยะเวลาแผนพัฒนาฉบับที่ ๖ ซึ่งกำหนดไว้จำนวน ๘๐๐,๐๐๐ คน หรือปีละประมาณ ๑๖๐,๐๐๐ คนนั้น นับว่าเป็นเป้าหมายที่สูงเมื่อเทียบกับแผนพัฒนาที่ผ่านมา ในการนี้จึงจำเป็นจะต้องมีการปรับโครงสร้างการผลิตและการลงทุนให้สอดคล้องกับเป้าหมายโดย-

ประการแรก ต้องเร่งรัดเพิ่มจำนวนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมให้มากขึ้น

ประการต่อมา ต้องมุ่งเน้นสนับสนุนกิจการอุตสาหกรรม

กรรมที่มีสัดส่วนการใช้แรงงานต่อการลงทุนจำนวนสูง

ประการสุดท้าย คือสนับสนุนกิจการขนาดย่อมและขนาดกลาง ซึ่งเป็นการลงทุนใหม่ให้มากขึ้น ทั้งนี้แนวทางของแผนพัฒนาการผลิตการตลาด ได้ให้ความสำคัญในเรื่องอุตสาหกรรมส่งออก อุตสาหกรรมขนาดย่อมและขนาดกลาง อุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตร และอุตสาหกรรมวิศวกร ซึ่งอุตสาหกรรมเหล่านี้สามารถจ้างงานเพิ่มขึ้นได้เป็นจำนวนมาก ส่วนการเพิ่มขึ้นของกิจการอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ เช่น อุตสาหกรรมหนักนั้นจะไม่มีผลในด้านการจ้างงานมากนัก เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้ทุนสูงแต่ใช้แรงงานต่ำ

สำหรับกิจการสาขาบริการ ซึ่งเป็นกิจการที่อยู่ในข่ายได้รับการส่งเสริมด้วย เช่น กิจการอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว กิจการโรงแรม การบรรจุหีบห่อสินค้า บริการคลังสินค้า ขนส่งและโซโล กิจการบริการเหล่านี้จะมีส่วนสำคัญในการจ้างงานเพิ่มขึ้นในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ ๖ ประมาณ ๗๕๐,๐๐๐ คน หรือเฉลี่ยปีละประมาณ ๑๕๐,๐๐๐ คน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการรองรับแรงงานกลุ่มผู้มีการศึกษาระดับกลางและระดับสูง

มาตรการส่งเสริม
การจ้างงาน

หากพิจารณาในด้านนโยบายการส่งเสริม จะเห็นได้ว่านโยบายในการส่งเสริมการลงทุนของรัฐบาล ได้มีความสำคัญและเน้นหนักการส่งเสริมการลงทุนในกิจการประเภทที่มีการว่าจ้างแรงงานมาก อีกทั้งยังมีนโยบายที่จะกระจายอุตสาหกรรมไปสู่ภูมิภาคเพื่อรองรับแรงงานในชนบทด้วย และนับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๖ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้วางหลักเกณฑ์ในการพิจารณาโครงการที่ยื่นขอรับการส่งเสริมโดยจะให้ความสำคัญประโยชน์ในการได้เปรียบด้านภาษีเงินได้มากหรือน้อยตามลักษณะการใช้แรงงานของโครงการ เพื่อเป็นมาตรการในการจูงใจให้เกิดโครงการที่ใช้แรงงานมากขึ้นดังนี้

พิจารณาให้เป็นปี ๆ ไป และหากสำนักงานพิจารณาเห็นว่าตำแหน่งใดที่คนไทยควรจะทำแทนได้ในระยะเวลาที่กำหนด ก็จะไม่พิจารณาต่ออายุให้ช่าง

ขนาดการลงทุนของโครงการ (ล้านบาท)

จำนวนงาน (คน)

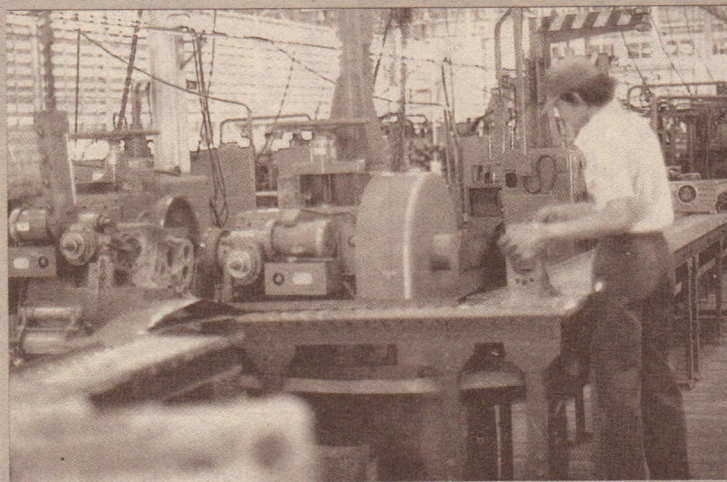
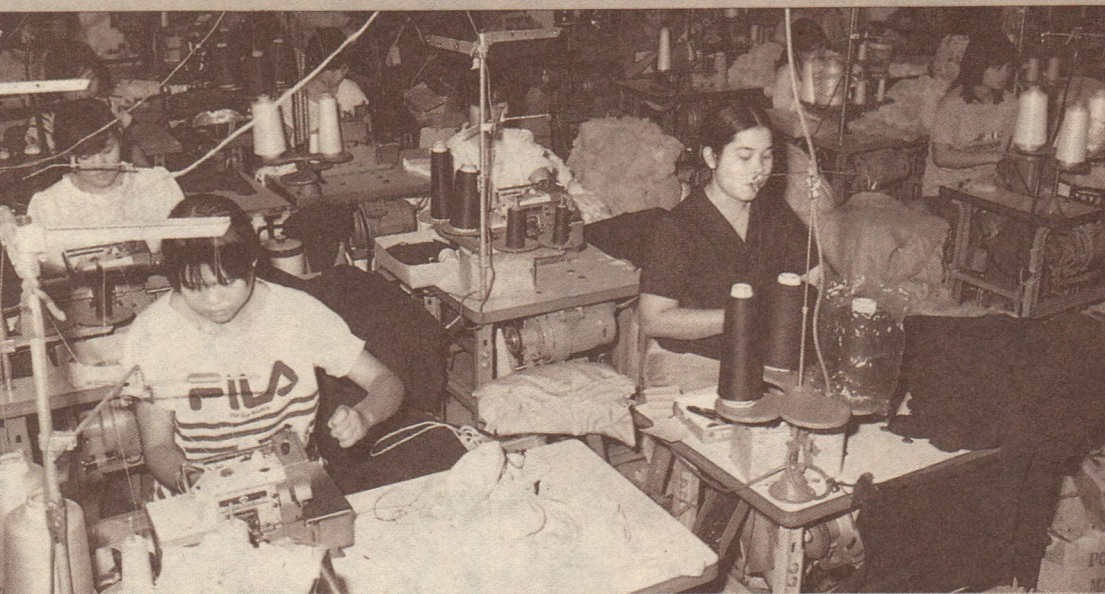
ระยะเวลาการยกเว้นภาษีเงินได้ (ปี)

๒ - ๒๐	หรือ	๕๐ - ๑๕๐	๓
เกิน ๒๐ - ๕๐	หรือ	๕๑ - ๓๐๐	๔
เกิน ๕๐	หรือเกิน	๓๐๐	๕

นอกจากการส่งเสริมการว่าจ้างแรงงานแล้ว สำนักงานยังมีมาตรการที่สนับสนุนให้กิจการที่ได้รับการส่งเสริมซึ่งในระยะแรกจำเป็นต้องนำช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการจากต่างประเทศเข้ามาให้พยายามฝึกคนงานไทยให้ทำหน้าที่แทนช่างต่างชาติ โดยในการพิจารณาอนุมัติตำแหน่งต่าง ๆ ของช่างต่างชาติ สำนักงานจะ

ต่างชาติอีกต่อไป

อุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานมากมักจะเป็นอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อส่งออก เช่น กิจการผลิตหรือประกอบผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ กิจการผลิตหรือประกอบนาฬิกาหรือชิ้นส่วนนาฬิกา กิจการผลิตดอกไม้และต้นไม้ประดับเพื่อการส่งออก อุตสาหกรรมสิ่งทอ การผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป การผลิตเครื่อง

ปรากฏว่ากิจการที่ได้รับการส่งเสริมทั้งที่เปิดดำเนินการและยังไม่ได้เปิดดำเนินการจำนวนทั้งสิ้น ๒,๑๔๑ ราย คาดว่าจะมีการใช้แรงงานไทยทั้งสิ้นประมาณ ๔๗๖,๕๔๕ คน ฉะนั้น จึงเห็นได้ว่าการส่งเสริมการลงทุนไม่ว่าจะเป็นการส่งเสริมการอุตสาหกรรมที่ทำการผลิตหรือกิจการที่ให้บริการ ทุกประเภทกิจการมีส่วนก่อให้เกิดการว่าจ้างแรงงานไม่ทางตรง คือ การจ้างแรงงานในสถานประกอบการก็จะเป็นในทางอ้อมคือการใช้แรงงานในกิจการต่อเนื่อง โดยก่อผลสืบเนื่องให้เกิดภาวะการสร้างแรงงานในกิจกรรมเศรษฐกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามไปด้วย สิ่งเหล่านี้ย่อมมีผลต่อการช่วยแก้ไขปัญหการว่างงานของประเทศอยู่มาก

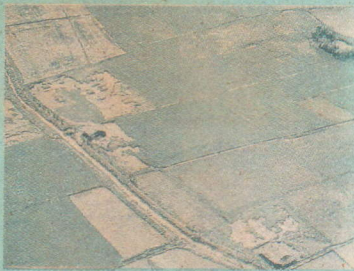
ลักษณะแรงงานที่ใช้อยู่ในธุรกิจอุตสาหกรรมนั้น ประกอบด้วยแรงงานหลายระดับ คือ ระดับผู้บริหารงาน ระดับหัวหน้าควบคุมงาน และระดับคนงานคือผู้ที่ทำงานให้เกิดผลโดยตรง เป็นคนงานฝีมือหรือคนงานกึ่งฝีมือ ซึ่งในเรื่องนี้ประเทศไทยนับว่ายังมีแรงงานที่สามารถจะนำมาใช้ในภาคอุตสาหกรรมได้อีกเป็นจำนวนมาก และหากมีแผนการพัฒนาแรงงานเพื่อยกระดับความรู้ความสามารถและทักษะให้เหมาะสมแล้ว แรงงานเหล่านี้ก็จะนำมาใช้ในงานพัฒนาส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในกิจการสาขาต่าง ๆ ของประเทศได้เป็นอย่างดี

ระดับส่งออก ฯลฯ ตลอดไปจนถึงอุตสาหกรรมเกษตร ซึ่งมีผลต่อเนื่องและย้อนหลังไปสู่ผู้ผลิตวัตถุดิบในภาคเกษตรกรรมอันก่อให้เกิดการจ้างและใช้แรงงานจำนวนมาก ทั้งในโรงงานอุตสาหกรรม การขนส่ง และการผลิตวัตถุดิบ นอกจากนี้กิจการด้านบริการตามที่ได้กล่าวมาแล้ว โดยเฉพาะกิจการโรงแรมได้ช่วยให้มีการว่าจ้างแรงงานเป็นจำนวนมากเช่นกัน

จากสถิติการให้การส่งเสริมการลงทุนของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเท่าที่ผ่านมาโดยเริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๐๓ จนถึงปี ๒๕๒๗

คดีน้ำท่วมนา

สถิตย์ เล็งไธสง

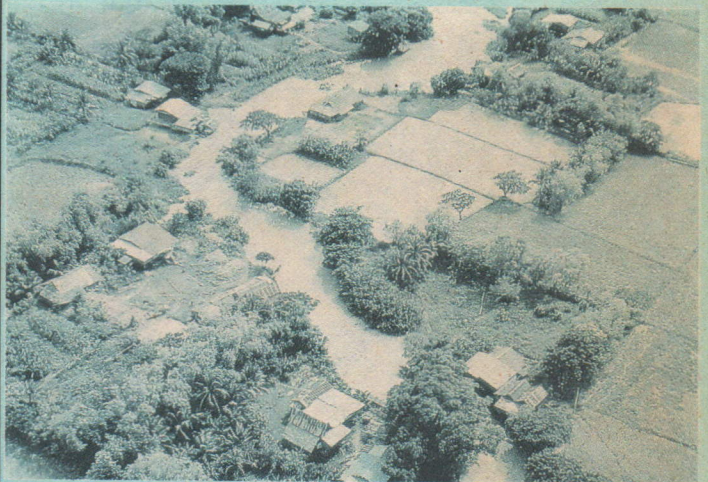

เมื่อกลางฤดูฝนที่ผ่านมา ผมไปเยี่ยมบ้าน ซึ่งเป็นชนบท ห่างไกลในเขตอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ท่านผู้อ่าน ที่ติดตามวารสารไทยคงจำได้ว่า หมู่บ้านของผมชื่อ หมู่บ้านเปลือย เพราะมีดินเปลือย หรือ ตะแบกน้ำมาก และเผชิญตั้งอยู่ บนฝั่งแม่น้ำเสียว ซึ่งเป็นชื่อไม้พุ่มชนิดหนึ่ง

แม่น้ำสายนี้ไม่ใหญ่ แต่ เป็นเสมือนหนึ่งสายชีวิตของ พี่น้องประชาชนที่อาศัยทั้งใช้น้ำและหาปลา ผมเคยหาเงิน ผ่าป่าไปปั้นฝายกันน้ำให้ชาว

นั้นเล่าไม่มีน้ำทำนา ได้รับแต่น้ำฝน ซึ่งช่วงบ้างไม่ช่วงบ้าง ไม่พอทำ ราษฎรเดือดร้อนทั้งนาบนและนาล้าง วังไปหาผู้ว่าฯ และนายอำเภอปีแล้วปีเล่า แต่ท่านก็ว่าท่านอยู่ในที่ดิน นส.๓ เจ้าของนาเขามีสิทธิกัน

พอผมไปถึงก็มีราษฎร มาร้องทุกข์กันมากมาย ผมจึงเดินออกไปดูก่อนมืด โอ้โฮ นานหลายพันไร่จมอยู่ใต้พื้นน้ำ ซึ่งลึกประมาณ ๑ เมตร ถึง ๒ เมตร ตรงที่ลุ่ม นาล้างอีกนับพันไร่ไม่มีน้ำทำนา เจ้าของนา ๓ คนที่กินน้ำไว้นั้นไม่

บ้านได้อาศัย แต่ก็ถูกขุดไม่เว้นแต่ละปี ต่อมาทางการได้สร้างเขื่อนถาวรแทนฝายเดิม ฝายมันใหญ่ ขุดไม่ไหว แล้วปัญหานันท์ก็เกิด คือ เมื่อฝนลงน้ำมาก น้ำมันก็จะล้นออกสองข้าง เขาเขื่อนราษฎรแถวนั้น เจ้าของนาสองข้างฝายจึงช่วยกันทำเขื่อนกันน้ำไว้ ทั้งทางด้านทิศเหนือและด้านทิศใต้ ด้านทิศใต้นี้เป็นทางน้ำซึ่งไหลอยู่เดิมไปตามคลองส่งน้ำเงินผืน พอฝนลงน้ำก็เอ่อท่วมนาบน ส่วนนาล้าง

อนาทรร้อนใจกับความทุกข์ยากของเจ้าของนาอื่นเลย ผมถามราษฎรว่า ทำไมไม่ขุดกัน ชายคนหนึ่งตอบผมว่า

“ถ้าขุดพวกผมก็ตาย”

ปัญหาอย่างนี้จะต้องแก้ไข โดยฉับพลัน เมื่อคิดเช่นนั้นแล้ว ผมจึงสั่งให้ผู้ใหญ่ตีกลองเรียกชาวบ้านมาประชุมชี้แจง ตกกลางคืน ผู้ใหญ่ตีกลองเรียกชาวบ้านมาที่วัด ชาวบ้านมากันเต็ม ผมจึงพูดข้อกฎหมายให้ประชาชนฟังดังนี้

“พี่น้องที่รัก ผมว่าจะมาพักผ่อน แต่ต้องมาชำระคดี ผมได้ไปเดินสำรวจความจริงบ้างแล้วเมื่อตอนเย็น เห็นว่า นานทน่วมมาก ทำนาไม่ได้แน่” พุดยังไม่ทันจบเรื่องก็ถูกทิดหม่วยสอดขึ้น

“กลัวผมตายหมดแล้วครับ นี่ท่วมเข้าวันที่แปดแล้ว ถึงระบายน้ำออกผมก็ไม่มีข้าวปลูก”

มีคนพุดสมทบขึ้นอีกหลายคน จนฟังไม่ได้ศัพท์ว่าใครพุดอะไร ผมต้องเกาะกระดานให้เจียบ พอเสียงสงบผมพุดต่อไปว่า

“ตามกฎหมายเจ้าของที่ดินที่อยู่ในทางน้ำซึ่งไหลอยู่ แล้วตามธรรมชาติจะกั้นน้ำไว้ไม่ได้ และจะเอาน้ำไว้หมดเสียเองก็ไม่ได้ พี่จุฬ อาต่วน และอาจารย์เล้ง จะต้องเปิดทางน้ำ การทำให้เกิดน้ำท่วม ถ้าทำ

โดยเจตนาก็เป็นความผิดทางอาญา มีโทษจำคุกหลายปี และจะทำโดยเจตนาหรือไม่ก็ตาม ย่อมเป็นละเมิดทางแพ่ง ต้องชดใช้ค่าเสียหายให้แก่เจ้าของนาทั้งบนและล่าง ที่ได้รับความเสียหาย นอกจากนั้น เจ้าของนาที่ได้รับความเสียหายยังมีสิทธิที่จะขูดคั่นกันน้ำโดยพลการ เพื่อป้องกันความเสียหายที่มีแก่ตนได้” พุดได้แค่นี้ก็มีคนสอดขึ้นว่า

“จะขูดได้ยังไงขอรับ เขาถือปืนไปนั่งเฝ้าทั้งกลางวันและกลางคืน” แล้วคนก็หัวเราะกันครืน ดูสามเจ้าของคั่นกันน้ำหน้าตาเคร่งขรึมขึ้นอีก มีเสียงคนถามขึ้นว่า

“ผู้ใหญ่ขูดได้ไหม”

ผมจึงอธิบายต่อ

“ไม่ต้องผู้ใหญ่หรอก ใครก็ขูดได้ ถ้าเจ้าของนาที่เสียหายขูด ก็เป็นการกระทำเพื่อป้องกันสิทธิของเขา แต่ถ้าคนอื่นขูด ก็เป็นการป้องกันสิทธิของผู้อื่น เช่น ผมเห็นคนจะทำร้ายคุณ ผมจึงชกชายคนนั้น นี่ก็ทำนองเดียวกัน เคยมีคดีตัวอย่างมาสู่ศาลฎีกาหลายเรื่อง คดีหนึ่งเจ้าของนาคนหนึ่งทำท่อนกั้นน้ำ ทำให้น้ำท่วมนาคนอื่น เจ้าของนาที่ถูกน้ำท่วมจึงขูดคั่นนั้นเพื่อระบายน้ำมิให้ท่วมนาของตน ศาลฎีกาตัดสินว่ามีอำนาจทำได้ เป็นการกระทำเพื่อป้องกันสิทธิของตนเองตามกฎหมาย นอกจากจะไม่ผิดกฎหมายอาญาแล้ว ยังไม่ต้องชดใช้ค่าเสียหายให้แก่เจ้าของท่อนไปด้วย (ฎีกา ๖๑๕/๒๔๔๔)

อีกเรื่องหนึ่ง โจทก์ในคดี

นั้นปิดกันลำเหมือง เป็นเหตุให้เจ้าของนาล่างไม่มีน้ำทำนาเหมือนคดีนี้เปียบเลย ศาลฎีกาตัดสินว่า พวกเจ้าของนาล่างยอมมีสิทธิที่จะขุดคันนั้น เพื่อป้องกันความเสียหายของตนได้ โจทก์ไม่มีสิทธิเรียกค่าเสียหาย (ฎีกา ๔๐๙/๒๕๑๕)

แต่ผมไม่อยากหักหาญน้ำใจกัน เพราะมันจะเป็นการจ้องแค้นเปล่า ๆ อยากจะให้พี่จุฬา อาจารย์เล็งและอาต่วนซึ่งเป็นเจ้าของคันกันน้ำพิพาทขุดเอง จะได้รับความเคารพนับถือจากพี่น้องประชาชนอีกมาก”

ทันใดนั้นตาต่วนพูดขึ้นด้วยน้ำเสียงอันหนักแน่นว่า

“ผมไม่ขัดข้องครับ ขอให้ขุดกันทุกคน” ตาเล็งพูดเสียงสั้น ๆ อย่างสุดฝืนว่า

“ผมก็ยินดีถ้าขุดกันทุกคน”

ผมหันไปทางครูจุฬาแล้วถามว่า

“แล้วพี่จุฬาวัวไคร้ครับ ในหมู่บ้านนี้ก็มีพื้นที่แหละที่ชาวบ้านเคารพนับถือที่สุด”

ครูจุฬาพูดกระอ้อมกระแอ้มในลำคอว่า

“ถ้าขุดทรายมันก็เต็มนาเอาอย่างนี้ก็แล้วกัน หาท่อใหญ่ ๆ มาฝัง ถ้ามันเสียหายจะได้ปิด”

ชาวบ้านเห็นดีด้วยหลายคน แต่ส่วนใหญ่พูดเล่นกวนประสาท เพราะเกรงใจเจ้าของคันพิพาท ผมจึงพูดตบตบขึ้นว่า

“เฮ้ย! ถ้าจะฝังท่อก็ขอเงินวัดท่านสมภาร แล้วผมขอตัวไปนอน

รุ่งเช้า ผมยังไม่ทันจะล้างหน้าก็มีราษฎรมากันเต็มรวมทั้งผู้ช่วยหลายคนเข้มแข็งหัวเรียวหัวแรงของชาวบ้านส่วนใหญ่บ้านยังใหม่ไม่รู้ทิศทาง

“เป็นไงบ้างเมื่อคืนนี้หลังจากผมกลับมาแล้ว” ผมถามลอย ๆ

“โอ๊ย! มันไม่ได้เรื่องหรอกครับ พูดอย่างนี้มาแล้วไม่รู้กี่ครั้ง ต่อหน้านายอำเภอก็พูดต่อหน้ากำนันก็พูด” ผู้ช่วยมากพูดขึ้น

“ถ้าอย่างนั้นต้องฟ้องศาล” ผมพูดเสียงแข็งทำนองยืนยัน “แล้วใครจะเป็นโจทก์ล่ะ” ผมถาม

“ผมไม่กล้าหรอก เรื่องอะไรจะให้ผมตายคนเดียว” ชายคนหนึ่งพูดขึ้นด้วยอาการกลัวจริง ๆ

“ถ้าอย่างนั้นก็ไปหาโจทก์มาอีก เอาผู้ช่วยมากเป็นผู้นำ” ผมหันไปทางผู้ช่วยมาก

“ผมยินดีครับ แล้วจะเอาพวกนาไผ่มาเป็นโจทก์ด้วยได้ไหม” ผู้ช่วยมากถาม

“ได้ เพราะพวกนาไผ่ฝ่ายไม่ได้รับน้ำ เขาเสียหายเหมือนกัน ฟ้องเรียกค่าเสียหายได้ด้วยเรียไรเงินกันมาคนละ ๑๐๐ บาทก็พอ” ผมแนะนำ

“แล้วใครจะพาไปศาลล่ะครับ ท่านก็จะกลับแล้ว” ผู้ช่วยมากถามผม

“ไปเองได้ครับ ไปหาอัยการที่จังหวัด เขามีโครงการช่วยเหลือประชาชน เขาจัดการให้โดยไม่ต้องเสียเงิน” ผมแนะนำต่อ แต่ชาวบ้านก็รู้สึกว่

ไม่เข้าใจ เขาไม่รู้แม้กระทั่งว่าอัยการเป็นใคร ผมจึงอธิบายให้ฟังว่า อัยการนั้นเป็นทนายของแผ่นดิน สังกัดกรมอัยการเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ มีหน้าที่ฟ้องผู้ต้องหาเป็นจำเลยต่อศาล และต่อสู้หรือฟ้องร้องคดีแทนกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ นี่เป็นหน้าที่ปกติ มีสำนักงานอยู่ตามจังหวัดต่าง ๆ ศาลอยู่ที่ไหนอัยการจะอยู่ที่นั่น แต่ไม่ใช่คนของศาล นั่นเป็นหน้าที่หลัก แต่เวลานี้เขามีโครงการช่วยเหลือประชาชน เป็นงานใหม่ รวมทั้งให้คำแนะนำปรึกษาแก่ประชาชนด้วย ดูเหมือนจะฟ้องคดีแพ่งแทนประชาชนด้วยในคดีอย่างนี้แหละ มีบางคนพยักหน้าทำนองว่าเข้าใจ

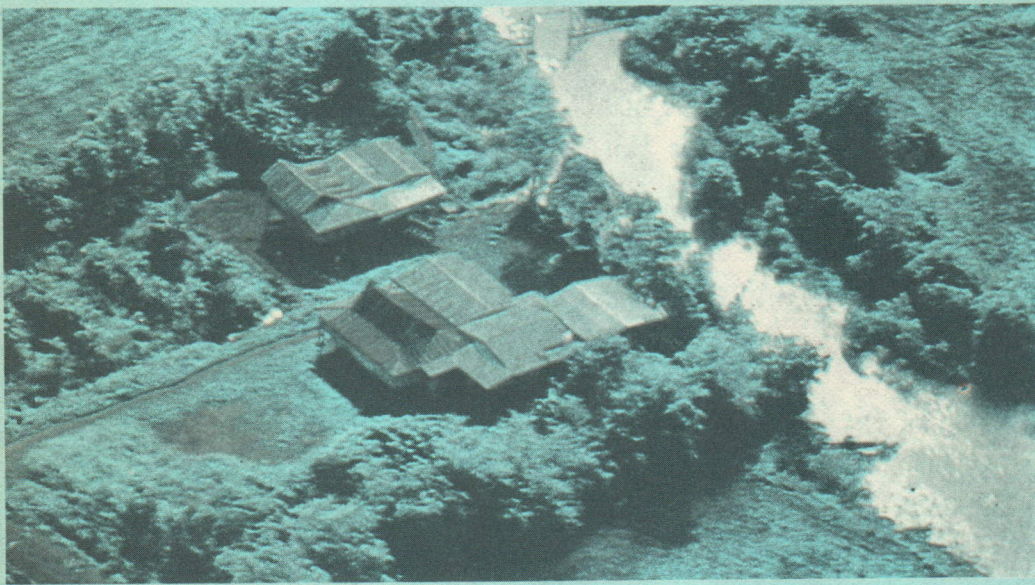
ผมคิดทบทวนไปทวนมาเห็นว่า ฟ้องศาลจะไม่ทันกาล ข้าวก็ตายแล้ว ราษฎรจะต้องทำนนาน้ำจะต้องลดทันฟ้าทันฝน ผมจึงตัดสินใจให้คนไปตามสามเจ้าของคันพิพาทมาพูดกันอีกเป็นครั้งสุดท้าย ตาต่วนและตาเล็งมาและยอมให้ขุด ถ้าครูจุฬายอมขุด ส่วนครูจุฬาไม่ยอมมา ยืนกระต่ายขาเดียวว่าจะ-ไม่-ขุด เลือกผมฉิดขึ้นสมองเหมือนมันจะระเบิด ผมจึงให้คนไปตามกำนันมาทันที ตั้งใจว่าจะขุดกันเองในวันนั้นโดยเด็ดขาด เป็นไงเป็นกัน ราษฎรจากหลายแห่งมารอ พอกำนันมาถึงผมได้ชี้แจงข้อกฎหมายให้กำนันรู้ว่า ใคร ๆ ก็ขุดคันนั้นได้ เพื่อป้องกันไม่ให้น้ำท่วมนา ราษฎร กำนันควรเป็นผู้นำ ถ้าครูจุฬาไม่ยอมกำนันจะต้องขุด

กับราษฎร กำหนดให้คนไปตาม
ครูจุฬามาจากนา ซึ่งเราต้อง
คอยกันเกือบชั่วโมง ระหว่างนั้น
ได้ตีเกราะเรียกชาวบ้านมาฟัง
การตัดสินใจ พร้อมกับให้เตรียม
จอบเสียมกันไว้ให้พร้อม รู้สึก
ว่าคนมากขึ้นอีกไม่มากนัก เพราะ
ส่วนใหญ่ไปนาและฐานะนอกบ้าน
กันหมด

พอครูจุฬามาถึงผมก็ได้
พูดชี้แจงให้ทุกคนฟังว่า กำหนด

กำหนดขึ้นขึ้นกล่าวคำขอบคุณ
บุคคลทั้งสาม ที่เห็นแก่ประโยชน์
ส่วนรวม เรื่องร้อนกลับกลายเป็นเรื่องเย็น เติมน้ำด้วยมิตร-
ภาพ เสี่ยงราษฎรประมือสาร
การกันเกรียว แล้วพากันลงมือ
ขุด ซึ่งเป็นบริเวณร่องน้ำเดิม
น้ำเซาะดินซึ่งเป็นดินทรายพัง
พินปับอย่างรวดเร็ว ผมยืนดู
อยู่ชั่วอึดใจจึงหันหลังเดินกลับ
เข้าไปในหมู่บ้านด้วยหัวใจอัน

ด้วยชีวิต ไม่จุดไฟป่าเผาหญ้า
เผาฟาง เผาป่า (๒) จะต้องไม่
เลือกผู้แทนโดยเห็นแก่เงิน
เพราะมันทำให้ประชาธิปไตย
พังทลาย กำหนดหัวเราะ และ
รับปากว่าจะบอกราษฎร ผม
ได้ยกตัวอย่างทวีปแอฟริกา ซึ่ง
เดิมเคยเป็นป่าดงดิบ แต่เวลานี้
กลายเป็นทุ่งทะเลทราย เพราะ
ต้นไม้ถูกตัดป่าถูกทำลาย ผู้คน
ล้มตายเพราะแห้งแล้งอดอยาก
อย่างที่เป็นข่าวในเอธิโอเปีย
เมื่อไม่นานมานี้ เมื่อกำหนดลง
จากรถผมแล้ว ผมก็ขับต่อไป
ใจก็ครุ่นคิดเป็นห่วงราษฎร
เขาไม่รู้เรื่องอะไร ถ้าเจ้าหน้าที่
บ้านเมืองไม่เอาใจใส่อย่างจริง
จัง เขาก็หมดที่พึ่ง ทนไม่ไหว
เขาก็ฆ่ากันเอง สร้างปัญหา
ให้แก่สังคมแก่เพิ่มขึ้นไปอีก
จึงขอแนะนำในที่นี้ว่า เจ้าหน้าที่
ฝ่ายปกครองจะต้องตัดสินใจ
เฉียบขาด ถ้าไม่รู้จักกฎหมายก็
ควรใช้สามัญสำนึกแก้ปัญหา
เฉพาะหน้า บัดเป่าความทุกข์
ยากของประชาชนไปก่อน ไม่
ควรปล่อยให้ยื้อเยื้อแรมปีดัง
กรณีบ้านเปลือย หากสงสัย
ข้อกฎหมายก็ควรปรึกษา
อัยการ ซึ่งเราสามารถให้ความ
กระจ่างได้มาก ไม่ควรตัดสินใจ
วินิจฉัยข้อกฎหมายปฏิเสธความ
ร้องขอของราษฎร หรือจะเขียน
มาถามทางวารสารไทยก็ได้
ในที่สุดนี้ ผู้เขียนขออนุโมทนา
ในกุศลเจตนาของเจ้าของคณ
พิพาท ที่เห็นแก่ประโยชน์สุข
ของราษฎรด้วยกัน ขอให้มีความ
สุขความเจริญตราบนาน
กาลนิรันดร์

กับราษฎรมีอำนาจขุด ถ้ายอม
แต่โดยดีเจ้าของคณพิพาทก็จะ
ได้นำใจจากชาวบ้าน ครูจุฬา
นั่งอึ้งเหมือนคนใบ้ บ่นกระอ้อม
กระอ้อมออกมาว่า

“ขุดก็ทรายเต็มนา ต่อไป
ก็ทำนาไม่ได้ เสียหายมาก”

ผมทนไม่ได้ต่อไป จึงร้อง
เรียกชาวบ้านออกไปยังที่เกิด
เหตุ ครูจุฬาตามออกไป เพราะ
เกรงว่าราษฎรจะขุดและไม่
ถูกใจแก่

พวกเราเจรจากับครูจุฬา
อยู่ที่นั่นร่วมชั่วโมงแกจึงยอม
และชี้ที่ให้ชาวบ้านขุด ผมเชิญ

เบิกบาน ระหว่างทางมีความ
รู้สึกว่ามันไม่ไปหญ้าและเหวตา
ฟ้าดินยิบติด้วย มีเม็ดฝนหล่น
จากฟ้าโปรยปราย มองไปข้าง
หลังเห็นผู้ช่วยมากวิ่งตามผมมา
ผู้ช่วยมากปรารภว่าไม่มีใคร
ไปส่งกำหนด ผมจึงรับอาสาไปส่ง

ระหว่างทาง กำหนดคุยกับ
ผมว่า ข้าราชการผู้ใหญ่ควร
มาเยี่ยมบ้านอย่างน้อยปีละหนึ่ง
ครั้ง มีอะไรพอช่วยชาวบ้านได้
ก็ให้ช่วย ชาวบ้านก็รู้สึกอบอุ่น
ใจ ผมจึงล่อกำหนดว่า ถ้าอยาก
ให้ผมมาบ่อย ๆ ก็ขอให้รับปาก
กับผมว่า (๑) จะรักต้นไม้เสมอ

๒. โครงการและกิจกรรมที่คณะกรรมการอำนวยการฯ อนุมัติเพิ่มเติม
๒.๑ โครงการและกิจกรรมภาครัฐบาล

(ต่อจากหน้า ๑๖)

ลำดับที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๑.	โครงการจัดสร้าง “เหรียญเสมาที่ระลึกมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ”	กระทรวงการคลัง - กรมธนารักษ์
๒.	โครงการจัดสร้าง “เหรียญที่ระลึกเนื่องในพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ใน พ.ศ. ๒๕๓๐” (เหรียญทองคำที่ระลึก)	- กรมธนารักษ์
๓.	โครงการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเนื่องในวโรกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ	กระทรวงคมนาคม - กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
๔.	โครงการสนองพระราชปณิธานตามโครงการศิลปาชีพพิเศษ ในพระบรมราชินูปถัมภ์	กระทรวงมหาดไทย - กรมการพัฒนาชุมชน
๕.	โครงการอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จังหวัดเพชรบุรี	กระทรวงศึกษาธิการ - กรมศิลปากร
๖.	โครงการบูรณะปฏิสังขรณ์วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ในบริเวณส่วนที่เป็นพุทธาวาส	- กรมศิลปากร
๗.	โครงการห้องนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติฯ	- กรมศิลปากร
๘.	โครงการจัดนิทรรศการเรื่อง “พระราชพิธีบรมราชาภิเษก”	- กรมศิลปากร
๙.	โครงการบรรพชาและอุปสมบทพระภิกษุ และสามเณร ภาคฤดูร้อน	- กรมการศาสนา
๑๐.	โครงการอุปสมบทหมู่โดยเสด็จพระราชกุศล	- กรมการศาสนา
๑๑.	โครงการส่งเสริมจริยธรรมแก่ข้าราชการ ครู อาจารย์ นักเรียน นักศึกษา และประชาชน	- กรมการศาสนา
๑๒.	โครงการจัดทำคำขวัญเทวมนี (หนังสือประมวลบทพระธรรมเทศนา)	- กรมการศาสนา
๑๓.	ให้วัดทั่วราชอาณาจักรประกอบมงคลพิธีถวายพระราชกุศล และถวายพระพรโดยการเจริญพระพุทธมนต์ตามสูตรและปาฐะที่กำหนดไว้ และเจริญกัมมัฏฐาน ประมาณ ๑๐ - ๑๕ นาที	- กรมการศาสนา
๑๔.	ชักชวนให้ประชาชนสมานศัล งดการฆ่าสัตว์ตัดชีวิตทุกกรณี และบำเพ็ญจิตภาวนา ละเว้นอบายมุขทั่วราชอาณาจักร และให้ปฏิบัติในคุณธรรมสี่ประการตามพระบรมราโชวาท	- กรมการศาสนา
๑๕.	โครงการจัดพิมพ์หนังสือชุดเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา ๔ เรื่อง คือ (๑) เรื่องทศพิธราชธรรม เกี่ยวกับพระราชกรณียกิจในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน โดยประมวลสงเคราะห์เข้ากับทศพิธราชธรรม (๒) เรื่องพระบรมราชาธิบาย ประมวลพระบรมราชาธิบายที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานแก่คณะบุคคลในโอกาส	- กรมการศาสนา

ลำดับที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	ต่าง ๆ โดยคัดย่อเฉพาะแก่นสารธรรม นำมาสังเคราะห์เข้ากับหลักธรรมในพระพุทธศาสนา (๓) เรื่องประมวลสารคดีธรรม ซึ่งมีเรียบเรียงหรือแสดงไว้หรือผู้ทรงคุณวุฒิได้เลือกสรรว่าเป็นเรื่องดีมีคุณค่าควรแก่การนำมาตีพิมพ์เผยแพร่ (๔) เรื่องหลักธรรม ยกหัวข้อธรรมตามที่ปรากฏในหลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ของกระทรวงศึกษาธิการทุกระดับชั้นเพื่อประโยชน์แก่ครูและนักเรียนในการเรียนการสอน	
๑๖.	โครงการจัดพิมพ์หนังสือพระราชกรณียกิจในการทรงอุปถัมภ์ศาสนาต่าง ๆ	— กรมการศาสนา
๑๗.	เชิญชวนให้องค์การศาสนาต่าง ๆ ร่วมกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติและถวายพระพรตามธรรมเนียมพิธีกรรมในศาสนาของตน	— กรมการศาสนา
๑๘.	โครงการบูรณะโบสถ์พราหมณ์ เฉพาะการก่อสร้างหอเวทวิทยาคม	— กรมการศาสนา
๑๙.	โครงการจัดประกวดเรียงความในระดับมัธยมและอุดมศึกษา	— สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
๒๐.	โครงการปลูกต้นไม้เพื่อเฉลิมพระเกียรติ	— สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
๒๑.	โครงการรวบรวม เรียบเรียง และจัดพิมพ์หนังสือเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม	— สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
๒๒.	โครงการรณรงค์เพื่อรักษาความสะอาดในสถานที่สาธารณะ อาคาร บ้านเรือน สำนักงาน สถานที่ราชการ ในสถานศึกษาทั่วทุกแห่งทั่วราชอาณาจักร ตลอดปี ๒๕๓๐ และ ๒๕๓๑	— สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
๒๓.	โครงการจัดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ	— กรมวิชาการ
๒๔.	โครงการมหาสุริยวงศ์คีตเฉลิมพระเกียรติ	— กรมสามัญศึกษา
๒๕.	โครงการจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมวิชาชีพแก่ราษฎรในท้องถิ่น	— กรมการฝึกหัดครู
๒๖.	โครงการจัดพิมพ์หนังสือพจนานุกรมศัพท์ธรรมวิทยา	— สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (โดยคณะกรรมการประสานงานด้านธรรมวิทยา ภายใต้คณะกรรมการแห่งชาติ ว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ)
๒๗.	โครงการจัดพิมพ์หนังสือเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่อง “เครื่องประกอบพระบรมมัตติยราชอิสริยยศ”	หน่วยงานอิสระ — สำนักราชเลขาธิการ

๒.๒ โครงการและกิจกรรมภาคเอกชน

ลำดับที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๑.	โครงการจัดทำเหรียญนวมหาราช	— สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

ลำดับที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๒.	โครงการพัฒนาหมู่บ้านแผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง บ้านนาดอก หมู่ที่ ๒ ตำบลบ่อเกลือใต้ อำเภอบัว จังหวัดน่าน	— คณะกรรมการหมู่บ้านนาดอก ตำบลบ่อเกลือใต้ อำเภอบัว จังหวัดน่าน
๓.	โครงการสวนหลวง ร.๙	— มูลนิธิสวนหลวง ร.๙
๔.	โครงการสร้างห้องสมุดประจำหมู่บ้านด่านใต้ หมู่ที่ ๔, ๕, ๖ ตำบลเหล่าอ้อย อำเภอวังคำ จังหวัดกาฬสินธุ์	— คณะกรรมการหมู่บ้านด่านใต้ หมู่ที่ ๔, ๕, ๖ ตำบลเหล่าอ้อย อำเภอวังคำ จังหวัดกาฬสินธุ์
๕.	โครงการแผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง	— สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์
๖.	โครงการสงเคราะห์ครอบครัวผู้ประสบปัญหาสังคม ประจำปี พ.ศ. ๒๕๒๘-๒๕๓๐ จังหวัดกำแพงเพชร	— สมาคมส่งเสริมวัฒนธรรมหญิง กำแพงเพชร
๗.	โครงการแม่ชีอาสาพัฒนาแผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง	— สภาสตรีแห่งชาติ ในพระบรมราชูปถัมภ์
๘.	โครงการวิ่งลอยฟ้าเฉลิมพระเกียรติ (โครงการวิ่งมาราธอนเพื่อร่วมเฉลิมพระเกียรติฯ)	— การทางพิเศษแห่งประเทศไทย ร่วมกับ บริษัท อากเนย์ประกันภัย จำกัด
๙.	โครงการเมืองเฉลิมพระเกียรติฯ	— มูลนิธิเฉลิมพระเกียรติฯ
๑๐.	โครงการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยนิมนต์พระสงฆ์จากต่างประเทศที่เป็นศูนย์ภาคีขององค์การพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก มาร่วมพิธีถวายพระพรชัยมงคล ในช่วงสัปดาห์วิสาขบูชา ๒๕๓๐	— องค์การพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก ร่วมกับ องค์การพระพุทธศาสนาฝ่ายฆราวาสต่าง ๆ
๑๑.	โครงการจำหน่ายดวงตราหาทุนเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	— หอการค้าอินเดีย-ไทย
๑๒.	โครงการจัดทำกล่องไม้ขีดไฟที่มีสัญลักษณ์ไทย	— มูลนิธิเฉลิมพระเกียรติฯ
๑๓.	กิจกรรมสร้างตึกคนไข้พิเศษ โรงพยาบาลเมืองฉะเชิงเทรา	— พ่อค้า ประชาชน และข้าราชการ จังหวัดฉะเชิงเทรา
๑๔.	โครงการจัดสร้าง “สวนสุขภาพ ร.๙ เมืองพัทยา”	— เมืองพัทยา ร่วมกับศูนย์ Y.W.C.A. พัทยา และ สมาคม Y.W.C.A. กรุงเทพฯ
๑๕.	โครงการประกวดจิตรกรรมเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ชิงรางวัล “ผู้ก้นทอง”	— ธนาคารกสิกรไทย
๑๖.	โครงการสวนสุขภาพและโครงการสวนป่า	— สโมสรโรตารีลำพูน
๑๗.	โครงการสนามกีฬาเอนกประสงค์ในชุมชนคลองเตย	— กรุงเทพมหานคร ร่วมกับประชาชนในเขตชุมชนคลองเตย
๑๘.	โครงการแผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง “ด้านพัฒนาสังคม” (สวนป่าไม้วรรณคดี และสวนเกษตร)	— สมาคมผู้ปกครองและครูสตรีวิทยา ๒
๑๙.	โครงการสวนวรรณคดี	— โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์พนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี
๒๐.	โครงการสร้างอาคารตึกผู้ป่วยโรคพยาบาลชุมชน อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา	— ประชาชนและข้าราชการอำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา

ลำดับที่	ชื่อโครงการ/กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๒๑.	โครงการสวนป่าชุมชน	– โครงการการศึกษาเพื่อการพัฒนาชุมชนในเขตภูเขาในความสนับสนุนของกองทุนพัฒนาท้องถิ่นไทย-แคนาดา จังหวัดเชียงราย
๒๒.	โครงการสวนพฤกษชาติ	– กลุ่มแม่บ้านตำบลช้างเคื่อง หมู่ ๑๒ จังหวัดเชียงใหม่
๒๓.	โครงการก่อสร้างอาคารผู้ป่วยใน โรงพยาบาลสารภี จังหวัดเชียงใหม่	– บริษัท ไชแอม โทแบคโค จำกัด จังหวัดเชียงใหม่
๒๔.	โครงการสร้างสนามเด็กเล่น	– คณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการสุขาภิบาลอำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม
๒๕.	โครงการประกวดคำประพันธ์เทิดพระเกียรติฯ	– โรงเรียนสตรีรัตนบุรี จังหวัดนนทบุรี
๒๖.	โครงการสร้างสวนสาธารณะ “สวนเจ้าฟ้า”	– กลุ่ม กนข. และ ทสปข. ตำบลอาษา และตำบลทองหลาง อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก
๒๗.	โครงการสนามเด็กเล่นบริเวณหน้าที่ว่าการอำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	– สโมสรไลออนส์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
๒๘.	โครงการสนามเด็กเล่นหน้าเทศบาลเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	– สโมสรโรตารี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
๒๙.	โครงการขุดสระเก็บน้ำ บ้านหนองสาหร่าย อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร	– สโมสรโรตารี จังหวัดพิจิตร
๓๐.	โครงการจัดทำสวนสมุนไพร	– โรงเรียนวังทรายพูนวิทยา จังหวัดพิจิตร
๓๑.	โครงการขุดสระเก็บน้ำที่อำเภอวังทรายพูน	– สโมสรโรตารี จังหวัดพิจิตร
๓๒.	โครงการวนอุทยานเฉลิมพระเกียรติฯ	– ประชาชน อำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี
๓๓.	โครงการขุดอ่างเก็บน้ำเพื่อการเกษตร	– กรรมการหมู่บ้าน สภาตำบลบางเขียด อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
๓๔.	โครงการสร้างศูนย์ที่พักประจำตำบล	– กรรมการหมู่บ้าน สภาตำบลและราษฎร ในหมู่บ้าน หมู่ที่ ๔ ตำบลคลองแห อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
๓๕.	โครงการสร้างค่ายลูกเสือ บ้านพรุค้างควา อำเภอหาดใหญ่	– สำนักงานคณะกรรมการลูกเสือหาดใหญ่ สมาคมมูลนิธิ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
๓๖.	โครงการสร้างสวนสาธารณะบริเวณวัดสว่างสุขาวาส กิ่งอำเภอทุ่งฝน	– เจ้าอาวาสวัดสว่างสุขาวาส และประชาชน บ้านนาชุมแสง จังหวัดอุดรธานี
๓๗.	โครงการสวนป่าสมุนไพร	– คณะพืช วิทยาลัยเกษตรกรรม จังหวัดอุดรธานี
๓๘.	โครงการก่อสร้างหอสมุดแห่งชาติ “เฉลิมพระเกียรติ” สาขา นครราชสีมา	– กองทัพบกที่ ๒ ร่วมกับจังหวัดนครราชสีมา ข้าราชการทุกฝ่าย พ่อค้า และประชาชน

กิจกรรมเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

การผลิตสื่อทางวิชาการ เมษายน - มิถุนายน ๒๕๓๐

ผลิตหนังสือภาษาไทย

๑. พระราชาผู้เป็นที่รักของประชาชน

๒. สดุดีบุคคลสำคัญ เล่ม ๖

ปฏิทินกิจกรรมของสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	สถานที่/เวลา
๒ เม.ย. ๓๐	รายการวิทยุ “จากฟ้า...สู่ดิน” “โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ตามพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี”	สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เวลา ๑๙.๓๐ - ๒๐.๐๐ น.
๑๕ เม.ย. ๓๐	รายการโทรทัศน์ “รักแผ่นดินไทย” เรื่อง “ประวัติและผลงานดีเด่นของ ดร.ธวัช มกรพงศ์”	สถานีโทรทัศน์ช่อง ๙ อสมท. เวลา ๑๘.๐๐ - ๑๘.๓๐ น.
๑๖ เม.ย. ๓๐	รายการวิทยุ “จากฟ้า...สู่ดิน” เรื่อง “โรงเรียนผู้ใหญ่/พระตำหนักสวนกุหลาบ ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี”	สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เวลา ๑๙.๓๐ - ๒๐.๐๐ น.
๑๘ เม.ย. ๓๐	รายการโทรทัศน์ “รักแผ่นดินไทย” เรื่อง “ประวัติและผลงานดีเด่นของ ดร.ธวัช มกรพงศ์”	สถานีโทรทัศน์ช่อง ๔ ขอนแก่น เวลา ๑๒.๓๐ - ๑๓.๐๐ น.
๒๘ เม.ย. ๓๐	รายการโทรทัศน์ “รักแผ่นดินไทย” เรื่อง “ประวัติและผลงานดีเด่นของ พันเอกเรวัต บุญทับ”	สถานีโทรทัศน์ช่อง ๕ เวลา ๑๙.๐๐ - ๑๙.๓๐ น.
๓๐ เม.ย. ๓๐	รายการโทรทัศน์ “รักแผ่นดินไทย” เรื่อง “ประวัติและผลงานดีเด่นของ พันเอกเรวัต บุญทับ”	สถานีโทรทัศน์ช่อง ๗ เวลา ๑๙.๐๐ - ๑๙.๓๐ น.
๓๐ เม.ย. ๓๐	รายการวิทยุ “จากฟ้า...สู่ดิน” เรื่อง “น้ำพระทัยในหลวง”	สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เวลา ๑๙.๓๐ - ๒๐.๐๐ น.
๕ พ.ค. ๓๐	รายการวิทยุ “สดุดีบุคคลสำคัญ” เรื่อง “พระมหाराชาผู้เป็นกำลังแผ่นดิน”	สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เวลา ๑๙.๓๐ - ๒๐.๐๐ น.
๗ พ.ค. ๓๐	รายการวิทยุ “จากฟ้า...สู่ดิน” เรื่อง “โครงการส่งเสริมสนับสนุนการเกษตร สมาชิกพิการของมูลนิธิสายใจไทยในพระบรมราชานุูปถัมภ์”	สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เวลา ๑๙.๓๐ - ๒๐.๐๐ น.
๑๑ พ.ค. ๓๐	ศาสตราจารย์ พันตรีหญิง คุณหญิงผะอบ ไปะกะฤษณะ ไปร่วมในการเป็นกรรมการในการประกวด การจัดโต๊ะหมู่บูชาและการจัดดอกไม้ในงานสัปดาห์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาเนื่องในวันวิสาขบูชา	บริเวณปริมณฑล ท้องสนามหลวง
๑๑ พ.ค. ๓๐	รายการวิทยุ “วันสำคัญทางศาสนา” เรื่อง “วันวิสาขบูชา”	ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เวลา ๗.๓๐ น.

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	สถานที่/เวลา
๑๕ พ.ค. ๓๐	สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ให้ความร่วมมือ แก่คณะกรรมการจัดงาน LIGHT FOR LIFE INC. โดยสนับสนุนเทปโทรทัศน์เรื่อง “แผ่นดินทอง”	
๑๖ พ.ค. ๓๐	รายการโทรทัศน์ “รักแผ่นดินไทย” เรื่อง “ประวัติและ ผลงานดีเด่นของ พันตำรวจเอกเสรี เตมียเวช”	สถานีโทรทัศน์ช่อง ๔ ขอนแก่น เวลา ๑๒.๓๐ - ๑๓.๐๐ น.
๒๐ พ.ค. ๓๐	รายการโทรทัศน์ “รักแผ่นดินไทย” เรื่อง “ประวัติและ ผลงานดีเด่นของ พันตำรวจเอกเสรี เตมียเวช”	สถานีโทรทัศน์ช่อง ๙ ภูเก็ต เวลา ๑๘.๐๐ - ๑๘.๓๐ น.
๒๗ พ.ค. ๓๐	รายการวิทยุ “มรดกของชาติ” เรื่อง “ปราสาทสิงห์”	สถานีวิทยุ กรป.กลาง เวลา ๐๖.๓๐ น.
๒๘ พ.ค. ๓๐	รายการโทรทัศน์ “รักแผ่นดินไทย” เรื่อง “ประวัติและ ผลงานดีเด่นของ นายบุญเชื้อ สุภาพรเหมินทร์”	สถานีโทรทัศน์ช่อง ๕ เวลา ๑๘.๐๐ - ๑๘.๓๐ น.
๒๘ พ.ค. ๓๐	รายการวิทยุ “สดุดีบุคคลสำคัญ” เรื่อง “พระราชพิธี มังคลาภิเษก”	สถานีวิทยุกระจายเสียง แห่งประเทศไทย เวลา ๑๘.๓๐ - ๒๐.๐๐ น.
๒๙ พ.ค. ๓๐	รายการวิทยุ “มรดกของชาติ” เรื่อง “ปราสาทเมืองสิงห์”	สถานีวิทยุ ร.ด. เวลา ๒๐.๓๐ - ๒๑.๐๐ น.
๓๐ พ.ค. ๓๐	รายการโทรทัศน์ “รักแผ่นดินไทย” เรื่อง “ประวัติและ ผลงานดีเด่นของ นายบุญเชื้อ สุภาพรเหมินทร์”	สถานีโทรทัศน์ช่อง ๗ สี เวลา ๑๘.๐๐ - ๑๘.๓๐ น.
๖-๙ มิ.ย. ๓๐	สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สนับสนุนวัสดุใน การจัดนิทรรศการในโอกาสวันสวรรคต ร.๘ ให้แก่มูลนิธิ อัฐมราชานุสรณ์	ณ อาคารกรมประชาสัมพันธ์ ถ.ราชดำเนินนอก
๑๙-๓๐ มิ.ย. ๓๐	สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สนับสนุนวัสดุให้ แก่มูลนิธิอัฐมราชานุสรณ์ ในการจัดนิทรรศการวันพระราช สมภพ พระปรีเมทรมหาอนันตมหิดล (ร.๘)	หอสมุดแห่งชาติ
๒๔ มิ.ย. ๓๐	รายการวิทยุ “สดุดีบุคคลสำคัญ” เรื่อง “พระยาพลพยุหเสนา”	สถานีวิทยุกระจายเสียง แห่งประเทศไทย เวลา ๑๘.๓๐ - ๒๐.๐๐ น.
๒๘ มิ.ย. ๓๐	รายการโทรทัศน์ “รักแผ่นดินไทย” เรื่อง “ประวัติและ ผลงานดีเด่นของ นายสิทธิชัย โภไคยอุดม”	สถานีโทรทัศน์ช่อง ๗ เวลา ๑๘.๐๐ - ๑๘.๓๐ น.
๓๐ มิ.ย. ๓๐	รายการโทรทัศน์ “รักแผ่นดินไทย” เรื่อง “ประวัติและ ผลงานดีเด่นของ นายสิทธิชัย โภไคยอุดม”	สถานีโทรทัศน์ช่อง ๕ เวลา ๑๘.๐๐ - ๑๘.๓๐ น.
หมายเหตุ เอกสารที่ สอช.ผลิตขึ้นนี้ ท่านจะหาอ่านได้ที่หอสมุดแห่งชาติ หอสมุด ร.ร.มัธยม ร.ร.เทศบาล วิทยาลัยครู มหาวิทยาลัย หอสมุดประชาชน ที่อ่าน น.ส.พ.ประจำหมู่บ้าน วัดพัฒนา ธนาคารบางแห่ง ศูนย์วัฒนธรรม ศูนย์บริการการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยฯ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ที่ว่าการ อำเภอ ศาลากลางจังหวัด ตลอดจนหน่วยราชการ และรัฐวิสาหกิจทั่วประเทศ ฯลฯ ที่ใกล้บ้านท่าน		

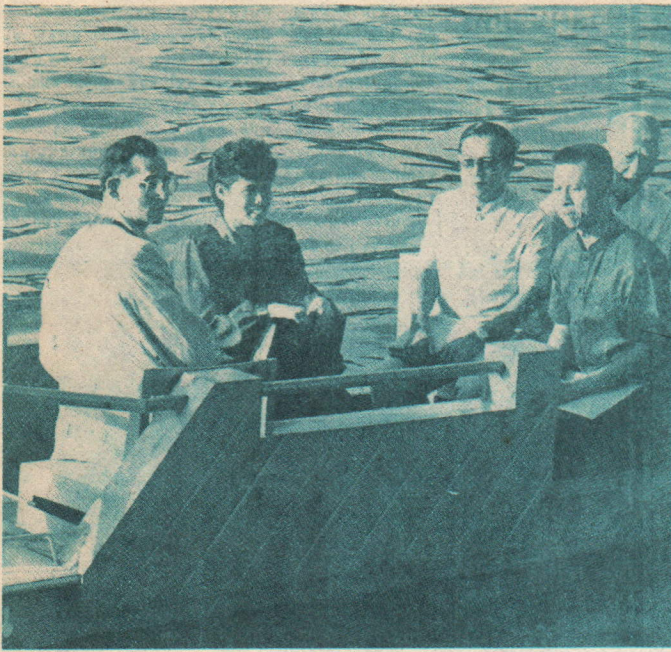

ปัจจุบัน - ปัญญา

ปัจจุบันวันนี้มีค่า
เวลาอย่าปล่อยลอยเปล่า
อดีตล่วงกาลผ่านเรา
อย่าเอามาคิดติดใจ
วันนี้ทำดีคุ้มค่า
วันหน้าอนาคตสดใส
วันนี้ลงทุนหมั่นไป
วันหน้ากำไรเพิ่มพูน ฯ

ปัญญาดูจกั้วแววใส
ส่องใจพ้นโลกโกรธหลง
ปัญญาพาพ้นงวยงง
เดินตรงวิธีดีงาม
ปัญญาพารอดปลอดภัย
แม้โลกเป็นไฟไม่ขาม
ปัญญาดับเขลาเบาความ
นำข้ามห้วงทุกข์สุขแล ฯ

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ

ข่าวดีสามเดือน

บำรุง สุขพรรณ

ขอสวัสดิ์ผู้อ่านทุกท่าน ในระยะนี้เป็นช่วงฤดูฝน ดินฟ้าอากาศจะสบายขึ้น ขอข่าวที่น่าสนใจมาเล่าให้ฟัง ๒ เรื่องเกี่ยวกับเรื่องน้ำและไฟฟ้า คือ **“น้ำพระทัย-ไฟสว่าง”** ผมจะเล่าให้ท่านผู้อ่านได้ฟังต่อไปครับ

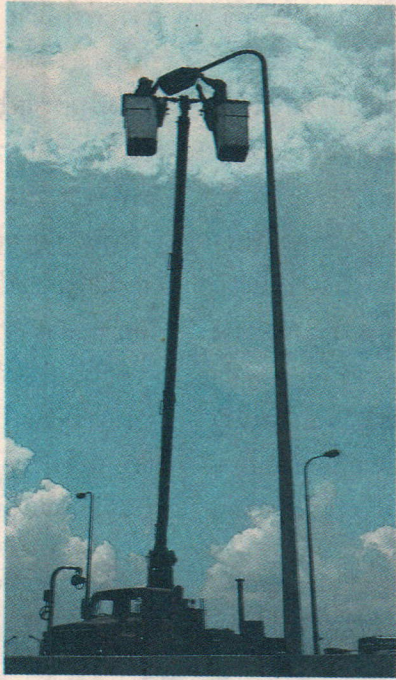
น้ำพระทัย

น้ำเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งในการดำรงชีวิต พื้นที่บางแห่งขาดน้ำทั้งบริโภคและอุปโภค ช่วงปลายเดือนกุมภาพันธ์เป็นต้นมา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กองทัพบก นำน้ำไปแจกจ่ายแก่ประชาชนตามภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตาม

พระราชดำริ ซึ่งกองทัพบกจัดนำไปแจกจ่ายเป็น **“โครงการน้ำพระทัยจากในหลวง”** ประชาชนที่เดือดร้อนได้รับพระมหากรุณาธิคุณถ้วนทั่วกัน อีกเรื่องหนึ่งที่ซึ่งในพระราชหฤทัยอย่างยิ่งคือ โครงการปรับปรุงบึงมักกะสันของกรุงเทพมหานคร ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ขอให้กรุงเทพมหานครปรับปรุงบึงมักกะสันให้ใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น ให้ใช้เป็นสถานที่รับและระบายน้ำของกรุงเทพมหานคร จะช่วยให้บริหารจัดการปัญหาน้ำท่วมได้อย่างยิ่ง

สำหรับการปรับปรุงชุมชนริมบึงมักกะสัน ให้สอดคล้องกับโครงการพระราชดำริ มีข่าวในรายละเอียดจากเขตพญาไทว่า สำนักงานเขตพญาไท ในฐานะเจ้าของพื้นที่ จะเร่งปรับปรุงสภาพทั่วไปของบึงมักกะสัน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาชุมชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งนายสมบุญ อานิกวงศ์ชัย ผู้อำนวยการเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร เปิดเผยถึงการปรับปรุงบึงมักกะสันตามโครงการพระราชดำริว่า จะประสานงานในฐานะเป็นเจ้าของพื้นที่ โดยเฉพาะจะดำเนินการปรับปรุงทำทางเข้าออกติดต่อกับชุมชน เพื่อจัดตั้งผู้นำชุมชน และกรรมการชุมชนดูแลรับผิดชอบชุมชนของตนเอง หลังจากนั้นจะจัดโครงการปรับปรุงสภาพสุขภาพิบาล สิ่งแวดล้อม สุขอนามัย คุณภาพชีวิต การจัดเก็บขยะ การสร้างสวนที่ถูกสุขลักษณะเพื่อมิให้

บึงมักกะสันมีสภาพสกปรก น้ำเน่าอย่างเช่นขณะนี้ ขณะเดียวกันก็จะคุมการขยายตัวของชุมชนมิให้เติบโตขึ้น ผู้อำนวยการเขตพญาไท กล่าวต่อไปว่าในด้านงบประมาณนั้น ได้ใช้งบประมาณของสำนักสวัสดิการสังคม จัดให้ในลักษณะการช่วยเหลือในลักษณะการช่วยเหลือในเบื้องต้น เช่น การจัดซื้อถังขยะ การปรับปรุงทางเดิน เป็นต้น การปรับปรุงชุมชนนี้จะปรับปรุงตามสภาพที่ควรจะเป็นไปได้ เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของชาวชุมชน ขณะเดียวกัน ชาวชุมชนก็ต้องช่วยเหลือตนเองด้วย ซึ่งการดำเนินการปรับปรุงนั้น สำนักงานเขตจะจัดเป็นโครงการรณรงค์ และให้ชาวชุมชนเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาชุมชนของตนเอง สำหรับโครงการแรกที่จะดำเนินการจะเน้นในเรื่องการรักษาความสะอาดพยายามจัดตัวการที่ทำให้ น้ำในบึงมักกะสันสกปรก เช่น ให้งดการสร้างห้องสุขาในบึงน้ำ เป็นต้น เพื่อให้สอดคล้องกับโครงการพระราชดำริที่จะปรับสภาพของน้ำในบึงให้สะอาดด้วยขบวนการตามธรรมชาติ ก่อนที่จะระบายน้ำออกไปสู่คลองแสนแสบ ส่วนการดำเนินการในส่วนอื่นนั้น กรุงเทพมหานครจะประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหาแนวทางการดำเนินงาน เช่น สำนักสวัสดิการสังคม สำนักอนามัย สำนักนโยบายแผนการรถไฟแห่งประเทศไทย การเคหะแห่งชาติ

ไฟสว่าง

นับว่าเป็นข่าวดีที่ไฟฟ้าที่ใช้อยู่ในปัจจุบันลดราคาลง แต่ก่อนที่จะคุยกับเรื่องไฟฟ้าลดราคาจะขอเล่าให้ฟังถึงการผลิตไฟฟ้าในระยะเวลาที่ผ่านมาของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยให้ทราบก่อน อันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านอย่างมาก จากรายงานของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ได้เปิดเผยว่า ในปี ๒๕๒๙ อันเป็นปีสุดท้ายของแผนฯ ๕ ประเทศไทยมีกำลังการผลิตไฟฟ้ารวมทั้งสิ้น ๖,๖๔๔ เมกกะวัตต์ เพิ่มขึ้นจากเมื่อสิ้นแผนฯ ๔ คือ ปี ๒๕๒๔ ถึงร้อยละ ๗๙ ทั้งนี้เป็นผลมาจากการพัฒนาโรงไฟฟ้าประเภทต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งในช่วงแผนฯ ๕ นี้ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยได้มุ่งก่อสร้างโรงไฟฟ้าประเภทพลังไอน้ำในสัดส่วนที่เพิ่มขึ้น เมื่อเทียบ

กับไฟฟ้าประเภทพลังน้ำ กังหันก๊าซ และดีเซล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการก่อสร้างโรงไฟฟ้าประเภทใช้พลังความร้อนร่วมที่บางปะกงขึ้นใหม่ ซึ่งมีกำลังผลิตติดตั้งไฟฟ้าถึง ๗๒๐ เมกกะวัตต์ นับเป็นความก้าวหน้าของการพัฒนาพลังงานอีกก้าวหนึ่งของไทย

สำหรับจำนวนกำลังการผลิตไฟฟ้าทั้งหมดในปี ๒๕๒๙ นั้น สามารถแยกเป็นโรงไฟฟ้าประเภทต่าง ๆ ได้ดังนี้คือ โรงไฟฟ้าพลังน้ำจะมีมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๕๔.๖ ของกำลังการผลิตทั้งหมด รองลงมาเป็นโรงไฟฟ้าพลังไอน้ำร้อยละ ๓๐.๑ ส่วนที่เหลือนอกนั้นเป็นโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร้อยละ ๑๐.๘ ประเภทกังหันก๊าซร้อยละ ๔ และประเภทใช้น้ำมันดีเซลร้อยละ ๐.๕ ซึ่งเมื่อเทียบกับปี ๒๕๒๔ แล้วพบว่า สัดส่วนกำลังการผลิตของโรงไฟฟ้าประเภทพลังน้ำ กังหันก๊าซ และดีเซลจะมีสัดส่วนลดลง ขณะที่โรงไฟฟ้าประเภทพลังไอน้ำจะมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๕๐.๒ ในปี ๒๕๒๔ เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๕๔.๖ ในปี ๒๕๒๙

ส่วนด้านเชื้อเพลิงหรือแหล่งที่มาของพลังงานไฟฟ้าของไทยในปี ๒๕๒๙ ปรากฏว่าได้ใช้น้ำมัน/ก๊าซธรรมชาติเพื่อการผลิตกระแสไฟฟ้ามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๘ รองลงมาเป็นการใช้พลังน้ำคิดเป็นร้อยละ ๓๐.๑ ส่วนที่เหลือใช้ลิกไนท์และพลังความร้อนร่วมร้อยละ ๑๓.๓ และ ๑๐.๘ ตาม

ลำดับ ซึ่งเมื่อเทียบกับปี ๒๕๒๔ แล้วจะพบว่า การใช้ลิกไนท์ในการผลิตไฟฟ้ามีสัดส่วนเพิ่มขึ้น ในขณะที่สัดส่วนของการใช้น้ำมันหรือก๊าซธรรมชาติลดลง

สำหรับการลดราคาไฟฟ้าใหม่ โดยจะลดราคาตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๓๐ เป็นต้นไป ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เริ่มใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน เป็นต้นมา นับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง สาระสำคัญที่ลดราคามีดังนี้

๑) อัตราค่าไฟฟ้าประเภทที่อยู่อาศัย ลดอัตราค่าไฟฟ้าประเภทที่อยู่อาศัยสำหรับการใช้ในช่วง ๓๖-๔๐๐ หน่วย/เดือน เป็นจำนวน ๒ สตางค์ต่อหน่วย และปรับค่าธรรมเนียมการใช้ไฟฟ้ามากเข้าไปในอัตรา

๒) อัตราค่าไฟฟ้าประเภทธุรกิจขนาดเล็ก อัตราค่าไฟฟ้าสำหรับผู้ใช้ไฟฟ้าต่ำกว่า ๕๐๐ หน่วย/เดือน ให้คงเดิม ปรับอัตราค่าไฟฟ้าสำหรับการใช้ในส่วนที่เกิน ๕๐๐ หน่วย/เดือน ให้สูงขึ้นเล็กน้อยเพื่อให้ค่าไฟฟ้าอยู่ในระดับใกล้เคียงกับที่อยู่อาศัย และปรับค่าธรรมเนียมการใช้ไฟฟ้ามากเข้าไปในอัตรา

๓) อัตราค่าไฟฟ้าประเภทธุรกิจขนาดใหญ่ และอุตสาหกรรม ปรับค่าความต้องการพลังไฟฟ้าให้สูงขึ้น แต่ลดค่าพลังงานไฟฟ้า โดยให้ส่วนลดอีกร้อยละ ๔ จากค่าไฟทั้งหมด สำหรับอุตสาหกรรมและให้ยกเลิกการเก็บค่าธรรมเนียมการใช้ไฟฟ้าจากผู้ใช้ไฟฟ้า

ประเภทธุรกิจขนาดใหญ่

๔) สถานบันเทิงเรีงรมย์
ให้ยกเลิกข้อบังคับต้องเสียค่า
ไฟฟ้าเพิ่มร้อยละ ๒๐ (ตาม
มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๖
ธันวาคม ๒๕๑๘)

๕) ผู้ใช้ไฟฟ้าที่ได้รับสิทธิ
พิเศษจากคณะรัฐมนตรี ให้ใช้
ไฟฟ้าอัตราปัจจุบันต่อไป แต่
เห็นชอบในหลักการให้มีการ
ทบทวนเป็นรายๆ ไป โดย
คำนึงถึงข้อผูกพันที่รัฐมีต่อ

กิจการเหล่านี้

๖) อัตราค่าไฟฟ้าขั้นต่ำ
เพื่อให้สอดคล้องกับข้อ ๓ ให้
ลดอัตราค่าไฟฟ้าขั้นต่ำสำหรับ
ผู้ใช้ไฟประเภทที่คิดค่าความ
ต้องการพลังไฟฟ้าจากเดิม
ร้อยละ ๖๐ ของความต้องการ
พลังไฟฟ้าที่สูงสุดในรอบ ๑๒
เดือนที่ผ่านมาเป็นร้อยละ ๓๐

๗) เพื่อให้สอดคล้องกับ
ข้อ ๓ ให้การไฟฟ้าฝ่ายจำหน่าย
สามารถปรับค่าเค. ที่ใช้คำนวณ

ในสูตรการปรับปรุงประสิทธิ-
ภาพในภาคอุตสาหกรรม ซึ่ง
ต้องปรับลดลงตามสัดส่วนของ
ค่าความต้องการพลังไฟฟ้าที่
เปลี่ยนแปลง

สำหรับอัตราค่าไฟฟ้า
ใหม่ดังกล่าวจะเป็นประโยชน์
ต่อการฟื้นฟูเศรษฐกิจอย่าง
มาก เนื่องจากการลดค่า
ไฟฟ้าให้กับธุรกิจขนาดใหญ่
และอุตสาหกรรมที่มีขนาดใหญ่
อย่างมาก เท่ากับเป็นการลด

ภาระค่าใช้จ่าย โดยเฉพาะ
ธุรกิจการค้าและอุตสาหกรรม
ที่ต้องพึ่งกระแสไฟฟ้ามาก อย่าง
เช่น อุตสาหกรรมสิ่งทอต้องใช้
ไฟฟ้าจำนวนมากในการเดิน
เครื่องจะได้ประโยชน์จากการนี้
และเมื่อกิจการต่าง ๆ สามารถ
ลดภาระค่าใช้จ่ายก็จะมีต้นทุน
ต่ำทำให้มีกำไรจากการประ-
กอบการสูงนำไปชำระหนี้และ
ขยายการประกอบการทำให้มี
การจ้างงานเพิ่มขึ้น

สำหรับอัตราแต่ละประเภทมีรายละเอียดดังนี้

อัตราค่าไฟฟ้าที่ปรับใหม่ของที่อยู่อาศัย และธุรกิจขนาดเล็ก

ที่อยู่อาศัย	บาท/หน่วย	
	ปัจจุบัน	ปรับใหม่
๐-๕	๕ บาท	๕ บาท
๖-๑๕	๐.๗๐	๐.๗๐
๑๖-๒๕	๐.๙๐	๐.๙๐
๒๖-๓๕	๑.๑๗	๑.๑๗
๓๖-๑๐๐	๑.๖๐	๑.๕๘
๑๐๑-๑๕๐	๑.๗๐	๑.๖๘
๑๕๑-๓๐๐	๑.๗๘	๑.๗๖
๓๐๑-๔๐๐	๒.๐๔	๒.๐๒
๔๐๑-๘๐๐	๒.๑๑	๒.๑๑
๘๐๑-	๒.๔๓★	๒.๔๓
ธุรกิจขนาดเล็ก		
๐-๔๐	๘๘.๑๒ บาท	๘๘.๑๒ บาท
๔๑-๓๐๐	๑.๗๗	๑.๗๗
๓๐๑-๕๐๐	๑.๘๘	๑.๘๘
๕๐๑-๑๐๐๐	๑.๘๘-๒.๑๖★	๒.๒๑
๑๐๐๑-๓๐๐๐	๒.๓๐★	๒.๔๓
๓๐๐๑-	๒.๕๐★	๒.๕๐

หมายเหตุ อัตราปัจจุบัน ★ รวมค่าธรรมเนียมการใช้ไฟมาก (๑๕%)

**อัตราค่าไฟฟ้าใหม่ของส่วนราชการ
และสาธารณูปโภค**

	ปัจจุบัน	ปรับใหม่
ส่วนราชการ (บาท/หน่วย)	—	๑.๘๒
องค์กรไม่แสวงหากำไร	—	๑.๘๔
สาธารณูปโภค (ประปา)		
30 kw		
— พลังความต้องการไฟฟ้า (บาท/kw)	—	๑.๖๗
— พลังงานไฟฟ้า (บาท/หน่วย)	—	๑.๒๓
30 kw		
— พลังงานไฟฟ้า (บาท/หน่วย)	—	๑.๘๒
สูบน้ำเพื่อการเกษตร (บาท/หน่วย)	๑.๑๗	๑.๑๗
สัญญาพิเศษ (OFF-PEAK) (บาท/หน่วย)	—	๑.๒๒

อัตราค่าไฟฟ้าใหม่ของธุรกิจขนาดใหญ่และอุตสาหกรรม

	11 KV		11-33 KV		69 KV	
	ปัจจุบัน	ปรับใหม่	ปัจจุบัน	ปรับใหม่	ปัจจุบัน	ปรับใหม่
ธุรกิจขนาดใหญ่						
ค่าพลังไฟฟ้า (บาท/kw)	๔๘	๒๓๕	๔๕	๒๒๕	๔๓	๒๒๕
ค่าพลังงานไฟฟ้า (บาท/หน่วย)	๑.๔๘	๑.๒๘	๑.๔๘	๑.๒๓	๑.๔๘	๑.๒๓
(อัตราปัจจุบันมีค่าธรรมเนียมพิเศษ ๑๕% สำหรับค่าไฟที่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท/เดือน)						
อุตสาหกรรมขนาดเล็ก (ความต้องการพลังไฟฟ้า ๓๐-๕๐๐ กิโลวัตต์) ★						
ค่าพลังไฟฟ้า (บาท/kw)	๔๘	๑๗๗	๔๕	๑๗๗	๔๓	๑๗๗
ค่าพลังงานไฟฟ้า (บาท/หน่วย)	๑.๔๔-๑.๔๑	๑.๒๓	๑.๔๔-๑.๔๑	๑.๒๓	๑.๔๔	๑.๒๓
อุตสาหกรรมขนาดกลาง (ความต้องการพลังไฟฟ้า ๕๐๐-๒,๐๐๐ กิโลวัตต์) ★						
ค่าพลังไฟฟ้า (บาท/kw)	—	๑๗๔	—	๑๗๔	—	๑๗๔
ค่าพลังงานไฟฟ้า (บาท/หน่วย)	—	๑.๒๓	—	๑.๒๓	—	๑.๒๓
อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ (ความต้องการพลังไฟฟ้า ๒,๐๐๐ กิโลวัตต์ขึ้นไป) ★						
ค่าพลังไฟฟ้า (บาท/kw)	๔๗	๑๗๐	๔๕	๑๗๐	๔๐	๑๗๐
ค่าพลังงานไฟฟ้า (บาท/หน่วย)	๑.๔๒-๑.๓๙	๑.๒๒	๑.๔๒-๑.๓๙	๑.๒๒	๑.๔๒-๑.๓๙	๑.๒๒
อุตสาหกรรมถลุงหรือหลอมด้วยไฟฟ้า ★						
ค่าพลังไฟฟ้า (บาท/kw)	—	—	๔๒	๑๖๕	๘๗	๑๖๕
ค่าพลังงานไฟฟ้า (บาท/หน่วย)	—	—	๑.๓๘	๑.๒๐	๑.๓๘	๑.๒๐
ธุรกิจเฉพาะอย่าง						
ค่าพลังไฟฟ้า (บาท/kw)	—	๒๓๓	—	๒๑๖	—	๒๑๖
ค่าพลังงานไฟฟ้า (บาท/หน่วย)	—	๑.๒๘	—	๑.๒๓	—	๑.๒๓

ท่านผู้อ่านครับ ฉบับนี้ถือว่า สดใส สบายใจ หวังว่าทุกท่านคงสบายกันทุกคนนะครับ สวัสดี

สุสานสงคราม สหประชาชาติ

ประพัฒน์ ตรีณรงค์

สุสานสงครามสหประชาชาติ มีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า **สุสานสงครามกาญจนบุรี** แต่ชาวบ้านทั่วไปเรียกว่า **ป่าช้าฝรั่ง** อยู่ที่บ้านดอนรัก ตำบลบ้านเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี เยื้องสถานีรถไฟกาญจนบุรี มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๑๗ ไร่ ล้อมรอบด้วยรั้ว ๒ ชั้น ชั้นในเป็นรั้วต้นพุทธรักษาทั้งสี่ด้าน ชั้นนอกเป็นรั้วลวดหนาม เว้นตรงทางเข้าด้านหน้าทำเป็นซุ้มก่ออิฐถือปูน มีตัวอักษรสีดำเขียนว่า

Kanchanaburi War Cemetary ๑๙๔๑-๑๙๔๕ ในซุ้มเป็นห้องโถงเล็ก ๆ ตรงกลางซุ้มมีแผ่นหินอ่อนฝังอยู่ในเสา จารึกข้อความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะภาษาไทยมีความว่า

คริสต์ศักราช ๑๙๓๙-๑๙๔๕
แผ่นดินซึ่งเป็นที่ตั้งแห่งสุสานนี้

เป็นสมบัติของ

ประชาชนชาวไทย

ได้อุทิศให้เป็นที่พัก

ตลอดกาล

สำหรับ

ทหารเรือ ทหารบก

และทหารอากาศ

ผู้ซึ่ง

ได้รับเกียรติ

ณ ที่นี้

ทางด้านซ้ายมือและขวามือเป็นแผ่นสีดำจารึกตัวอักษรภาษาอังกฤษ มีแผ่นฝังรายชื่อของทหารที่ฝังอยู่ในสุสานนี้ทั้งหมด กลางสุสานมีทางเดินสีขาวสะอาดเด่นสะดุดตา บนพื้นหญ้า มีแผ่นโลหะสีดำติดอยู่เหนือที่บรรจุกระดูกทหารผู้เสียชีวิตตั้งเรียงรายอยู่ถึง ๖,๙๘๒ ศพ ส่วนใหญ่เป็นชาวอังกฤษ ฮอลันดา ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ ส่วนศพเชลยศึกชาวอเมริกัน ๗ คน ที่เสียชีวิตในครั้งนี้นักนิติแพทย์ของฝ่ายผู้เสียชีวิตกลับคืนไปประกอบพิธีที่ประเทศของตน รัฐบาลอังกฤษเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาบริเวณสุสานทั้งหมด

อิฐของทหารที่บรรจุอยู่ในสุสานแห่งนี้ เป็นเชลยศึกที่ถูกญี่ปุ่นเกณฑ์มาสร้างทางรถไฟสายมรณะและจบชีวิตลงระหว่าง พ.ศ. ๒๔๘๕-๒๔๘๖

๑ เครื่องราชกกุธภัณฑ์ ได้แก่ พระมหาพิชัยมงกุฏ พระแสงขรรค์ ธำมรงค์ พัด หรือแส้ ฉลองพระบาท

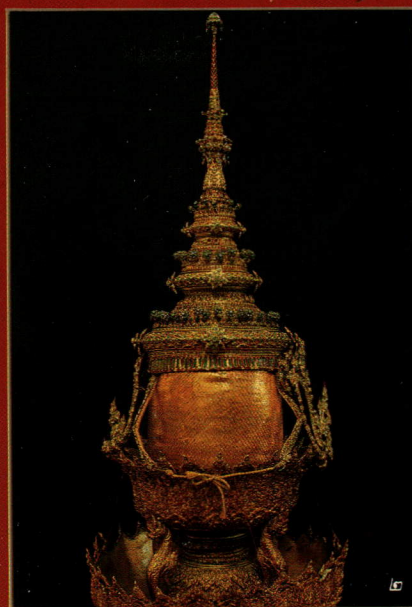
๒ พระมหาพิชัยมงกุฏ เป็นราชกกุธภัณฑ์ประเภทราชสิริภรณ์ คือ เครื่องสำหรับประดับพระเศียร สร้างในสมัยรัชกาลที่ ๑ ลงยาสีเขียวแดง ประดับด้วยเพชรชุกเพชรเม็ดใหญ่ที่ประดับอยู่บนยอด มีชื่อว่า มหาวชิเชียร ประดับในสมัยรัชกาลที่ ๔

๓ พระแสงขรรค์ชัยศรี เป็นพระแสงขรรค์โบราณ มีมือข้างข้อม รัชกาลที่ ๑ โปรดเกล้าฯ ให้ทำด้าม และฝักด้วยทองลงยาประดับมณี

๔ ธำมรงค์ เป็นไม้ชัยพฤกษ์หุ้มทองคำ ด้านบนทำเป็นรูปหัวเม็ด ส่วนด้านโคนทำเป็นรูปปลาฉลาม

๕ พัดวาลวิชนี พัดทำด้วยใบตาลปิดทอง ด้ามและเครื่องประกอบเป็นทองคำลงยาสีเขียวแดง

๖ พระแส้ ทำด้วยขนจามรี ด้ามเป็นแก้วเจียรไน ประกอบด้วยทองคำลงยา

๗ ฉลองพระบาทเจี๊ยะงอน สร้างในสมัยรัชกาลที่ ๑ เป็นทองคำทั้งหมด สันนิษฐานว่าทรงใช้เฉพาะพิธีบรมราชาภิเษกเท่านั้น เข้าใจว่าคงเอาคติมาจากอินเดียโบราณ ตอนพระพรตไปทูลเชิญพระรามาเสด็จกลับไปครองกรุงอโยธยา แต่พระรามาได้พระราชทานฉลองพระบาทที่ทำด้วยฟางเข้ามาแทนพระองค์ พระพรตได้อัญเชิญใส่พานตั้งบูชาบนราชบัลลังก์ที่กรุงอโยธยาจากคตินี้ซึ่งทราบสืบเนื่องมาแต่สมัยอยุธยา จึงได้ทำฉลองพระบาทเป็นเครื่องเบญจราชกกุธภัณฑ์

